

MAATALOUDEN TALOUDELLISEN TUTKIMUSLAITOKSEN JULKAISUJA N:o 9
PUBLICATIONS OF THE AGRICULTURAL ECONOMICS RESEARCH INSTITUTE,
FINLAND, N:o 9

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUODET 1964/65 JA 1965

SUMMARY:
INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEARS 1964/65 AND 1965

HELSINKI 1967

TUTKIMUKSIA
SUOMEN MAATALOUDEN
KANNATTAVUUDESTA

TILIVUODET 1964/65 JA 1965

SUMMARY:
INVESTIGATIONS ON THE PROFITABILITY OF AGRICULTURE IN FINLAND
BUSINESS YEARS 1964/65 AND 1965

HELSINKI 1967

A l k u s a n a t

Täten julkaistaan maatalouden kannattavuustutkimuksessa mukana olevien kirjanpitotilojen tulokset talousvuosilta 1964/65 ja 1965. Viimeksi mainittu vuosi on tämän tutkimustoiminnan 54. tilikausi.

Kannattavuustutkimuksessa alusta lähtien käytetty tilikausi, joka on alkanut heinäkuun alussa ja päättynyt seuraavan vuoden kesäkuun lopussa, on nyt muutettu kalenterivuodeksi. Ensimmäiset kalenterivuotta koskevat tilinpäätökset on tehty vuodelta 1965. Jotta kirjanpitotilojen tulokset olisivat käytettävissä jokaiselta vuodelta, tehtiin tilinpäätökset myös tilivuodelta 1964/65. Siten vuoden 1965 alkupuolisko sisältyy molempiin mainittuihin tilikausiin. Siirtymävaiheen takia jäi tilikauden 1964/65 aineisto varsin vähäiseksi käsittäen yhteensä vain 532 tilaa. Molempien tilivuosien tulokset julkaistaan tässä samassa niteessä.

Kun tilikausi muutettiin kalenterivuodeksi, kiinnitettiin erityistä huomiota maatalousvarastojen käsittelyyn kirjanpidossa, koska ko. varastot ovat kalenterivuoden vaihteessa huomattavan suuret. Tällöin päädyttiin siihen, että kalenterivuosittain tuloksia laskettaessa ei varastoihin lueta tilalla käytettäviksi tarkoitettuja peruna-, juurikasvi- ja korsirehuvarastoja lähinnä varastomäärien arvioinnissa esiintyvien vaikeuksien vuoksi. Näidenkin tuotteiden osalta on kuitenkin otettu huomioon myytäviksi tarkoitettut varastot. Kalenterivuoden 1965 tilinpäätökset on tehty edellä mainitulla tavalla.

Puutarhatalouden kannattavuustutkimusta varten myönnetyn määrärahan puitteissa on tutkimuslaitoksen toimesta aloitettu puutarhakirjanpito toiminta. Se on toistaiseksi tapahtunut hyvin suppeana. Lähimpänä pyrkimyksenä tässä vaiheessa on ollut luoda tarkoitukseen sopiva kirjanpitojärjestelmä, joka tyydyttäisi sekä tutkimuksen että viljelijän tarpeet. Tämän vielä kokeiluasteella olevan tutkimustoiminnan nyt julkaistavat ensimmäiset tulokset koskevat tilivuotta 1965.

Puutarhakirjanpitojärjestelmän on suunnitellut lehtori Erkki Laurila. Hän on myös valvonut aineiston keräämistä ja tilinpäätösten tekoa, ja myös aineiston käsittely on suoritettu hänen johdolla.

Helsingissä, helmikuussa 1967

Samuli Suomela

Heikki Järvelä

Sisältö

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuosina 1964/65 ja 1965	7
1. <i>Sääsuhteet ja vuodentulo 1964 ja 1965</i>	7
2. <i>Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat</i>	9
3. <i>Työpalkat</i>	10
II. Tutkimusaineisto	11
1. <i>Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely</i>	11
2. <i>Maankäyttölajit</i>	13
3. <i>Peltoalan käyttö ja sadot</i>	14
4. <i>Maitotuotos</i>	15
III. Omaisuussuhteet	16
A. Koko liike	16
1. <i>Varat</i>	16
2. <i>Velat</i>	16
B. Varsinainen maatalous	17
1. <i>Omaisuusryhmät</i>	17
2. <i>Kalusto</i>	17
3. <i>Kotieläimet</i>	18
4. <i>Rakennukset</i>	19
IV. Rahaliike	20
V. Maatalouden kokonaistuotto	22
1. <i>Kokonaistuotto ja sen rakenne</i>	22
2. <i>Maatalouden myyntituoton rakenne</i>	23
VI. Maatalouden liikekustannus	24
1. <i>Liikekustannus ja sen rakenne</i>	24
2. <i>Rahassa suoritettu liikekustannus</i>	25
3. <i>Ihmistyökustannus</i>	26
4. <i>Työmenekki</i>	27
a. <i>Ihmistyö</i>	27
b. <i>Hevostyö</i>	27
c. <i>Traktorityö</i>	28

VII. Maatalouden liikeluokset	29
1. <i>Verotettava puhdas tuotto</i>	29
2. <i>Maatalousylijäämä</i>	30
3. <i>Kannattavuuskerroin</i>	30
VIII. Metsätalous	31
IX. Ruokatalous	32
1. <i>Ruokailukustannus ja ruokailupäivät</i>	32
2. <i>Oman tilan tuotteiden kulutus</i>	32
X. Kirjanpitopuutarhojen tulokset	34
Taulukot	35
Summary	91
<i>Liitteenä kartat kirjanpitotilojen sijainnista</i>	93

I. Maatalouden yleiset edellytykset tilivuosina 1964/65 ja 1965

1. Säsuhteet ja vuodentulo vuosina 1964 ja 1965

Syysviljojen talvehtiminen tapahtui kumpanakin vuonna tyydyttävästi. Kevätkiylvöt voitiin vuonna 1965 aloittaa noin viikkoa aikaisemmin kuin edellisenä vuonna.

Säsuhteet kasvukausina 1964 ja 1965

Weather conditions

Paikkakunta	Säähavaintojen kuukausikeskimäärät									
	Toukok.		Kesäk.		Heinäk.		Elok.		Syysk.	
	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965	1964	1965
	Lämpötila C°									
Turku (Rusko)	9.5	7.1	13.9	14.7	16.0	14.2	14.6	14.0	10.2	12.6
Helsinki	9.5	7.2	14.6	15.0	17.2	14.8	15.2	14.8	11.0	13.4
Tampere	9.1	6.4	13.5	14.9	15.6	13.8	13.8	13.8	9.4	11.8
Lappeenranta	9.1	6.3	14.3	14.8	16.3	14.2	13.5	13.8	9.4	11.8
Jyväskylä	8.2	5.5	13.0	14.0	15.4	13.7	12.8	12.9	8.3	10.9
Kuopio	8.5	5.4	13.4	14.4	16.8	14.7	13.9	13.5	8.9	11.3
Vaasa	8.3	5.3	12.0	13.2	14.8	14.0	13.3	13.1	8.4	11.1
Kajaani	7.8	4.4	11.9	13.0	15.1	13.5	13.0	12.6	7.4	9.9
Oulu	7.7	4.6	11.6	13.0	15.3	14.1	13.5	12.7	7.9	10.4
Sodankylä	5.6	1.7	10.1	10.9	14.2	11.7	11.3	10.3	5.3	7.5

Sademäärä mm

Turku (Rusko)	25	9	22	39	71	78	68	50	45	59
Helsinki	27	14	17	51	36	61	58	83	42	93
Tampere	44	13	33	18	34	89	37	58	68	63
Lappeenranta	37	22	11	60	30	72	88	65	62	54
Jyväskylä	66	25	44	60	40	73	67	84	75	67
Kuopio	64	33	46	53	12	65	78	68	73	90
Vaasa	34	24	50	42	49	66	86	77	75	53
Kajaani	51	23	74	53	25	79	73	80	97	112
Oulu	33	15	49	90	25	49	80	82	101	62
Sodankylä	23	24	60	62	46	92	95	100	80	37

Kasvukauden alun lämpösuhteet olivat paremmat vuonna 1964 kuin vuonna 1965, jolloin koleus ja kuivuus hidasti kasvillisuuden kehitystä. Keskikesän sääolosuhteet olivat myös kumpanakin vuonna täysin erilaiset. Edellisenä vuonna oli keskikesällä pitkä poutakausi jälkimmäisenä taas heinäkuun sadesäät häittäsivät sekä niitto- että korjuutöitä ja aiheuttivat tuntevia sadon laatutappioita. Samasta syystä tuleentuminen viivästyi kolmisen viikkoa. Korjuukausi muodostuikin poikkeuksellisen pitkäksi.

Viljelykasvien yksikkösadot muodostuivat syysvehnää ja sokerijuurikasta lukuunottamatta vuonna 1965 suuremmiksi kuin edellisenä vuonna, mutta

laadultaan sato jäi huomattavasti heikommaksi. Varsinkin kevätvehnästä tuli monin paikoin leipäviljäksi kelpaamatonta. Laitumien kunto oli vuonna 1964 kuivuuden takia erittäin huono. Seuraavana kesänä laitumien kunto oli sen sijaan hyvä.

Maataloustilaston mukaiset tärkeimpien viljelykasvien kokonaissadot yhteensä vuosina 1965, 1964 ja 1963 sekä vuosien 1961—65 satokeskimääriin verrattuna esitetään seuraavassa:

Kokonaissadot

Kasvilaji	1965 milj. kg	1964 milj. kg	1963 milj. kg	Keskim. vuodessa
				5-vuotiskautena 1961—65 milj. kg
Syysvehnä — Winter wheat	122.7	74.0	27.5	63.5
Kevätvehnä — Spring wheat	378.0	388.5	369.5	385.0
Ruis — Rye	189.7	163.1	124.1	141.0
Ohra — Barley	501.6	369.7	492.3	439.8
Kaura — Oats	1 020.1	742.0	820.1	827.8
Peruna — Potatoes	1 257.4	850.2	1 221.1	1 067.2
Sokerijuurikas — Sugar beets	407.5	430.9	455.2	423.3
Lanttu — Swedes	172.6	168.7	208.4	166.6
Turnipsi — Turnip	71.7	66.7	86.1	71.6
Vihantarehu — Green fodder	175.1	177.1	170.1	178.3
Peltoheinä — Hay	3 750.9	3 613.1	3 684.0	3 820.5
Syysrypsi — Winter turnip rape	6.7	8.7	8.0	7.5

Kokonaissatojen antamaa kuvaa vuodentulosuhteista täydentävät seuraavat maataloustilaston ilmoittamat hehtaarisadot:

Kasvilaji	1965	1964	1963	1961—65
	100 kg	100 kg	100 kg	100 kg
Syysvehnä	24.2	25.0	20.3	22.6
Kevätvehnä	17.5	16.3	16.4	16.7
Ruis	17.2	16.0	16.3	15.2
Ohra	19.9	14.7	18.8	18.7
Kaura	21.6	15.8	18.5	17.9
Peruna	172.9	119.6	159.4	143.9
Sokerijuurikas	207.9	221.3	277.3	227.3
Lanttu	257.7	232.9	284.9	250.2
Turnipsi	275.6	246.6	288.0	263.4
Vihantarehu	151.0	128.1	144.0	139.3
Peltoheinä	35.1	32.9	32.3	34.1
Syysrypsi	12.7	9.9	12.1	11.3

Viljakasveilla oli vuonna 1964 peltoa 68 500 hehtaaria enemmän kuin edellisenä vuonna, ja vuonna 1965 lisääntyi vastaava ala edelleen 6 800 hehtaarilla. Nurmen ala oli vuonna 1964 50.7 % ja vuonna 1965 50.4 % koko peltoalasta. Syysviljojen osuus leipäviljan alasta oli vuonna 1965 29 100 hehtaaria edellistä vuotta suurempi. Kevätvehnän ala väheni vastaavina vuosina 22 200 ha. Valtakunnan koko peltoala lisääntyi vuodesta 1963 kahtena vuonna yhteensä 28 000 hehtaaria ja oli vuonna 1965 2 731 200 hehtaaria.

2. Maataloustuotteiden ja -tarvikkeiden hinnat

Seuraavassa asetelmassa esitetään Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen ja Kansan Markkinatutkimuslaitoksen laskemia tärkeimpien maataloustuotteiden painotettuja keskihintoja, jotka on maksettu viljelijöille tilivuosina 1965, 1964/65 ja 1963/64.

Tuote	1965 mk/100 kg	1964/65 mk/100 kg	1963/64 mk/100 kg
Vehnä — Wheat	59:30	59:49	53:04
Ruis — Rye	60:28	59:40	53:29
Ohra — Barley	40:07	40:37	34:72
Kaura — Oats	37:68	39:59	33:68
Peruna — Potatoes	13:72	16:54	10:57
Sokerijuurikas ¹⁾ — Sugar beets	13:56	12:55	10:12
Maito ²⁾ — Milk	41:25	40:17	34:85
	mk/kg	mk/kg	mk/kg
Naudanliha — Beef	3:15	2:72	2:59
Sianliha — Pork	3:36	3:17	2:99
Kananmunat — Eggs	2:67	2:65	2:43

Tilivuonna 1964/65 ovat kaikkien maataloustuotteiden keskihinnat olleet korkeammat kuin edellisenä tilivuonna. Verrattaessa tilivuoden 1965 keskihintoja tilivuoden 1964/65 hintoihin havaitaan, että rukiin ja sokerijuurikkaan sekä kotieläintuotteiden hinnat ovat nousseet, ja huomattavin aleneminen on tapahtunut kauran ja perunan keskihinnoissa.

Maataloustarvikkeiden hintatasoa osoittavat seuraavan asetelman luvut. Väkilannoitteiden hinnat ovat ravinnekilohintoja ja tarkoittavat vahvistettuja vähittäismyyntihintoja täysin vaunukuormin vastaanottoasemalla. Väkirehujen hinnat on ilmoitettu vahvistettuina vähittäismyyntihintoina vapaasti vaunussa lähetyksasemalla ja kalkkikivijauheen hinta vapaasti vaunussa kaikilla rautatieasemilla. Heinäkuun alusta lukien v. 1965 voimaan tullut uusi moottoriajoneuvolaki (352/65) sallii lievemmin verotetun polttoöljyn käytön maataloustraktoreissa. Tämän vuoksi on tarvikkehintaluetteloon lisätty tv:n 1965 kohdalle Tampereen astiatoiimitushinta polttoöljy I:stä laskettuna keskimääräisenä hintana heinäkuun alusta vuoden loppuun.

Tarvike	1965 mk/100 kg	1964/65 mk/100 kg	1963/64 mk/100 kg
Oulunsalpietari	94:00	91:45	85:68
Superfosfaatti	70:11	66:93	56:08
Kalисуola	38:99	38:93	38:11
Kalkkikivijauhe	2:60	2:43	2:10
Soijarouhe	48:55	48:55	44:31
Vehnänlese	37:25	36:25	32:70
	mk/100 l	mk/100 l	mk/100 l
Kaasuöljy	37:18	31:93	26:90
Polttoöljy I	15:70		

¹⁾ Pellervo-Seuran Markkinatutkimuslaitoksen laskemat hinnat.

²⁾ Maataloushallituksessa laskettu 4%:n maidon tilityshinta.

Myös kaikkien maataloustarvikkeiden keskihinnat ovat tilivuonna 1964/65 olleet edellisen tilivuoden keskihintoja korkeammat. Tilivuonna 1965 on soijarouhe ainoa, jonka hinta verrattaessa tilivuoteen 1964/65 on pysynyt ennallaan. Kaikkien muiden tarvikkeiden keskihinnat ovat nousseet.

3. Työpalkat

Sosiaalisen tutkimustoimiston laatiman maataloustyöntekijöiden palkkatilaston mukaan ovat miesten ja naisten keskituntipalkat olleet allamainittuina tarkkailukuukausina seuraavat:

	Miehet mk/t	Naiset mk/t
Elokuu 1963	1:63	1:20
Marraskuu »	1:67	1:18
Helmikuu 1964	1:80	1:26
Toukokuu »	1:81	1:38
Elokuu »	1:74	1:34
Marraskuu »	1:98	1:44
Helmikuu 1965	2:14	1:50
Toukokuu »	2:06	1:50
Elokuu »	2:02	1:63
Marraskuu »	2:20	1:67

Maataloustyöntekijöiden palkat ovat nousseet n. 15 % vuodessa.

II. Tutkimusaineisto

1. Aineiston hankinta, suuruus ja käsittely

Kirjanpitoaineiston hankinnan ovat suorittaneet maanviljelys- ja talousseurat sekä pienviljelijäin keskusjärjestöt. Ne ovat huolehtineet myös kirjanpidon ohjauksesta tiloilla. Kaikki tutkimuksessa mukana olevat tilat ovat yksityisten viljelijöiden hallinnassa ja hoidossa. Niihin ei siten sisälly valtion, kuntien tai muiden yhteisöjen omistamia ja viljelemiä tiloja. Kun maatalouskirjanpito on maassamme vapaaehtoista, ei tutkimustiloja ole voitu valita otantamenetelmällä. Tästä syystä ei aineistoa voida pitää täysin edustavana.

Tilivuoden 1964/65 tulokset on laskettu entiseen tapaan heinäkuun 1. päivänä alkavalta tilikaudelta. Senjälkeen tilikausi muutettiin kalenterivuodeksi. Ensimmäiset liiketulokset kalenterivuoden käsittävältä kaudelta laskettiin vuodelta 1965. Kun käytännössä ei ollut mahdollista laatia tilinpäätöksiä kaikilta tiloilta tässä siirtymävaiheessa, jäi tilivuoden 1964/65 aineisto huomattavasti normaalia vähäisemmäksi. Mainittu aineisto käsittää vain 532 tilaa yhteensä. Sensijaan vuoden 1965 tulostilastoon sisältyvät 1 189 tilan tulokset. Tilat jakaantuvat eri järjestöjen kesken seuraavasti:

	1965	1964/65
Uudenmaanlänin maanviljelysseura	32	10
Nylands svenska lantbrukssällskap	52	29
Varsinais-Suomen maanviljelysseura	49	32
Finska Hushållningssällskapet	19	16
Ålands Landskapsstyrelse	12	6
Satakunnan maanviljelysseura	38	12
Hämeen-Satakunnan maanviljelysseura	68	25
Hämeen läänin »	64	27
Itä-Hämeen »	78	35
Kymenlaakson »	46	16
Länsi-Karjalan »	34	19
Mikkelin läänin »	54	24
Kuopion »	59	22
Pohjois-Karjalan »	72	28
Keski-Suomen »	50	23
Etelä-Pohjanmaan »	66	36
Österbottens svenska lantbrukssällskap	34	24
Keski-Pohjanmaan maanviljelysseura	28	16
Oulun läänin Talousseura	51	20
Kajaanin maanviljelysseura	44	22
Peräpohjolan »	48	18
Lapin Maatalousseura	13	11
Pienviljelijäin Liitto	51	15
Suomen Pienviljelijäin Liitto	30	16
Pienviljelijäin Keskusliitto	97	30
Yhteensä	1 189	532

Tilat on ryhmitelty aineiston käsittelyä varten tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain. Maa on jaettu seuraaviin tutkimusalueisiin: Etelä-Suomi, Sisä-Suomi, Etelä-Pohjanmaa, Pohjois-Pohjanmaa ja Koillis-Suomi. Jako pohjautuu lähinnä siihen, minkälaiset ovat luontaiset edellytykset maatalouden harjoittamiselle maan eri osissa. Tutkimusalueiden rajat ilmenevät liitteenä olevasta kartasta, johon on merkitty myös kirjanpitoiltojen sijainti kunnittain.

Suuruusluokkiin tilat on jaettu maatalousmaan muunnetun alan perusteella. Muunnettu ala on määritetty siten, että puutarhamaan ja pellon alaan on lisätty laitumen ja niityn muunnettu ala, joka on saatu jakamalla näiden raha-arvo kulloinkin kyseessä olevan tilan keskimääräisellä peltohehtaarin arvolla. Kaikki hehtaaria kohden esitetyt tulokset on ilmaistu maatalousmaan muunnettua hehtaaria kohden, mikäli ei toisin mainita.

Tilat on ryhmitelty seuraaviin suuruusluokkiin:

I	silkk	alle 10 ha
II	»	10—25 »
III	»	25—50 »
IV	»	yli 50 »

Tarkasteltavana tilivuonna kirjanpitoilat jakaantuivat mainittuihin suuruusluokkiin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

Alue	Suuruusluokka				Yhteensä	
	I	II	III	IV	kpl	%
1965						
Etelä-Suomi	86	257	147	48	538	45.3
Sisä-Suomi	94	198	33	—	325	27.3
Etelä-Pohjanmaa	14	84	14	—	112	9.4
Pohjois-Pohjanmaa	19	48	9	—	76	6.4
Koillis-Suomi	61	72	5	—	138	11.6
Yhteensä	274	659	208	48	1 189	100.0
1964/65						
Etelä-Suomi	45	115	43	15	218	41.0
Sisä-Suomi	44	80	9	—	133	25.0
Etelä-Pohjanmaa	13	57	(4)	—	74	13.9
Pohjois-Pohjanmaa	14	20	(1)	—	35	6.6
Koillis-Suomi	37	34	(1)	—	72	13.5
Yhteensä	153	306	58	15	532	100.0

Kuten esitetyistä luvuista voidaan havaita, ovat tilamäärät eräissä suuruusluokissa varsin vähäiset, varsinkin tilivuonna 1964/65. Tämä seikka on huomattava, kun tarkastellaan myöhemmin esitettäviä tuloksia.

Tulokset on esitetty entiseen tapaan maatalousmaan muunnettua hehtaaria tai tilaa kohden ilmaistuina keskiarvoina. Ne on laskettu siten, että tilakohtaiset kokonaisluvut on laskettu yhteen ja saatu summa on sitten jaettu joko vastaavalla maatalousmaan muunnetun alan hehtaarimäärällä tai vastaavalla tilamäärällä. Tulokset esitetään jokaiselta tutkimusalueelta eri suuruusluokkien ja ko. alueen keskiarvoina. Kun tilamäärät tilivuonna 1964/65 ovat Pohjanmaan ja Koillis-Suomen tutkimusalueiden kolmannessa suuruusluokassa niin vähäiset, on niitä koskevat tulokset jätetty pois. Sensijaan mainitut tilat on otettu mukaan ko. alueiden keskiarvotuloksia laskettaessa. Edellä mainittujen lisäksi on taulukoihin merkitty samalla tavalla lasketut koko maan (kaikkien kirjanpitoiltojen) keskiarvot.

Kun eri tutkimusalueiden ja koko maan keskiarvot lasketaan edellä esitetyllä tavalla, vaikuttaa tilakoko tuloskeskiarvojen suhteelliseen suuruuteen. Kun kirjanpitotilojen keskimääräinen koko on suurempi kuin maan kaikkien tilojen, eivät näin lasketut eri alueita koskevat keskiarvot anna oikeata kuvaa tarkasteltavasta asiasta. Sentähden on eri alueitten ja koko maan keskiarvot määritetty myös siten, että eri suuruusluokkien ja eri alueitten luvut on painotettu niillä suhdeluvuilla, jotka osoittavat maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin tilojen peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueitten kesken. Tällä tavalla lasketuista keskiarvoista käytetään nimitystä **painotettu keskiarvo**. Nämä keskiarvot esitetään ainoastaan varsinaista maataloutta koskevista hehtaaria kohden lasketuista luvuista.

Painotetut keskiarvot on laskettu käyttämällä painoina seuraavassa asetelmassa esitettyjä suhdelukuja, jotka osoittavat, kuten edellä jo mainittiin, maan kaikkien yli 2 peltihehtaarin viljelmien peltoalan jakaantumisen eri suuruusluokkien ja alueitten kesken vuoden 1959 maatalouslaskennan mukaan.

Alue	Suuruusluokka				Yhteensä
	I	II	III	IV	
Etelä-Suomi	12.3	18.1	8.5	4.2	43.1
Sisä-Suomi	15.0	8.7	1.4	0.3	25.4
Etelä-Pohjanmaa	5.6	8.1	1.3	0.1	15.1
Pohjois-Pohjanmaa	3.7	4.2	0.8	0.2	8.9
Koillis-Suomi	5.7	1.5	0.2	0.1	7.5
				Yhteensä	100.0

Niiden alueiden painotettuja keskiarvoja laskettaessa, joissa ei ole kolmannen ja neljännen suuruusluokan tuloksia esitetty, on puuttuvien tulosten sijasta käytetty lähinnä edellisen luokan tuloslukuja.

2. Maankäyttölajit

Eri maankäyttölajien keskimääräiset alat tilivuoden alussa kirjanpitotiloilla esitetään taulukoissa I ja I a. Niissä on peltolaitumien ala luettu peltoalaan. Laidunalaan sisältyvät haka- yms. laitumet, jotka eivät ole peltoa. Kasvullisella metsämaalla tarkoitetaan tässä metsämaata, joka kuuluu veroluokkiin I A—V.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset maatalousmaan muunnetut alat tilaa kohden viitenä viimeisenä tilivuonna.

Alue	1965	1964/65	1963/64		1962/63	1961/62
			Muunn. ha/tila			
Etelä-Suomi	24.41	21.24	23.19	22.81	22.26	
Sisä-Suomi	14.84	13.08	14.08	13.84	13.97	
Etelä-Pohjanmaa	17.04	14.69	15.60	15.37	15.57	
Pohjois-Pohjanmaa	15.33	12.94	15.34	15.26	14.04	
Koillis-Suomi	11.70	10.80	10.78	10.64	10.85	
Keskimäärin	19.04	16.33	17.94	17.54	17.37	

Tilakoko vaihtelee huomattavasti alueittain. Sensijaan saman alueen kirjanpitotiloilla tilakoon muutokset ovat vuosittain varsin vähäisiä. Selvänä poikkeuksena on kuitenkin tilivuosi 1964/65, jolloin tilakoko on yleensä pienempi kuin muulloin. Kun ei oteta huomioon viimeksi mainittua vuotta, on tilakoossa todettavissa yleensä kasvua. Tämä johtuu pääasiassa siitä, että pientiloja on vaikeata saada mukaan, ja tästä johtuen niiden suhteellinen osuus pyrkii vähenemään. Tilakoon vuosittaiseen muuttumiseen vaikuttavat lisäksi maan ostot, myynnit ja raivaukset sekä se, että osa tiloista lopettaa kirjanpidon ja uusia liittyy mukaan.

3. Peltoalan käyttö ja sadot

Kirjanpitoiltojen peltoalan käyttöä osoittavat luvut esitetään taulukoissa 2 ja 2 a. Vehnän viljelyalaan sisältyvät sekä kevät- että syysvehnä ja nurmen ala on luettu niitonurmet sekä peltolaitumet.

Vuosina 1964 ja 1965 jakaantui peltoala eri kasvien kesken kirjanpitoiltoilla ja maataloustilaston mukaan keskimäärin koko maassa seuraavan asetelman mukaisesti. Kirjanpitoiltoja koskevat luvut ovat painottamattomia.

	Kirjanpitoiltoilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1965	1964	% peltoalasta	
Vehnä	15.0	15.7	9.8	9.9
Ruis	4.4	3.4	4.0	3.8
Ohra	11.9	9.5	9.2	9.3
Kaura	17.0	16.4	17.3	17.3
Peruna	2.4	2.5	2.7	2.6
Sokerijuurikas	1.9	1.7	0.8	0.8
Muut juurekset	0.8	0.8	0.7	0.7
Nurmi	40.1	43.0	50.4	50.7
Kesanto	3.3	3.1	2.5	2.3
Muu peltoala	3.2	3.9	2.6	2.6
Yhteensä	100.0	100.0	100.0	100.0

Huomattavimmat erot ovat vehnän ja nurmen suhteellisissa viljelyaloissa. Kirjanpitoiltoilla on vehnää viljelty suhteellisesti enemmän kuin koko maassa keskimäärin. Nurmen kohdalla on suhde päinvastainen.

Kirjanpitoiltoilla vuosina 1965 ja 1964 saadut sadot esitetään taulukoissa 3 ja 3 a. Kun verrataan vuoden 1965 satotuloksia vuoden 1963 vastaaviin, voidaan todeta, että ensiksi mainittuna vuonna saatiin useimmista kasveista parempi sato kuin vuonna 1963. Poikkeuksena ovat vain sokerijuurikas ja lanttu. Heikoimmaksi näistä kolmesta vuodesta muodostui vuosi 1964, jolloin mm. kevätvehnän, ohran ja kauran sadot olivat selvästi alhaisempia kuin vuosina 1965 ja 1963. Edellä mainituissa taulukoissa on esitetty eri tilaryhmien satotulokset myös rehuyksikköinä. Näitä laskettaessa on rehuyksiköiden kokonaismäärät jaettu vain niiden kasvien viljelyalalla, joiden sadot sisältyvät rehuyksikkömääriin. Niistä puuttuvat mm. laitumien sadot. Lisäksi on huomattava, että rehuyksikkösadoissa ei tule esille sadon laadun vaihtelut.

Seuraavassa asetelmassa olevat painotetut luvut osoittavat kirjanpitoiltojen keskimääräisiä rehuyksikkösatoja eri tutkimusalueilla.

Alue	1965	1964 ry/ha	1963
Etelä-Suomi	2 802	2 509	2 575
Sisä-Suomi	2 658	2 322	2 515
Etelä-Pohjanmaa	2 622	1 948	2 468
Pohjois-Pohjanmaa	2 166	1 633	2 164
Koillis-Suomi	2 200	2 145	2 283
Keskimäärin	2 636	2 272	2 485

Luvuista ilmenee selvästi Pohjanmaalla vuonna 1964 sattuneet huomattavat satovahingot, jotka varsinkin Pohjois-Pohjanmaan tutkimusalueella muodostuivat suuriksi.

Satotasoa kirjanpitoiltoilla ja keskimäärin maan kaikilla tiloilla vuosina 1965 ja 1964 kuvaavat seuraavassa asetelmassa esitettävät eräitten kasvien keskisadot. Kirjanpitoiltoja koskevat luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

Kasvi	Kirjanpitotiloilla		Maataloustilaston mukaan koko maassa	
	1965	1964	1965	1964
			100 kg/ha	
Kevätvehnä	20.2	17.9	17.5	16.3
Ruis	19.4	19.0	17.2	16.0
Ohra	24.1	17.9	19.9	14.7
Kaura	24.3	18.5	21.6	15.8
Peruna	212.6	172.4	172.9	119.6
Sokerijuurikas	187.7	202.2	207.9	221.3
Lanttu	291.6	298.6	257.7	232.9
Heinä	45.0	43.9	35.1	32.9

Sadot ovat yleensä kirjanpitotiloilla korkeammat kuin keskimäärin koko maassa. Poikkeuksena on kuitenkin sokerijuurikas, jonka sato kirjanpitotiloilla on molempina vuosina jäänyt selvästi maan keskitasoa alhaisemmaksi.

4. Maitotuotos

Vuotuinen maitotuotos lehmää kohden oli kirjanpitotiloilla tilivuonna 1965 keskimäärin 3 994 kg, tilivuonna 1964/65 3 952 kg sekä tilivuonna 1963/64 vastaavasti 3 978 kg. Keskituotoksen muutokset ovat siten olleet varsin vähäisiä. Karjantarkkailussa, johon kuuluu lähes 30 % maan kaikista lehmistä, olivat vastaavat tuotosluvut tarkkailuvuonna 1965/66 4 224 kg ja edellisenä vuonna 4 061 kg ja vuonna 1963/64 4 069 kg. Siten tuotoksen kehitys on kirjanpitotiloilla ollut samansuuntainen kuin karjantarkkailutiloilla. Kirjanpitotilojen keskimääräiset tuotosluvut on laskettu siten, että tilakohtaiset keskituotokset on laskettu yhteen ja saatu summa on siten jaettu vastaavan tilaryhmän tilaluvulla.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset maitotuotokset eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa tilivuosina 1965 ja 1964/65.

A l u e	Suuruusluokat				Keskimäärin
	I	II	III	IV	
1965	Maitoa vuodessa kg/lehmä				
Etelä-Suomi	4 064	4 264	4 337	4 544	4 273
Sisä-Suomi	3 742	3 968	4 075	—	3 918
Etelä-Pohjanmaa	3 714	4 076	4 283	—	4 063
Pohjois-Pohjanmaa	3 530	3 493	3 317	—	3 477
Koillis-Suomi	3 401	3 597	4 071	—	3 530
1964/65					
Etelä-Suomi	4 241	4 278	4 321	4 795	4 305
Sisä-Suomi	3 588	3 925	4 388	—	3 848
Etelä-Pohjanmaa	3 757	4 075	3 907	—	4 007
Pohjois-Pohjanmaa	3 683	3 642	3 259	—	3 643
Koillis-Suomi	3 417	3 535	4 638	—	3 493

Tilakohtaiset tuotosluvut on saatu pääasiassa karjantarkkailutuloksista. Kaikki kirjanpitotilat eivät kuitenkaan ole mukana karjantarkkailutoiminnassa. Niillä tiloilla, joilta ei ole ollut käytettävissä tarkkailutuloksia, on maitotuotos pyritty selvittämään myyntimäärien ja oman kulutuksen perusteella, mutta tuotoslukuja ei ole tälläkään tavoin saatu aivan kaikilta tiloilta myytyä maitoa koskevien kilomäärätietojen puuttumisen takia. Sentähden aineisto on tässä jonkin verran pienempi kuin muita tuloksia laskettaessa. Lisäksi mainittakoon, että tilivuonna 1965 oli kirjanpitotiloista 57 sellaista tilaa (tiloja yhteensä 1 189), joilla ei tilikauden alussa ollut lainkaan nautakarjaa. Vastaava luku tilivuonna 1964/65 oli 25 (tiloja yhteensä 532).

III. Omaisuussuhteet

A. Koko liike

1. Varat

Viljelijän varat ja niiden jakaantuminen eri talousalojen kesken kirjanpito-tiloilla ilmenevät taulukoista 4 ja 4 a. Varat on arvioitu tilikauden alussa. Kun ko. arvoja vertaillaan aikaisempien tilivuosien vastaaviin arvoihin, on erityisesti muistettava, että aineisto ei pysy samana vuodesta toiseen, kuten aikaisemmin jo mainittiin. Varoihin sisältyy mm. vuokratun omaisuuden, esimerkiksi vuokralle otetun pellon arvo, joka on luettu myös velkoihin. Lisäksi varoihin kuuluvat myös tilisaatavat. Metsätalousvaroihin sisältyvät maapohjan ja puuston ohella puutavaravarastot sekä metsätaloustalusto. Sivuansiotalouden varoihin on luettu mm. osakkeet ja osuudet, talletukset sekä erikoisesti sivuansiotarkoituksia varten hankittu omaisuus. Viljelijäperheen yksityisvaroihin sisältyy mm. henkilöauto.

Mainituissa taulukoissa olevista luvuista voidaan todeta, että maatalouden osuus on n. 50—60 % varoista. Metsätalouden osuus on selvästi korkein metsä-rikkaassa Sisä-Suomessa, jossa maatalouden osuus on vastaavasti alhaisin. Varojen kokonaismäärien eroavuudet eri tutkimusalueilla johtuvat lähinnä tilakoon ja etenkin metsäalan erilaisuudesta.

2. Velat

Velkojen määrä kirjanpito-tiloilla ilmenee taulukoista 4 ja 4 a. Niihin on luettu varsinaisten velkojen ohella vuokrapääoman ja eläkerasitteen pääoma-arvo. Tilivuonna 1965 oli vuokrapääoma, joka sisältyy myös varoihin, tilaa kohden keskimäärin 873 mk ja eläkerasitteen pääoma-arvo 933 mk. Vastaavat arvot tilivuonna 1964/65 olivat 663 mk ja 923 mk. Edellä mainituissa taulukoissa esitetään myös prosenttiluvut, jotka osoittavat, montako prosenttia velat ovat varoista eri tilaryhmissä.

Kirjanpito-tilojen keskimääräistä velkaantumisasastetta viitenä viimeisenä tilivuotena osoittavat seuraavassa asetelmassa olevat luvut. Siihen on merkitty myös keskimääräistä tilakokoa ja varojen määrää koskevat tiedot.

Tili- vuosi	Maatalous- maata muunn. ha	Metsää ha	Varat 1 000 mk/tila	Velat 1 000 mk/tila	Velat % varoista
1965	19.04	57.37	132.6	17.1	12.9
1964/65	16.33	52.35	110.3	13.2	12.0
1963/64	17.94	57.20	116.2	13.7	11.8
1962/63	17.54	58.40	111.0	11.6	10.5
1961/62	17.37	57.90	106.8	10.9	10.2

Velkojen määrä on jatkuvasti noussut lukuunottamatta tilivuotta 1964/65, joka muutenkin on poikkeuksellinen mm. tilakoon suhteen. Samoin on kohonnut keskimääräinen tilakoko ja myös varojen kokonaismäärä. Velat ovat lisääntyneet kuitenkin varoja suhteellisesti nopeammin, kuten velkojen osuutta varoista esittävät prosenttiluvut osoittavat.

B. Varsinainen maatalous

1. Omaisuusryhmät

Maatalousomaisuus on entiseen tapaan jaettu seuraaviin ryhmiin: varastot, kalusto, kotieläimet, puutarhakasvillisuus, rakennukset, perusparannukset ja maatalousmaa. Eri ryhmien arvot hehtaaria kohden tilikauden alussa esitetään taulukoissa 5 ja 5 a. Tilivuonna 1964/65, jolloin tilikausi alkoi heinäkuun 1. p:nä, on varastoihin luettu kaikki omalla tilalla tuotetut maataloustuotteet ja ostetut maataloustarvikkeet. Mainittuna ajankohtana maatalousvarastot ovat yleensä suhteellisen pienet. Tilikauden muuttamisen takia siirtyi tilivuoden alkamisajankohta tammikuun 1. päivään. Tällöin varastot ovat huomattavasti edellä mainittua suuremmat. Tilivuonna 1965 ei varastoissa ole otettu huomioon kaikkia tuotevarastoja lähinnä varastomäärien arvioinnissa esiintyvien vaikeuksien vuoksi. Maatalousvarastoihin tilivuonna 1965 sisältyvät kaikki viljavarastot sekä peruna-, juurikasvi- ja korsirehuvarastoista myytäväksi tarkoitetut erät sekä kaikki ostotarvikkeet. Siten varastoihin eivät sisälly tilalla käytettäväksi tarkoitetut juures- ja korsirehuvarastot.

Perusparannusomaisuus käsittää tässä yleensä vain salaojitukset. Maatalousmaahan sisältyvät pellon lisäksi myös puutarhamaa sekä niitty- ja laidunmaat.

Maatalousomaisuuden arvo pinta-alayksikköä kohden on pienillä tiloilla yleensä korkeampi kuin keskikokoisilla ja suurilla tiloilla. Tämä johtuu pääasiassa rakennusomaisuuden arvosta, joka hehtaaria kohden ilmaistuna yleensä kasvaa tilakoon pienentyessä, kuten seuraavassa asetelmassa olevista luvuista voidaan todeta. Rakennusomaisuuteen on luettu myös asuinrakennukset.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Maatalousomaisuus		Rakennusomaisuus	
	1965	1964/65 mk/ha	1965	1964/65
I	5 620	5 101	3 087	2 994
II	4 516	4 175	2 105	1 916
III	3 837	3 629	1 553	1 560
IV	3 654	3 274	1 426	1 412

Markkamääräisesti suurimmat erot ovat ensimmäisen ja toisen tilasuuruusluokan välillä. Sensijaan erot ovat varsin vähäiset kolmannen ja neljännen luokan luvuissa.

2. Kalusto

Maatalouskalustoon on luettu kaikki maatalouskoneet ja maataloudessa käytetyt kalustoesineet. Tilivuonna 1964/65 on kalusto jaettu entiseen tapaan seuraaviin ryhmiin: traktorit, leikkuupuimurit, peltoviljelykalusto, ajo- ja kuljetuskalusto, kotieläinkalusto ja muu kalusto, joiden keskimääräiset arvot hehtaaria

kohden ilmenevät taulukosta 6. Sensijaan tilivuonna 1965 on kaluston ryhmittelyä eräiltä osin muutettu. Entisten peltoviljely-, ajo- ja kuljetuskaluston sekä muun kaluston sijaan on otettu seuraavat neljä ryhmää, traktorin työkoneet ja -välineet, hevosvetoiset työkoneet ja -välineet, muut maatalouskoneet ja muu maatalouskalusto. Kuten aikaisemminkin on eri ryhmien välinen raja eräissä kohdissa harkinnanvarainen. Ryhmään muut maatalouskoneet sisältyvät mm. erilliset sähkömoottorit ja kotitarvemyllyt sekä paketti- tai kuorma-auto niillä muutamilla tiloilla, joilla näitä on käytetty pääasiassa maatalousajoihin. Sensijaan henkilöautoa ei yhdessäkään tapauksessa ole luettu maatalousomaisuuteen kuten ei aikaisemminkaan.

Seuraavan asetelman luvut osoittavat tilivuonna 1965 niiden tilojen lukumäärää, joilla on tilikauden alussa ollut oma traktori. Sulkeissa olevat luvut tarkoittavat kunkin tilaryhmän kokonaistilamäärää mainittuna vuonna.

A l u e	Traktoritilojen luku tv:nna 1965				
	I slk	II slk	III slk	IV slk	Yhteensä
Etelä-Suomi	47 (86)	222 (257)	146 (147)	48 (48)	463 (538)
Sisä-Suomi	36 (94)	163 (198)	32 (33)		231 (325)
Etelä-Pohjanmaa	4 (14)	64 (84)	13 (14)		81 (112)
Pohjois-Pohjanmaa	11 (19)	34 (48)	9 (9)		54 (76)
Koillis-Suomi	25 (61)	52 (72)	5 (5)		82 (138)
Yhteensä	123 (274)	535 (659)	205 (208)	48 (48)	911 (1 189)

Kirjanpitotiloilla on traktoreita varsin runsaasti. Käytännöllisesti katsoen se on kaikilla yli 25 hehtaarin tiloilla. Toisessa suuruusluokassakin vain joka viides tila on ilman traktoria. Alle 10 hehtaarin tiloistakin on vain hieman yli puolet sellaisia, joilla ei ole omaa traktoria.

Myös leikkuupuimureita on kirjanpitotiloilla huomattava määrä. Seuraavan asetelman luvut osoittavat niiden tilojen lukumäärän eri alueilla ja suuruusluokissa, joilla on oma leikkuupuimuri. Lukuihin sisältyvät sekä itsekulkevat että hinattavat puimurit.

A l u e	Leikkuupuimuritilojen luku tv:nna 1965				
	I slk	II slk	III slk	IV slk	Yhteensä
Etelä-Suomi	2	77	121	46	246
Sisä-Suomi	2	55	25		82
Etelä-Pohjanmaa ...	0	13	7		20
Pohjois-Pohjanmaa .	0	6	3		9
Koillis-Suomi	1	5	3		9
Yhteensä	5	156	159	46	366

3. Kotieläimet

Kotieläinten määrät kirjanpitotiloilla esitetään taulukoissa 7 ja 7 a. Ne on laskettu 100 maatalousmaan muunnettua hehtaaria kohden. Eri tilaryhmien vertailua varten on mainittuihin taulukkoihin merkitty eläinmäärät myös nautayksikköinä. Nautayksikköluvut tilivuosina 1964/65 ja 1965 eivät kuitenkaan ole täysin vertailukelpoisia, sillä niiden laskuperusteita on hieman muutettu. Ensiksi mainitun vuoden luvut on aikaisempaan tapaan määritetty siten, että yhteen nautayksikköön on laskettu yksi täysikasvuinen hevonen tai 1.25 nuorta hevosta, 2 varsaa, yksi sonni tai lehmä, 2 hiehoa tai nuorta sonnia, 4 vasikkaa, 3 sikaa (yli 6 kk), 6 nuorta sikaa (4—6 kk) 9 porsasta (2—4 kk), 12 pientä porsasta (alle 2 kk), 8 lammasta, 16 karitsaa, 50 kanaa tai 33 ankkaa, hanhea tai kalkkunaa.

Tilivuonna 1965 nautayksikköön on laskettu 0.8 hevosta tai yksi nuori hevonen, 1.25 varsaa, yksi sonni tai lehmä, 2 hiehoa tai nuorta sonnia, 2.5 teuras-mullia tai 3 vasikkaa, 2 sikaa (yli 6 kk), 2.5 nuorta sikaa (2—6 kk) tai 10 porsasta (alle 2 kk), 50 kanaa tai 33 kpl muuta siipikarjaa, 8 lammasta tai 10 karitsaa.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kotieläinten määrät 100 muunnettua hehtaaria kohden painotettuina keskiarvoina kolmelta viimeiseltä tilivuodelta.

		Kotieläinten luku 100 muunn. hehtaaria kohden		
		1965	1964/65	1963/64
Hevoset				
Täysikasvuaisia	kpl	5.7	6.4	6.7
Yhteensä muunnettuja	ny	7.5	6.7	7.1
Nautakarja				
Lehmiä	kpl	43.9	43.2	44.0
Yhteensä muunnettuja	ny	53.9	56.7	58.0
Siat				
Yli 6 kk	kpl	7.1	5.7	5.6
Yhteensä muunnettuja	ny	11.7	5.1	4.8
Siipikarja				
Yli 6 kk	kpl	207.3	177.2	148.1
Alle 6 kk	kpl	8.2	132.0	96.0
Lampaat				
Yli 1 v	kpl	4.5	4.2	4.7
Alle 1 v	kpl	1.7	4.5	5.0
	Kotieläimiä yhteensä ny	83.1	73.7	74.4

Kuten edellä jo mainittiin, eivät tilivuoden 1965 nautayksikkömäärät ole vertailukelpoisia kahden edellisen tilikauden vastaaviin lukuihin. Lisäksi on huomattava, että eläinmäärien selvittelyajankohta vuonna 1965 on tammikuun 1. päivä ja muina vuosina heinäkuun 1. päivä. Tällä on merkitystä mm. siipikarjamäärien kohdalla.

4. Rakennukset

Maatalouden rakennusomaisuuteen, jonka arvot eri tilaryhmissä ilmenevät taulukoista 8 ja 8 a on eräitä poikkeuksia lukuunottamatta luettu kaikki tilan rakennukset. Kun maatalousomaisuuteen kuuluvat siten myös asuinrakennukset, sisältyvät näistä aiheutuneet kustannuksetkin maatalouden kustannuksiin. Kokonaistuottolaskelmassa on maataloutta hyvitetty viljelijäperheen asuntoetuuden arvolla. Palkkaväen asuntoetuuden arvo sisältyy sekä kokonaistuottoon että liikekustannukseen.

Aikaisempaan tapaan on rakennukset jaettu kolmeen ryhmään: asuinrakennukset, eläinsuojat ja muut rakennukset. Kahden viimeksi mainitun ryhmän välinen raja on monissa tapauksissa harkinnanvarainen siitä syystä, että eläinrakennuksissa on usein huomattavastikin muihin tarkoituksiin varattua rakennustilaa. Muiden rakennusten ryhmään sisältyvät myös nk. rakenteelliset laitteet, kuten säilörehutornit, aidat ja vesijohdot.

Kun rakennusten arvoa vertaillaan eri tilivuosina, niin on huomattava, että ko. arvon muuttumiseen vaikuttavat mm. uusien rakennusten rakentaminen ja vanhojen perusteelliset korjaukset sekä toisaalta poistot. Lisäksi on muistettava, kuten aikaisemmin jo mainittiin, että aineisto muuttuu vuosittain tilojen vaihtumisen takia.

IV. Rahaliike

Rahatuloiksi ja -menoiksi on tässä laskettu talousvuoden käteistulot ja -menot lisättyinä niiden tilikauden aikana laskuun myytyjen tuotteiden ja laskuun ostettujen tarvikkeiden arvoilla, joista suoritukset ovat siirtyneet seuraavalle tilivuodelle. Edellisiltä tilikausilta siirtyneitten saatavien ja velkojen suorituksia ei sitä vastoin ole luettu rahatuloiksi ja -menoiksi samoin kuin ei muitakaan lainaus- tai talletusliikkeeseen kuuluvia tulo- ja menoeria.

Rahatulot on jaettu talousaloittain neljään ryhmään: maatalous, metsätalous ja sivuansiotalous sekä ruoka- ja yksityistalous. Nämä samoin kuin tulojen kokonaismäärätkin esitetään taulukoissa 9 ja 9 a. Samoihin taulukkoihin on merkitty myös eri tuloryhmien suhteelliset osuudet kokonaistuloista. Sivuanstotalouden ryhmään luettuihin tuloihin sisältyvät varsinaisista sivuansiotöistä saatujen tulojen lisäksi korko- ja osinkotulot sekä investointiluntoiset valtion avustukset ja -palkkiot, kuten salaojituspalkkiot. Sen sijaan maatalouden välittömään tukemiseen tarkasteltavana vuonna tarkoitettut erät (esim. pinta-alalisät), jotka on annettu suoraan viljelijöille, sisältyvät maataloustuloihin. Sosiaaliset avustukset (mm. lapsi- ja perhelisät) sisältyvät viljelijäperheen yksityistuloihin.

Seuraavassa asetelmassa esitetään eri tuloryhmien arvot tilaa kohden tilivuosina 1965, 1964/65 ja 1963/64. Luvut ovat painottamattomia keskiarvoja.

	1965		Rahatulot 1964/65		1963/64	
	mk/tila	%	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	23 672	72.4	18 739	70.6	18 590	69.1
Metsätalous	4 860	14.9	4 223	15.9	4 805	17.8
Sivuansiotalous	3 088	9.4	2 542	9.6	2 477	9.2
Ruoka- ja yksityistalous ..	1 087	3.3	1 040	3.9	1 046	3.9
Yhteensä	32 707	100.0	26 544	100.0	26 918	100.0

Verrattaessa näiden kolmen tilivuoden arvoja toisiinsa on otettava huomioon, että tilivuonna 1964/65 oli tilojen lukumäärä ja niiden keskimääräinen tilakoko pienempi kuin edellisenä ja seuraavana tilivuonna.

Edellisiin tilivuosiiin verrattuna on tilivuonna 1965 tapahtunut kaikissa tuloryhmissä lisäystä. Markkamääräisesti eniten ovat nousseet maataloudesta saadut tulot. Kokonaisrahatulojen nousu on tilivuoteen 1963/64 verrattuna ollut keskimäärin 5 789 mk tilaa kohden.

Taulukoissa 10 ja 10 a esitetään kirjanpitotilojen keskimääräiset rahamenot tarkasteltavana olevilta tilivuosilta. Ne on jaoteltu entiseen tapaan seuraaviin ryhmiin: maatalous, metsätalous, sivuansiotalous, ruokatalous ja yksityistalous sekä verot ja korot, vuokrat ja eläkkeet.

Kuten rahatulojen kohdalla on rahamenoissakin todettavissa tilivuonna 1965 lisäystä verrattuna edellisiin tilivuosiin. Eri menoryhmien keskimääräiset arvot tilaa kohden tilivuosina 1965, 1964/65 ja 1963/64 ilmenevät seuraavasta asetelmasta, jossa olevat luvut ovat painottamattomia keskiarvoja.

	1965		Rahamenot 1964/65		1963/64	
	mk/tila	%	mk/tila	%	mk/tila	%
Maatalous	18 040	55.1	14 101	54.2	14 633	55.9
Metsätalous	1 339	4.1	999	3.8	965	3.7
Sivuanstotalous	641	2.0	334	1.3	413	1.6
Verot	1 814	5.5	1 320	5.1	1 204	4.6
Korot, vuokrat ja eläkkeet	1 080	3.3	759	2.9	771	2.9
Ruokatalous	3 307	10.1	2 910	11.2	2 785	10.6
Yksityistalous	6 497	19.9	5 583	21.5	5 423	20.7
Yhteensä	32 718	100.0	26 006	100.0	26 194	100.0

Lisäystä on tapahtunut jokaisen menoryhmän kohdalla. Markkamääräisesti eniten ovat nousseet varsinaista maataloutta koskevat rahamenot. Kokonaisrahamenot ovat kohonneet tilivuodesta 1963/64 keskimäärin 6 524 mk tilaa kohden.

Rahamenot ovat lisääntyneet enemmän kuin rahatulot ja tilivuonna 1965 on rahamenojen yhteissumma ollut suurempi kuin rahatulojen yhteissumma. Koska rahatuloissa ja -menoissa ei ole otettu huomioon talletus- ja lainausliikettä koskevia suorituksia, voivat tulot olla pienemmät kuin menot. Erotus on tällöin pitänyt peittää joko käteisvaroja tai talletuksia pienentämällä taikka ottamalla lisää velkaa.

V. Maatalouden kokonaistuotto

Maatalouden kokonaistuotolla käsitetään tilivuoden aikana maataloudessa tuotettujen lopputuotteiden sekä palvelusten yhteistä arvoa. Kokonaistuottoon on siten luettu:

1) Tilivuoteen kuuluvat rahatulot ja tilisaatavat lukuunottamatta vuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja rahatuloja.

2) Maataloudesta metsätalouteen, ruoka- ja yksityistalouteen, sivuansioihin ja eläkeläisille sekä työväen palkkoihin luovutettujen tuotteiden, etuuksien ja hevostöiden raha-arvo.

3) Maataloudesta omaisuuden lisäämiseen (uudisrakennuksiin, -viljelyksiin ja perusparannuksiin) luovutetun hevostyön arvo.

4) Maataloustuotannosta johtunut lisäys varastoissa, puutarhakasvillisuudessa ja kotieläimistöissä. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, ei tilivuonna 1965 ole varastoissa otettu huomioon tilalla käytettäväksi tarkoitettuja omalla tilalla tuotettuja juures- ja korsirehuvarastoja.

Kokonaistuottoon sisältyvät myös asuinrakennuksista ja varsinaisista maatalousrakennuksista saadut vuokrat viljelijäperheen, palkkaväen ja eläkeläisten asuntoedun ohella. Kaikki nämä erät sisältyvät taulukoissa II ja II a rakennusvuokrien sarakkeessa oleviin lukuihin. Pääosan näistä rakennusvuokrista muodostaa asuntoedun arvo ja varsinaisten vuokratulojen osuus jää verraten pieneksi.

Entiseen tapaan on maatalouden kokonaistuottoon luettu myös maatalouden välittömään tukemiseen tarkoitettut valtionavustukset (mm. pinta-alalisät ja katokorvaukset), jotka on maksettu suoraan viljelijöille. Sen sijaan kokonaistuottoon eivät sisälly investointiluntoiset valtionavustukset ja -palkkiot (esim. salaajituspalkkiot).

1. Kokonaistuotto ja sen rakenne

Maatalouden kokonaistuotto esitetään tutkimusalueittain ja tilasuuruusluokittain taulukoissa II ja II a. Kokonaistuotto on entiseen tapaan jaettu kolmeen pääryhmään: kasvinviljelytuotto, kotieläintuotto ja muu tuotto. Kahden ensiksi mainitun suhteelliset osuudet kolmena viimeisenä tilivuonna eri tutkimusalueilla ilmenevät seuraavasta asetelmasta, jossa olevat prosenttiluvut on laskettu painotetuista keskiarvoista.

A l u e	Kotieläintuotto			Kasvinviljelytuotto		
	1965	1964/65	% 1963/64 kokonaistuotosta	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	64.4	61.9	66.5	31.0	33.1	27.9
Sisä-Suomi	78.3	78.4	79.6	15.7	14.2	13.2
Etelä-Pohjanmaa	74.8	80.5	78.5	20.5	13.5	15.8
Pohjois-Pohjanmaa	82.7	84.1	80.6	11.8	8.6	12.7
Koillis-Suomi	83.8	85.9	83.3	5.9	4.9	6.3
Keskimäärin	72.4	72.7	74.1	22.2	21.0	19.4

Tarkasteltaessa kokonaistuoton suurimman ryhmän, kotieläintuoton suhteellista osuutta eri alueilla, voidaan todeta, että se on vaihdellut 75—85 pro-

senttiin muilla tutkimusalueilla paitsi Etelä-Suomessa, jossa kotieläintuoton osuus on selvästi muita alhaisempi. Sensijaan kasvinviljelytuoton kohdalla on suhde päinvastainen. Se on Etelä-Suomessa selvästi korkeampi kuin muilla alueilla. Tämä onkin luonnollista, sillä maan eteläosissa ovat luontaiset edellytykset myyntikasvien viljelyyn selvästi paremmat kuin maan muissa osissa. Kotieläintuoton osuus on keskimäärin hieman alentunut näinä vuosina, ja kasvinviljelytuoton kohdalla on havaittavissa vähäistä nousua.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat maatalouden kokonaistuoton painotettuja keskiarvoja hehtaaria kohden eri tutkimusalueilla.

Alue	Maatalouden kokonaistuotto mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	1 510	1 352	1 250
Sisä-Suomi	1 480	1 399	1 268
Etelä-Pohjanmaa	1 403	1 308	1 149
Pohjois-Pohjanmaa	1 352	1 215	1 068
Koillis-Suomi	1 446	1 472	1 301
Keskimäärin	1 467	1 354	1 227

Hehtaaria kohden on kokonaistuotto ollut Pohjanmaalla alhaisin mainittuina vuosina. Siten maataloustuotanto on siellä ollut suhteellisesti laajaperäisintä. Koillis-Suomen varsin korkeat arvot johtuvat mm. siitä, että tilat ovat siellä suhteellisen pieniä, ja siellä pidetään kotieläimiä pinta-alayksikköä kohden runsaasti. Kokonaistuotto on hehtaaria kohden yleensä suurempi pientiloilla kuin keskikokoisilla ja suurilla tiloilla, kuten taulukosta 11 voidaan todeta.

Maatalouden kokonaistuotto on yleensä kohonnut näinä vuosina. Ainoa poikkeus on Koillis-Suomi, jossa kokonaistuotto muodostui hiukan pienemmäksi tilivuonna 1965 kuin edellisenä.

2. Maatalouden myyntituoton rakenne

Maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahatulot esitetään taulukoissa 12 ja 12 a. Näihin on luettu vain sellaiset erät, jotka on otettu huomioon maatalouden kokonaistuottoa laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saadut tulot, esimerkiksi jos tilalta on myyty traktori, ei siitä saatu hinta sisälly näihin tuloihin. Vastaavasti ei traktorin ostohintaa ole luettu maatalouden varsinaisiin rahamenoihin.

Samoin kuin maatalouden kokonaistuottokin ovat myös maatalouden puhdistetut rahatulot kohonneet kuten seuraavan asetelman painotetuista luvuista ilmenee.

	Maatalouden puhdistetut rahatulot mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Nautakarja	109	90	91
Maitotalous	626	586	535
Siat	149	119	111
Siipikarja	60	57	45
Muut eläimet	4	3	3
Kotieläintalous yhteensä	948	855	785
Kasvinviljely	244	230	194
Muut tulot	22	29	26
Yhteensä	1 214	1 114	1 005

Maatalouden rahatulojen nousu on aiheutunut pääasiassa kotieläintalouden tulojen lisääntymisestä. Niistä erityisesti maidon myyntitulot ovat kasvaneet.

VI. Maatalouden liikekustannus

Maatalouden liikekustannukseen on luettu maatalouden säännöllistä hoitoa varten tilivuoden aikana uhratut rahamenot, yksityis-, ruoka-, metsä- ja sivuan-siotaloudesta saatujen luontaisuuoriturusten arvot sekä ne maatalousomaisuuden vähennykset, jotka ovat syntyneet tuotannon, jalostamisen ja keskimääräistä kulumista vastaavan poiston kautta. Tuloja, jotka on saatu tilivuoden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä, ei ole luettu kokonaistuottoon. Vastaavasti omaisuuden lisäyksestä aiheutuneet menot eivät kuulu liikekustannukseen. Korot, verot ja vuokramaksut eivät tässä myöskään sisälly liikekustannukseen, joten maatalous on oletettu niistä vapaaksi ja siten ne on maksettava liikeylijäämästä eli verotettavasta puhtaasta tuotosta.

1. Liikekustannus ja sen rakenne

Liikekustannus on entiseen tapaan jaettu seuraaviin pääryhmiin: työkustannus, ostotarvikekustannus, poistot ja kunnossapito sekä muu kustannus. Taulukoissa 13 ja 13 a esitetään liikekustannuksen ja sen eri ryhmien arvot tarkas-taltavana olevilta vuosilta.

Työkustannukseen on luettu ainoastaan maatalouden juoksevia töitä koskevat ihmistyökustannukset. Näihin sisältyvät vieraalle työvoimalle maksetut aika- ja urakkapalkat sekä viljelijäperheen omalle työlle arvioitu palkka.

Ostotarvikekustannukseen on luettu rehut, lannoitteet ja siemenet. Rehu-kustannuksessa on otettu huomioon vain ostorehut. Siten tilalla tuotetut rehut eivät sisälly ko. kustannukseen. Samoin on menetelty siemenien ja lannoitteiden kohdalla. Ostetut polttoaineet on käsitelty muiden kustannusten ryhmässä.

Poistot ja kunnossapito-ryhmän kotieläinnimikkeeseen on luettu eläinlääkäri- ja lääkemenot, kantakirja-, astutus- ja keinosiemennysmaksut, karjantarkkailu-kulut, kengitysmenot yms. sekä eläinten poistonluontoiset arvonalennukset. Kalusto- ja rakennuskustannuksiin kuuluvat vuotuiset poistot sekä korjaus- ja kunnossapitokustannukset niihin luettuna myös omasta metsästä saatu puuta-vara. Sen sijaan niihin eivät sisälly tilan palkkaväen ja viljelijäperheen suoritta-mista korjaus- ja kunnossapitotöistä aiheutuneet kustannukset, sillä ne on luettu maatalouden yhteiseen työkustannukseen. Kalustokustannuksesta on huomattava, että siihen sisältyvät ainoastaan maatalousomaisuuteen kuuluvien koneiden ja kalustoesineiden kustannukset. Kuten aikaisemmin jo mainittiin, ei henkilö- autoa ole luettu ko. omaisuuteen, joten ei myöskään sen kustannukset sisälly mainittuihin eriin. Eräillä tiloilla, joilla on ollut kysymyksessä selvästi maa- talousajot, on kuitenkin näitä ajoja vastaava osa henkilöauton kustannuksista siirretty maatalouden menoksi. Muutamilla tiloilla on maataloutta varten han- kittu kuorma- tai pakettiauto. Tällöin maatalousajoja vastaavat kustannukset

sisältyvät maatalouden kustannuksiin. Rakennuskustannuksiin sisältyvät, kuten edellä jo mainittiin, myös asuinrakennusten poistot sekä korjaus- ja kunnossapitokustannukset. Tässä on huomattava, että maatalouden kokonaistuoton rakennusvuokrat-nimikkeeseen sisältyvät rakennuksista saatujen vuokratulojen ohella viljelijäperheen, eläkeläisten ja palkkaväen arvioitu asuntoetu. Palkkaväen osalta se sisältyy myös liikekustannukseen.

Seuraavassa asetelmassa esitetään maatalouden liikekustannus ja sen eri ryhmät painotettuina keskiarvoina kolmelta viimeiseltä tilivuodelta.

	Liikekustannus mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Työkustannus yhteensä	705	638	588
Palkat	72	56	65
Viljelijäperheen oman työn arvo	633	582	523
Ostotarvikkeet yhteensä	357	322	280
Rehut	205	183	161
Lannoitteet	124	113	99
Siemenet	28	26	20
Poistot ja kunnossapito yhteensä	200	195	181
Kotieläimet	27	25	26
Koneet ja kalusto	93	91	82
Rakennukset	80	79	73
Muu kustannus	138	123	117
Liikekustannus yhteensä	1 400	1 278	1 166
Liikekustannus ilman viljelijäperheen työn arvoa	767	696	643

Nouseva kehitys, joka oli todettavissa maatalouden tuottopuolella, on havaittavissa myös maatalouden liikekustannuksessa. Nousua on tapahtunut useimmissa kustannuserissä. Kustannusten lisääntymiseen on useitakin syitä, joista eräs on rahan arvon heikentyminen. Lisäksi useiden kustannuserien kehittymiseen vaikuttavat muutkin seikat, esimerkiksi lannoitekustannukseen käytettyjen lannoitemäärien muuttuminen.

Liikekustannus on kohonnut myös kaikilla tutkimusalueilla, kuten seuraavassa asetelmassa esitetyistä painotetuista keskiarvoista ilmenee.

Alue	Liikekustannus mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	1 352	1 163	1 127
Sisä-Suomi	1 484	1 401	1 269
Etelä-Pohjanmaa	1 311	1 262	1 088
Pohjois-Pohjanmaa	1 373	1 239	1 013
Koillis-Suomi	1 602	1 608	1 372
Keskimäärin	1 400	1 278	1 166

2. Rahassa suoritettu liikekustannus

Taulukoissa 14 ja 14 a esitetään maatalouden varsinaiset eli nk. puhdistetut rahamenot. Niihin on luettu ainoastaan maatalouden juokseviin menoihin käytetyt erät eli menot, jotka on otettu huomioon liikekustannusta laskettaessa. Tästä syystä niihin eivät sisälly investointiluontoiset menot kuten uudisrakennuksiin sekä uusien koneiden ja kaluston hankintaan käytetyt erät. Vastaavalla tavalla on menetelty, kuten aikaisemmin jo mainittiin, maatalouden varsinaisten rahatulojen kohdalla, joihin ei ole luettu tilikauden alussa ollutta omaisuutta vähentämällä saatuja tuloja.

Maatalouden rahamenoissakin on todettavissa nouseva kehitys kuten seuraavat painotetut luvut osoittavat.

Alue	Maatalouden puhdistetut rahamenot mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	643	534	534
Sisä-Suomi	612	595	535
Etelä-Pohjanmaa	537	520	433
Pohjois-Pohjanmaa	604	516	410
Koillis-Suomi	641	680	582
Keskimäärin	615	557	512

3. Ihmistyökustannus

Maatalouden liikekustannukseen sisältyvään työkustannukseen on luettu maatalouden juoksevia töitä koskevat vieraan työvoiman palkkakustannukset ja viljelijäperheen oman työn arvioitu palkka.

Aikapalkkaisen vieraan työvoiman kokonaispalkkakustannus on määritetty entiseen tapaan siten, että rahapalkkoihin on lisätty sosiaaliset maksut, ruokailukustannus sekä asunto- ym. luontaisedut. Näin saatu summa on sitten jaettu eri talousalojen kesken muunnettujen miestyötuntien suhteessa. Kun täten lasketuun maatalouden osuuteen on vielä lisätty maatalouden urakkapalkat, on saatu taulukoissa 13 ja 13 a esitetyt maatalouden palkkakustannukset.

Viljelijäperheen oman työn arvo on määritetty kuten aikaisemminkin hinnoittamalla tehdyt työtunnit sosiaalisen tutkimustoimiston julkaisemien maataloustyöntekijöille maksettujen keskituntipalkkojen mukaan. Tällöin miesten ja naisten työ on hinnoitettu erikseen vastaavilla keskituntipalkkoilla. Lasten palkkavaatimus on laskettu käyttämällä miesten tuntipalkkaa jaettuna kahdella.

Mainittuina miesten ja naisten tuntipalkkoina on käytetty neljän viimeisen ko. tilivuoden päättymisajankohtana saatavissa olevan vuosineljänneksen (tiedustelut suoritetaan neljältä kuukaudelta vuosittain) tuntipalkkojen keskiarvoa. Tämä ajanjakso ei täysin vastaa ko. tilivuotta, vaan on siitä yhden vuosineljänneksen jäljessä. Kun käytännössä on vaikeata selvittää, miten viljelijäperheen jäsenet jakaantuvat eri työntekijäryhmiin (karjanhoitaja, varsinainen karjatyöntekijä, traktorinkuljettaja jne.), on hinnoittelussa käytetty työntekijäryhmien keskimääräisiä tuntipalkkoja. Viljelijäperheen ruumiillinen työ on hinnoitettu seuraavien tuntipalkkojen mukaan:

	1965	1964/65
Miehet	2:05	1:92
Naiset	1:52	1:42
Lapset	1:03	—:96

Kun tilivuonna 1964/65 on osalla tiloista tilikausi alkanut huhtikuussa, on ko. työn hinnoittamisessa käytetty seuraavia tuntipalkkoja: miehet 1:83, naiset 1:36 ja lapset 0:92. Viljelijäperheen palkkavaatimukseen sisältyy ruumiillista työtä koskevan palkan lisäksi johtotyön arvo. Sen arvioiminen on suoritettu lähinnä viljelmäköön perusteella ja se koskee yksinomaan varsinaista maataloutta. Työkustannukset esitetään taulukoissa 13 ja 13 a.

4. Työnmenekki

a. Ihmistyö

Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman työtuntimäärät esitetään taulukoissa 15 ja 15a. Niihin eivät sisälly urakkatyöt eivätkä viljelijäperheen suorittamat sivuansio- ja yksityistalouden työt. Kun maatalouden juoksevista töistä seuraa jäljempänä tarkempi selvitys, on tässä esitetty erikseen vain metsätyöt ja uudistustyöt. Viimeksi mainituilla tarkoitetaan maatalouden investointiluontoisia töitä kuten salaojitus- ja uudisrakennustöitä. Sekä ihmistyötä että jäljempänä esitettäviä hevos- ja konetöitä koskevat työnmenekkiluvut pohjautuvat tiloilla pidettävän työpäiväkirjan muistiinpanoihin.

Maatalouden juoksevien töiden ihmistyönmenekki esitetään taulukoissa 16 ja 16 a. Maatalouden juoksevilla töillä tarkoitetaan varsinaisia maataloustöitä, joihin on luettu mm. erilaiset kasvinviljelytyöt, kotieläinten hoito- ja ruokinta sekä kaluston ja rakennusten korjaus- ja kunnossapitotyöt. Entiseen tapaan on työtunnit merkitty erikseen palkkavaen ja viljelijäperheen osalta. Suoritetut työtunnit on ilmoitettu kummassakin ryhmässä vielä eriteltyinä miesten, naisten ja lasten kesken. Näitten absoluuttisten tuntien ohella taulukkoon on laskettu entiseen tapaan muunnetut miestyötunnit. Ne on saatu siten, että miesten tuntimäärään on lisätty naisten tunnit kerrottuna 0,8:lla ja lasten tunnit jaettuna kahdella. Kun maatalouden työnmenekin ilmaisemisessa käytetään myöskin ns. ihmistyötunteja, on ne nyt otettu mukaan. Ihmistyötunnit on laskettu siten, että miesten ja naisten työtunnit on laskettu yhteen ja saatuun summaan lisätty puolet lasten työtuntimäärästä. Kun työnmenekkiä osoittaviin tuntimääriin eivät sisälly urakkaluontoiset työt, on taulukkoihin 16 ja 16 a otettu myös maatalouden juoksevia töitä koskevat urakkapalkat.

Maatalouden työnmenekkiä eri tutkimusalueilla osoittavat seuraavassa asetelmassa olevat painotetut keskiarvot.

Alue	Maatalouden työnmenekki muunn.t/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	279	262	289
Sisä-Suomi	378	375	391
Etelä-Pohjanmaa	315	322	329
Pohjois-Pohjanmaa	331	331	323
Koillis-Suomi	413	441	421
Keskimäärin	324	320	334

Kun vertaillaan tilivuosien 1965 ja 1963/64 työnmenekkilukuja, jotka on laskettu suunnilleen samansuuruisesta aineistosta, havaitaan työnmenekin yleensä alentuneen. Keskimääräinen vähennys on 10 muunnettua tuntia hehtaaria kohden.

b. Hevostyö

Taulukoissa 17 ja 17 a esitetään hevostyön tuntimäärät eri tutkimusalueilla ja tilasuuruusluokissa. Lukuihin sisältyvät sekä omien että vieraitten hevosten työt. Metsätöihin on luettu vain tilan omassa metsässä suoritetut työt. Mikäli töitä on tehty jonkin muun tilan metsässä, on ko. työt tällöin luettu sivuansio-
töiksi.

Hevostyön jakaantuminen eri töiden osalle kolmena viimeisenä tilivuonna ilmenee seuraavan asetelman luvuista, jotka ovat painottamattomia.

	1965	Hevostyö	
		1964/65	1963/64
Maatalouden juoksevat työt t/tila	245	254	312
Uudistustyöt »	3	5	6
Metsätyöt »	92	84	111
Sivuansio- ym. työt »	31	39	39
Hevostyötä yhteensä »	371	382	468
Siitä vuokrattua »	5	7	6
Hevostyötä tuntia vuodessa hevosta kohden	530	504	552

Hevostyön määrä on edelleenkin alentunut. Maatalouden juoksevilla töissä työtuntien luku on tilivuonna 1965 tilaa kohden keskimäärin 67 tuntia, eli 21 % alhaisempi kuin talousvuonna 1963/64. Työnmenekin vähenemistä on tapahtunut muidenkin töitten kohdalla. Myös hevosta kohden laskettu työtuntimäärä osoittaa alenevaa suuntaa.

c. Traktorityö

Traktorityön tuntimäärät eri tutkimusalueilla ja suuruusluokissa esitetään taulukoissa 18 ja 18 a.

Traktorityön ja hevostyön määrien välistä suhdetta maatalouden juoksevilla töissä osoittavat seuraavan asetelman painotetut työnmenekkiluvut.

Alue	Traktorityö t/ha			Hevostyö t/ha		
	1965	1964/65	1963/64	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	23	21	21	16	17	20
Sisä-Suomi	21	21	19	30	34	36
Etelä-Pohjanmaa	19	17	18	23	23	27
Pohjois-Pohjanmaa	23	20	20	18	18	20
Koillis-Suomi	20	17	18	27	33	34
Keskimäärin	22	20	20	22	24	26

Kehitys traktorityön ja hevostyön kohdalla on kulkenut vastakkaisiin suuntiin. Edellinen on lisääntynyt ja jälkimmäinen on vähentynyt. Traktorin työtuntimäärien lisääntyminen on kuitenkin ollut hitaampaa kuin hevostyön supistuminen. Talousvuonna 1965 ovat työnmenekkiluvut traktorityössä ja hevostyössä olleet ensimmäisen kerran keskimäärin yhtä suuret. Tähän saakka on hevosten työtuntimäärä ollut keskimäärin suurempi kuin traktorityön määrä, kuten se on vieläkin eräillä alueilla.

VII. Maatalouden liiketulokset

Maatalouden liiketulokset tilivuosilta 1965 ja 1964/65 esitetään taulukoissa 19 ja 19 a. Varsinaisten tulosten ohella on taulukkoihin merkitty myös maatalouden kokonaistuoton ja liikekustannuksen arvot. Tarkasteltaessa tilivuoden 1964/65 tuloskeskiarvoja on huomattava, että ne on laskettu huomattavasti pienemmästä aineistosta kuin muiden tilikausien keskiarvot. Tulosten suhteen on edelleen muistettava, että kirjanpito-tiloja ei ole voitu valita otantamenetelmällä, ja sentähden niiden tulosten ei voida katsoa edustavan koko maatalouden keskimääräistä tasoa.

1. Verotettava puhdas tuotto

Maatalouden puhtaalla tuotolla tarkoitetaan kokonaistuoton ja liikekustannuksen erotusta. Kun liikekustannukseen eivät tässä sisälly verot, vuokrat eivätkä velkojen korot, on mainittu erotus velattoman maatalouden verotettava puhdas tuotto, josta käytetään myös nimitystä liikeylijäämä. Sen arvot esitetään taulukoissa 19 ja 19 a.

Seuraavassa asetelmassa olevat luvut osoittavat verotettavan puhtaan tuoton arvoja eri tutkimusalueilla. Luvut ovat painotettuja keskiarvoja.

Alue	Verotettava puhdas tuotto mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	158	189	123
Sisä-Suomi	— 4	— 2	— 1
Etelä-Pohjanmaa	92	46	61
Pohjois-Pohjanmaa	— 21	— 24	55
Koillis-Suomi	—156	—136	— 71
Keskimäärin	67	76	61

Verotettava puhdas tuotto on ollut Etelä-Suomen tutkimusalueella selvästi korkein. Etelä-Pohjanmaallakin se on ollut selvästi positiivisella puolella mainittuina kolmena tilikautena. Sensijaan muilla alueilla puhdas tuotto on usein jäänyt negatiiviseksi. Varsinkin Koillis-Suomessa se on muodostunut erityisen alhaiseksi. Tämä johtuu suurelta osalta siitä, että työkustannus, joka koostuu pääasiassa viljelijäperheen omalle työlle arvioidusta palkasta, on siellä erityisen korkea. Koko maassa keskimäärin on verotettava puhdas tuotto ollut kirjanpito-tiloilla suunnilleen samansuuruinen mainittuina kolmena tilivuonna.

Erikokoisilla tiloilla saatuja puhtaan tuoton arvoja osoittavat seuraavat Etelä-Suomen tutkimusalueen eri tilasuuruusluokkien luvut.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Verotettava puhdas tuotto mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
I	48	69	34
II	155	196	118
III	248	291	197
IV	308	309	251

Luvut osoittavat, että puhdas tuotto kohoaa tilakoon kasvaessa, sillä se on ollut keskimäärin alhaisin ensimmäisen suuruusluokan tiloilla ja korkein IV suuruusluokassa.

2. Maatalousylijäämä

Maatalousylijäämä saadaan siten, että kokonaistuotosta vähennetään liikekustannuksen muut erät paitsi viljelijäperheen oman työn arvo. Maatalousylijäämään sisältyvät siten viljelijäperheen työlle saatu palkka ja maatalouteen sidotulle pääomalle saatu korko. Taulukoissa 19 ja 19 a sekä seuraavissa asetelmissä esitetyjä maatalousylijäämän arvoja laskettaessa ei kustannuksiin ole luettu veroja.

Maatalousylijäämä on noussut kaikilla tutkimusalueilla, kuten seuraavat painotetut keskiarvot osoittavat.

A l u e	Maatalousylijäämä mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	692	666	567
Sisä-Suomi	722	665	600
Etelä-Pohjanmaa	740	664	605
Pohjois-Pohjanmaa	651	605	586
Koillis-Suomi	656	636	591
Keskimäärin	700	658	584

Maatalousylijäämän suhteellinen suuruus riippuu mm. siitä, miten suuren osan maataloustöistä on suorittanut viljelijäperhe ja minkä osan palkattu työvoima. Kun pientiloilla on viljelijäperheen tekemä työmäärä hehtaaria kohden yleensä suurempi kuin keskikokoisilla tiloilla, joilla käytetään enemmän palkkaväkeä, on maatalousylijäämä hehtaaria kohden pientiloilla yleensä suurempi kuten seuraavassa asetelmassa olevista Etelä-Suomen eri tilasuuruusluokkien luvuista ilmenee. Tarkasteltaessa maatalousylijäämän alueittaisia arvoja on siten huomattava, että keskimääräinen tilakoko on eri alueilla erilainen.

Etelä-Suomen tilasuuruusluokat	Maatalousylijäämä mk/ha		
	1965	1964/65	1963/64
I	926	873	765
II	688	649	560
III	494	527	401
IV	421	417	350

3. Kannattavuuskerroin

Kannattavuuskertoimella tarkoitetaan suhdelukua, joka saadaan, kun maatalousylijäämä jaetaan viljelijäperheen arvioidun palkan ja maatalouteen sidotun pääoman korkovaatimuksen summalla. Jos mainittu summa on yhtä suuri kuin maatalousylijäämä, on kannattavuuskertoimen arvo 1.0. Tässä tapauksessa katsotaan maatalouden tuotantokustannusten tulleen peitetyiksi. Jos kertoimen arvo on korkeampi kuin 1.0, on maatalous tuottanut voittoa. Jos sen arvo on pienempi kuin 1.0, on tulos ollut tappiollinen. Korkovaatimus on laskettu viiden prosentin mukaan. Eri tilaryhmien kannattavuuskertoimet esitetään taulukoissa 19 ja 19 a.

Seuraavassa asetelmassa esitetään kannattavuuskertoimen painotetut keskiarvot eri tutkimusalueilta.

A l u e	Kannattavuuskerroin		
	1965	1964/65	1963/64
Etelä-Suomi	0.90	0.97	0.88
Sisä-Suomi	0.75	0.74	0.73
Etelä-Pohjanmaa	0.87	0.83	0.84
Pohjois-Pohjanmaa	0.77	0.77	0.87
Koillis-Suomi	0.68	0.63	0.67
Keskimäärin	0.82	0.83	0.81

VIII. Metsätalous

Metsätalouden rahatulot ja -menot esitetään koko rahaliikettä koskevissa taulukoissa 9, 9 a sekä 10 ja 10 a. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen vieraan työvoiman tekemät metsätyöt ilmenevät taulukoista 15 ja 15 a. Urakkapalkalla suoritettujen metsätöiden arvo sisältyy rahamenoihin. Hevosten ja traktorien metsätyöt on esitetty taulukoissa 17 ja 18.

Tutkimustiloilla käytetyn puutavaran määrät selviävät taulukosta 20. Kirjanpitotilojen omasta metsästä saatu puutavara muodostaa pääosan tilojen kokonaiskulutuksesta, sillä ostettua puutavaraa käytetään maataloilla suhteellisen vähän. Varsinaisen maatalouden puunkulutus on jaettu kahteen ryhmään: polttopuut ja muu puutavara. Viimeksimainitun osuus maatalouden puunkulutuksen arvosta on tilivuonna 1964/65 ja tilivuonna 1965 ollut 60.0 % ja 56.8 % ja muodostuu se pääasiassa rakennuspuista, joiden osuus maatalouden muun puutavaran arvosta on vastaavina tilivuosina ollut 90.0 ja 92.7 %. Taulukon luvut on esitetty tutkimusalueittain ja suuruusluokittain. Varsinaisen maatalouden puunkulutuksen lisäksi selviävät taulukosta ruoka- ja yksityistalouden sekä eläkeläisille annettujen polttopuiden määrät.

Puutavaran käyttö kirjanpitotiloilla on laskenut tilivuodesta 1963/64, kuten seuraavassa asetelmassa olevista kolmen talousvuoden keskimääräisistä luvuista voidaan todeta.

	1965	k-m ³ /tila	
		1964/65	1963/64
Maatalouteen yhteensä	17.0	15.4	19.2
Polttopuuta	12.9	11.1	13.3
Muuta	4.1	4.3	5.9
Ruokatalouteen	6.4	6.4	7.1
Yksityistalouteen	10.2	9.1	10.6
Eläkeläisille	0.6	0.8	0.8
Käyttö yhteensä	34.2	31.7	37.7

Omasta metsästä saadun puutavaran arvolla on hyvitetty metsätaloutta ja veloitettu vastaavasti muita taloushaaroja. Tätä varten on puutavara tarkasteltavina vuosina hinnoitettu keskimäärin eri tutkimusalueilla seuraavasti:

	1965	1964/65
Etelä-Suomi	21:63	20:90
Sisä-Suomi	17:96	17:28
Etelä-Pohjanmaa	20:00	22:12
Pohjois-Pohjanmaa	20:09	19:28
Koillis-Suomi	19:53	20:79

Kaikilla tutkimusalueilla keskimäärin ovat vastaavat hinnat olleet tilivuonna 1964/65 19:98 ja vuonna 1965 20:11 markkaa.

IX. Ruokatalous

1. Ruokailukustannus ja ruokailupäivät

Ruokailukustannukseen, joka esitetään taulukossa 21, on luettu ruokataloudessa käytettyjen oman tilan tuotteiden arvo, ruokatalouden rahamenot ja ruokataloustyön arvo. Kustannuksiin eivät tässä sisälly rakennusvuokrat eikä ruokatalouskalustoon kiinnitetyn pääoman korko. Toisaalta ruokataloutta ei tilinpäätöksissä ole hyvitetty ruokajätteiden arvolla, koska sen on katsottu vastaavan suunnilleen edellä mainittuja kustannuseriä.

Ruokailukustannus on laskettu muunnettua ruokailupäivää kohden. Muuntaminen on suoritettu siten, että 2—12-vuotiaiden lasten ruokailupäivien määrä on kerrottu 0.5:llä, alle 2-vuotiaita ei ole otettu huomioon ollenkaan ja yli 12-vuotiaiden ruokailun on katsottu vastaavan täysi-ikäisten ruokailupäivää.

Ruokailupäivän hinta kirjanpitotiloilla tilivuosina 1964/65 ja 1965 on noussut tilivuoteen 1963/64 verrattuna 0:38 ja 0:60 mk, eli 11.0 % ja 17.4 %. Tilivuosien 1964/65 ja 1965 keskinäiset erot ovat 0:22 mk ja 5.8 %. Seuraavassa asetelmassa esitetään luvut kolmelta tilivuodelta.

	Ruokailukustannus mk/ruokailupäivä		
	1965	1964/65	1963/64
Maatilan tuotteet	0:93	0:98	0:90
Rahamenot	1:90	1:72	1:57
Työkustannus	1:21	1:12	0:97
Yhteensä	4:04	3:82	3:44

Rahamenojen ja työkustannuksen kohdalla on tapahtunut nousua.

Muunnettujen ruokailupäivien lukumäärät tilaa kohden ilmenevät taulukosta 21. Ne on eritelty viljelijäperheen, palkkaväen ja muiden ruokailijoiden kesken. Viimeksi mainittuun ryhmään kuuluvat isäntäväen vieraat, eläkeläiset ja maksavat ruokailijat. Kun ruokailupäivien lukumäärä jaetaan vuoden päivien määrällä, saadaan vuosiruokailijoiden määrä tilaa kohden.

2. Oman tilan tuotteiden kulutus

Taulukossa 22 esitetään tärkeimpien omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden kulutus vuosiruokailijaa kohden. Viljamäärät on ilmoitettu taulukossa jyvänä, joista on laskettu saatavan jauhoja ja suurimoita seuraavasti: vehnystä 70 %, rukiista 97 % ja ohrasta 75 %.

Näiden tuotteiden kulutusmäärät vuosiruokailijaa kohden ovat kolmena viimeisenä tilivuonna olleet kirjanpitotiloilla keskimäärin seuraavat:

	1965	1964/65	1963/64
Maito	408.7 kg	442.7 kg	442.5 kg
Sianliha	5.1 »	5.8 »	6.2 »
Muu liha	4.4 »	5.2 »	5.4 »
Kananmunat	6.3 »	6.1 »	6.8 »
Vehnä	40.7 »	43.2 »	45.8 »
Ruis	23.3 »	24.0 »	23.9 »
Ohra	18.1 »	20.6 »	25.2 »
Peruna	160.0 »	162.1 »	167.3 »

Oman tilan tuotteiden käyttö ruokatalouteen on laskenut. Suhteellisesti suurin vähennys on tapahtunut lihan kohdalla.

X. Kirjanpituoputarhojen tulokset

Puutarhatalouden kirjanpituotoiminta on aloitettu suppeana, koska kysymyksessä on vielä toistaiseksi tarkoitukseen soveltuvan kirjanpituojärjestelmän luominen ja sen kehittäminen. Ensimmäiseen nyt julkaistavaan tulostilastoon, joka koskee vuotta 1965, sisältyvät ainoastaan 13 puutarhan tulokset. Mukana olevista puutarhoista sijaitsee suurin osa Hämeen läänissä ja osa Mikkelin, Uudenmaan sekä Turun ja Porin läänien alueella.

Useat puutarhat on perustettu maatilojen yhteyteen pääasiassa myyntituotantoa varten. Puutarhat pyrittiin valitsemaan siten, että niissä tulisivat edustetuiksi tärkeimmät päätuotantoalat: lasinalainen kukka-, lasinalainen vihannes-, avomaan kukka- ja avomaan vihannesarviljely sekä hedelmän-, marjan- ja taimitarhaviljely. Tällä seikalla on merkitystä kirjanpituojärjestelmän ja siihen liittyvien lomakkeiden ja muiden käytännöllisten seikkojen järjestämisen ja suunnittelun kannalta. Tarkoituksena on lähinnä ollut luoda menetelmä, jonka perusteella voitaisiin tehdä puutarhatalouden tuotto- ja kustannus selvityksiä, joita tarvitaan myös tärkeimmiltä tuotantoaloilta erikseen.

Aineiston suppeus on asettanut omat rajoituksensa aineiston käsittelylle. Käytettävissä olevista tiedoista on kuitenkin laadittu runsaasti taulukoita, jotta saataisiin mahdollisimman monipuolinen kuva niistä asioista, jotka tulevat esille puutarhatalouden tulosselvittelyssä ja liikelaskennassa. Tulosten suhteen on luonnollisesti huomattava, että ne perustuessaan verraten pieneen aineistoon, eivät missään mielessä ole edustavia koko puutarhataloutta ajatellen.

Tulokset on ilmaistu osaksi puutarhaa ja osaksi pinta-alayksikköä kohden. Viimeksi mainitun kohdalla on ollut vaikeutena löytää yksikkö, jota voitaisiin soveltaa sekä avomaan että lasinalaiseen viljelyyn vertailujen tekemiseksi. Pitäen perusteena toisaalta liikevaihtoa ja toisaalta työnkäyttöä on päädytty puutarha-alan muunnettuun neliömetriin. Se on laskettu seuraavasti:

$$\begin{aligned} 1 \text{ muunnettu m}^2 &= 1 \text{ m}^2 \text{ kasvihuoneviljelyä (bruttopinta-ala)} \\ &= 5 \text{ m}^2 \text{ kaitio- ja lavaviljelyä} \\ &= 100 \text{ m}^2 \text{ avomaan viljelyä} \end{aligned}$$

Esitettäessä tuloksia puutarhaa tai pinta-alayksikköä kohden on puutarhat jaettu em. muunnetun puutarha-alan perusteella kolmeen suuruusluokkaan seuraavasti:

I slk	—1 000	muunnettua m ²	
II »	1 000—2 500	»	»
III »	2 500—	»	»

Kirjanpituoputarhojen tulokset ovat taulukoissa 23—36. Niissä esitetään puutarhojen viljelyalatiiedot, omaisuussuhteet, rahatulot ja -menot, tietoja puutarhan kokonaistuotosta ja liikekustannuksesta sekä niiden jakaantumisesta. Lisäksi taulukoissa on eräitä tietoja ihmistyön käytöstä puutarhoissa. Varsinaisista liiketuloksista julkaistaan aineiston vähäisyyden takia vain koko puutarhaa koskevat tulokset.

TAULUKOT
TABLES

Taul. 1. Maankäyttölajit ha/tila
Ågoslag ha/gård
Land use categories

1964/65

Alue ja suuruusluokka ¹⁾	Muunn. ala ²⁾	Puutarha ¹⁰⁾	Pelto ¹¹⁾	Niitty ¹²⁾	Laidun ¹³⁾ (ei pelto- laitumia)	Raiviot ¹⁴⁾	Kasvull. metsämaa ¹⁵⁾	Muu ala ¹⁶⁾ (ei vesistöjä)	Koko ala ¹⁷⁾	
Etelä-Suomi ²⁾	I	7.67	0.06	7.37	0.17	0.36	0.11	23.74	2.56	34.37
	II	16.00	0.09	15.61	0.28	0.38	0.21	30.24	2.83	49.64
	III	33.27	0.18	32.55	0.73	0.63	0.04	66.57	3.63	104.33
	IV	67.62	0.35	65.19	1.72	2.95	2.31	126.70	19.02	218.24
	Keskimäärin ⁸⁾	21.24	0.12	20.66	0.45	0.60	0.30	42.70	4.05	68.88
Sisä-Suomi ³⁾	I	7.83	0.05	7.24	0.11	0.38	0.48	39.00	4.17	51.43
	II	13.92	0.08	13.37	0.20	0.64	0.25	62.58	3.43	80.55
	III	31.27	0.15	29.36	3.77	0.78	0.10	157.41	7.36	198.93
	Keskimäärin	13.08	0.07	12.43	0.41	0.56	0.32	61.20	3.94	78.93
Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾ . . .	I	7.98	0.03	7.82	0.05	0.03	0.14	18.81	1.39	28.27
	II	15.42	0.05	15.16	0.06	0.16	0.27	32.54	6.68	54.92
	Keskimäärin	14.69	0.04	14.45	0.06	0.14	0.25	32.93	5.46	53.33
Pohjois-Pohjanmaa ⁵⁾ .	I	7.99	0.03	7.72	0.04	0.04	0.34	29.08	9.77	47.02
	II	15.44	0.04	14.88	1.18	0.11	0.16	50.40	5.42	72.19
	Keskimäärin	12.94	0.04	12.48	0.83	0.07	0.23	42.45	7.01	63.11
Koillis-Suomi ⁶⁾	I	7.57	0.02	7.15	0.18	0.05	0.47	97.72	44.16	149.75
	II	13.41	0.05	12.28	1.93	0.12	0.82	82.67	22.77	120.64
	Keskimäärin	10.80	0.04	10.03	1.04	0.08	0.63	89.95	33.93	135.70
Koko maa ⁷⁾										
	Keskimäärin	16.33	0.08	15.76	0.49	0.42	0.34	52.35	8.45	77.89

¹⁾ Område och storleksklass. ²⁾ Södra Finland. ³⁾ Inre Finland. ⁴⁾ Sydösterbotten. ⁵⁾ Nordösterbotten. ⁶⁾ Nord. östra Finland. ⁷⁾ Hela landet. ⁸⁾ I medeltal. ⁹⁾ Reducerad areal. ¹⁰⁾ Trädgård. ¹¹⁾ Åker. ¹²⁾ Äng. ¹³⁾ Betesmark utom åker. ¹⁴⁾ Rönjningar. ¹⁵⁾ Växtlig skogsmark. ¹⁶⁾ Övrig areal utom vattenområden. ¹⁷⁾ Totalareal.

¹⁾ Regions and size classes. ²⁾ South Finland. ³⁾ Central Finland. ⁴⁾ South Ostrobothnia. ⁵⁾ North Ostrobothnia. ⁶⁾ Northeast Finland. ⁷⁾ Whole country. ⁸⁾ Average. ⁹⁾ Area adjusted. ¹⁰⁾ Garden. ¹¹⁾ Arable land. ¹²⁾ Meadow. ¹³⁾ Pasture. ¹⁴⁾ Clearings. ¹⁵⁾ Forest. ¹⁶⁾ Other. ¹⁷⁾ Total.

Taul. 1 a. Maankäyttölajit ha/tila
Ägoslag ha/gård
Land use categories

1965

Alue ja suuruusluokka ¹⁾	Muunn. ala ⁹⁾	Puutarha ¹⁰⁾	Pelto ¹¹⁾	Niitty ¹²⁾	Laidun ¹³⁾ (ei pelto- laitumia)	Raiviot ¹⁴⁾	Kasvull. metsämaa ¹⁵⁾	Muu ala ¹⁶⁾ (ei vesistöjä)	Koko ala ¹⁷⁾
Etelä-Suomi ²⁾									
I	7.30	0.07	7.04	0.25	0.21	0.07	16.87	2.32	26.83
II	16.10	0.11	15.61	0.25	0.48	0.21	31.92	3.20	51.78
III	34.24	0.19	33.37	0.48	1.10	0.18	72.56	5.13	113.01
IV	69.44	0.35	67.55	0.87	2.93	0.79	142.92	17.10	232.51
Keskimäärin⁸⁾	24.41	0.15	23.72	0.37	0.83	0.23	50.51	4.83	80.64
Sisä-Suomi ³⁾									
I	7.83	0.04	7.40	0.11	0.37	0.31	34.53	2.69	45.45
II	15.12	0.07	14.42	0.39	0.72	0.28	67.84	4.77	88.49
III	33.13	0.15	31.19	1.73	2.60	0.22	148.43	7.49	191.81
Keskimäärin	14.84	0.07	14.09	0.45	0.81	0.28	66.39	4.44	86.53
Etelä-Pohjanmaa ⁴⁾									
I	7.48	0.03	7.30	0.21	0.06	0.10	20.74	1.12	29.56
II	16.40	0.04	16.10	0.09	0.11	0.35	33.16	8.26	58.11
III	30.45	0.04	30.21	0.15	0.17	0.18	85.18	4.51	120.44
Keskimäärin	17.04	0.04	16.76	0.11	0.11	0.30	38.11	6.90	62.33
Pohjois-Pohjanmaa ⁵⁾ ..									
I	7.96	0.03	7.71	0.11	0.03	0.24	34.68	11.45	54.25
II	15.60	0.05	15.02	0.64	0.16	0.58	49.15	10.94	76.54
III	29.50	0.06	28.77	2.17	0.16	0.28	52.37	10.79	94.60
Keskimäärin	15.33	0.04	14.82	0.69	0.13	0.46	45.91	11.05	73.10
Koillis-Suomi ⁶⁾									
I	7.59	0.02	7.22	0.27	0.07	0.39	85.94	35.55	129.46
II	13.67	0.04	12.66	1.65	0.20	0.44	80.90	23.18	119.07
III	33.43	0.07	32.41	1.64	0.93	0.21	127.63	44.89	207.78
Keskimäärin	11.70	0.03	10.97	1.04	0.17	0.41	84.83	29.43	126.88
Koko maa ⁷⁾									
Keskimäärin	19.04	0.10	18.39	0.46	0.63	0.29	57.37	8.17	85.41

Taul. 2. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
1964/65 Use of arable land per cent of area

Alue ja suuruusluokka	Vehnä ¹⁾	Ruis ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri- juurikas ⁶⁾	Muut juurekset ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu peltoala ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi	I	7.1	2.8	10.2	20.6	3.6	3.1	0.8	48.2	1.1	2.5
	II	20.3	2.4	6.5	20.0	1.9	2.7	0.5	37.4	3.2	5.1
	III	33.2	3.0	8.3	16.6	1.2	2.1	0.2	27.5	4.7	3.2
	IV	36.2	2.5	7.5	16.6	0.4	1.0	0.2	22.7	8.0	4.9
	Keskimäärin	26.8	2.6	7.5	18.3	1.5	2.2	0.3	31.9	4.6	4.3
Sisä-Suomi	I	3.3	3.7	14.2	18.9	3.3	1.6	1.4	51.1	0.8	1.7
	II	3.5	4.4	11.6	17.3	3.7	1.2	1.1	53.0	1.6	2.6
	III	10.9	8.8	11.0	19.5	3.4	1.8	0.7	41.0	1.0	1.9
	Keskimäärin	4.6	4.9	12.0	18.0	3.6	1.4	1.1	50.7	1.4	2.3
Etelä-Pohjanmaa	I	1.6	3.4	9.3	16.6	5.4	3.8	1.4	55.5	0.6	2.4
	II	2.6	4.8	10.1	16.1	3.4	1.9	0.9	53.8	2.0	4.4
	Keskimäärin	2.5	5.0	9.9	15.8	3.4	2.0	1.0	54.7	1.6	4.1
Pohjois-Pohjanmaa ...	I	0.6	1.6	14.0	9.8	3.3	1.2	2.9	61.5	0.3	4.8
	II	1.0	6.3	14.4	11.1	3.4	0.7	1.5	57.1	—	4.5
	Keskimäärin	0.8	5.2	15.0	10.0	3.3	1.0	1.8	57.7	0.2	5.0
Koillis-Suomi	I	0.0	0.7	10.7	6.4	2.7	0.1	1.4	73.7	0.9	3.4
	II	0.8	1.3	13.7	5.9	3.7	—	2.1	65.6	1.7	5.2
	Keskimäärin	0.5	1.0	12.7	6.2	4.7	0.0	1.7	67.5	1.4	4.3
Koko maa											
Keskimäärin	15.7	3.4	9.5	16.4	2.5	1.7	0.8	43.0	3.1	3.9	

¹⁾ Vete. ²⁾ Råg. ³⁾ Korn. ⁴⁾ Havre. ⁵⁾ Potatis. ⁶⁾ Sockerbeta. ⁷⁾ Övriga rotfrukter. ⁸⁾ Vall. ⁹⁾ Träda.
¹⁰⁾ Övrig åkerareal.

¹⁾ Wheat. ²⁾ Rye. ³⁾ Barley. ⁴⁾ Oats. ⁵⁾ Potato. ⁶⁾ Sugar beet. ⁷⁾ Other root crops. ⁸⁾ Cultivated grass.
⁹⁾ Fallow. ¹⁰⁾ Other.

Taul. 2 a. Pellon käyttö % peltoalasta
Åkerns användning i % av åkerarealen
Use of arable land per cent of area

1965

Alue ja suuruusluokka	Velinä ¹⁾	Ruis ²⁾	Ohra ³⁾	Kaura ⁴⁾	Peruna ⁵⁾	Sokeri- juurikas ⁶⁾	Muut juurekset ⁷⁾	Nurmi ⁸⁾	Kesanto ⁹⁾	Muu peltoala ¹⁰⁾	
Etelä-Suomi	I	7.4	1.3	10.6	22.0	3.8	5.6	1.7	43.1	0.9	3.6
	II	15.4	3.2	9.6	21.0	2.4	3.0	0.5	39.3	2.3	3.3
	III	27.5	4.5	10.4	19.1	1.4	1.8	0.2	27.9	4.7	2.5
	IV	31.8	4.3	11.6	15.3	0.8	2.0	0.2	24.1	6.0	3.9
	Keskimäärin	23.8	3.9	10.4	18.9	1.7	2.4	0.4	31.3	4.1	3.1
Sisä-Suomi	I	2.3	2.6	13.9	19.9	3.4	1.7	1.8	52.0	0.8	1.6
	II	3.9	5.1	13.8	17.6	3.3	1.5	1.0	49.4	1.6	2.8
	III	6.2	8.3	14.7	19.2	2.8	1.2	0.6	40.0	3.3	3.7
	Keskimäärin	4.2	5.5	14.0	18.3	3.2	1.4	1.1	47.7	1.8	2.8
Etelä-Pohjanmaa	I	1.4	4.9	12.6	12.2	4.9	3.6	1.7	55.4	0.8	2.5
	II	2.1	5.8	13.0	16.4	3.2	1.4	0.9	51.5	2.3	3.4
	III	2.7	11.8	17.8	17.9	1.6	0.1	0.8	38.4	6.5	2.4
	Keskimäärin	2.2	7.1	14.1	16.5	2.9	1.3	0.9	48.7	3.2	3.1
Pohjois-Pohjanmaa	I	0.3	3.5	14.1	9.1	3.3	0.9	3.3	61.4	2.3	1.8
	II	0.6	5.9	15.1	7.0	3.8	0.9	2.2	57.5	1.2	5.8
	III	0.7	6.8	14.4	8.8	4.0	0.8	2.1	54.8	1.5	6.1
	Keskimäärin	0.6	5.8	14.8	7.7	3.8	0.9	2.3	57.4	1.4	5.3
Koillis-Suomi	I	0.1	0.4	9.8	4.2	3.5	0.1	2.1	75.8	0.5	3.5
	II	0.5	1.3	14.0	5.5	3.4	—	1.8	66.7	3.2	3.6
	III	1.2	5.1	12.4	7.5	6.6	—	1.1	55.9	6.2	4.0
	Keskimäärin	0.4	1.4	12.6	5.3	3.8	0.0	1.9	68.2	2.8	3.6
Koko maa	Keskimäärin	15.0	4.4	11.9	17.0	2.4	1.9	0.8	40.1	3.3	3.2

Taul. 3. Sadot kg/ha
Skörd kg/ha
Yields of cultivated plants

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Kevät- vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Peruna	Sokeri- juurikas	Lanttu	Heinä	Sato ry/ha	
Etelä-Suomi	I	2 202	2 075	2 089	2 144	18 541	22 127	30 774	4 745	2 541
	II	2 026	1 880	1 993	2 293	17 009	20 229	33 773	3 896	2 449
	III	1 896	2 349	2 129	2 350	19 077	19 245	33 148	4 048	2 525
	IV	2 018	2 838	2 175	2 563	15 796	20 434	28 448	4 052	2 640
	Keskimäärin	1 980	2 259	2 088	2 350	17 745	20 160	32 464	4 063	2 521
Painotettu keskiarvo ¹⁾	2 050	2 121	2 065	2 288	17 736	20 597	32 275	4 183	2 509	
Sisä-Suomi	I	2 063	1 798	1 837	1 653	20 624	22 350	28 822	4 807	2 300
	II	2 054	1 868	2 000	1 855	18 627	21 917	33 727	4 426	2 307
	III	1 944	2 018	2 212	2 102	23 065	24 165	35 391	4 972	2 596
	Keskimäärin	2 011	1 901	1 994	1 857	19 669	22 486	32 947	4 569	2 353
	Painotettu keskiarvo	2 052	1 837	1 918	1 752	20 103	22 323	30 941	4 688	2 322
Etelä-Pohjanmaa	I	1 567	2 112	955	1 325	15 259	17 791	27 838	4 769	2 083
	II	1 357	1 471	1 344	1 173	11 672	17 624	30 317	4 523	1 869
	Keskimäärin	1 348	1 486	1 307	1 203	12 249	17 605	29 938	4 521	1 873
	Painotettu keskiarvo	1 435	1 709	1 200	1 229	13 002	17 686	29 398	4 614	1 948
Pohjois-Pohjanmaa	I	1 031	1 599	1 214	818	10 986	18 088	15 385	4 329	1 771
	II	972	1 046	1 090	1 150	14 802	15 683	20 400	3 466	1 535
	Keskimäärin	983	1 151	1 152	1 069	13 991	16 494	23 059	3 746	1 627
	Painotettu keskiarvo	997	1 276	1 142	1 012	13 216	16 683	18 315	3 825	1 633
Koillis-Suomi	I	833	1 994	1 842	2 115	18 618	26 627	30 211	4 712	2 133
	II	1 882	2 002	1 236	1 374	16 194	—	16 667	4 865	2 023
	Keskimäärin	1 845	2 000	1 359	1 624	12 617	26 627	23 915	4 746	2 019
	Painotettu keskiarvo	1 085	1 996	1 697	1 937	18 036	20 237	26 960	4 749	2 145
Koko maa	Keskimäärin	1 963	1 915	1 801	2 039	16 248	20 061	31 934	4 329	2 321
	Painotettu keskiarvo	1 792	1 902	1 787	1 852	17 243	20 220	2 9861	4 387	2 272

¹⁾ Avvägt medeltal²⁾ Weighted mean

Taul. 3 a. Sadot kg/ha

Skörd kg/ha

Yields of cultivated plants

1965

Alue ja suuruusluokka	Kevät- vehnä	Ruis	Ohra	Kaura	Peruna	Sokeri- juurikas	Lanttu	Heinä	Sato ry/ha
Etelä-Suomi I	2 004	2 240	2 602	2 493	18 970	22 752	24 757	4 539	2 909
II	2 018	1 938	2 585	2 734	19 572	20 931	30 602	4 227	2 775
III	1 909	2 302	2 527	2 676	19 621	19 276	32 341	4 349	2 696
IV	1 941	2 287	2 540	2 761	18 461	21 627	33 934	4 296	2 821
Keskimäärin	1 944	2 202	2 551	2 704	19 393	20 791	30 141	4 303	2 763
Painotettu keskiarvo	1 985	2 130	2 574	2 656	19 302	21 192	29 601	4 347	2 802
Sisä-Suomi I	2 210	1 937	2 445	2 359	23 021	19 600	31 619	4 894	2 679
II	2 092	1 852	2 480	2 369	22 227	20 482	33 295	4 646	2 621
III	2 102	1 846	2 591	2 485	22 355	17 582	33 063	4 466	2 655
Keskimäärin	2 104	1 856	2 501	2 394	22 380	19 806	32 883	4 660	2 638
Painotettu keskiarvo	2 162	1 902	2 467	2 371	22 704	19 767	32 290	4 780	2 658
Etelä-Pohjanmaa I	1 826	1 699	2 093	2 265	25 508	19 364	22 619	4 670	2 625
II	2 025	1 640	2 566	2 443	23 139	16 196	28 671	4 627	2 614
III	1 657	1 836	2 616	2 400	20 596	14 750	35 077	5 024	2 654
Keskimäärin	1 913	1 715	2 558	2 425	23 035	16 666	29 042	4 689	2 623
Painotettu keskiarvo	1 917	1 680	2 395	2 373	23 782	17 237	27 020	4 680	2 622
Pohjois-Pohjanmaa I	2 157	1 309	1 774	1 747	24 159	12 288	21 944	4 335	2 134
II	2 042	1 504	2 007	1 969	22 970	13 341	23 889	3 847	2 209
III	1 686	1 620	1 779	1 833	21 343	13 461	41 026	3 763	2 107
Keskimäärin	1 956	1 520	1 927	1 899	22 719	13 233	32 333	3 902	2 175
Painotettu keskiarvo	2 050	1 436	1 885	1 861	23 281	12 917	25 007	4 040	2 166
Koillis-Suomi I	1 889	2 235	1 924	2 221	20 321	15 162	24 741	4 618	2 203
II	2 375	1 598	1 866	2 024	21 137	—	29 948	4 700	2 236
III	1 200	1 048	1 947	1 738	10 471	—	12 000	4 150	1 972
Keskimäärin	2 065	1 430	1 887	2 026	18 935	15 162	28 324	4 626	2 198
Painotettu keskiarvo	1 959	2 060	1 913	2 162	20 090	11 523	25 273	4 616	2 200
Koko maa									
Keskimäärin	1 954	1 981	2 450	2 577	20 850	20 195	31 429	4 441	2 659
Painotettu keskiarvo	2 024	1 937	2 409	2 433	21 256	18 771	29 161	4 500	2 636

Taul. 4. Varat ja velat mk/tila
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and debts per farm

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Varat						Velat ⁷⁾		
	Maa- talous ¹⁾	Metsä- talous ²⁾	Sivuvuon- talous ³⁾	Ruoka- ja yksityis- talous ⁴⁾	Kassa ja tili- saatavat ⁵⁾	Varat yhteensä ⁶⁾	Yhteensä	Va- roista %	
Etelä-Suomi	I	39 128	16 862	5 207	4 280	409	65 886	7 096	10.8
	II	66 792	26 491	8 828	6 101	1 240	109 452	15 179	13.9
	III	120 738	53 990	16 113	11 432	1 628	203 901	25 741	12.6
	IV	221 415	110 974	24 750	13 953	985	372 077	52 085	14.0
	Keskimäärin	82 361	35 741	10 613	7 317	1 127	137 159	18 133	13.2
Sisä-Suomi	I	36 826	23 426	4 794	3 836	640	69 522	8 335	12.0
	II	60 694	37 668	7 319	5 534	537	111 752	9 329	8.3
	III	127 955	115 264	20 363	18 330	475	282 387	11 506	4.1
	Keskimäärin	57 349	38 207	7 366	5 838	567	109 327	9 147	8.4
Etelä-Pohjanmaa ..	I	31 802	9 719	4 367	4 793	696	51 377	5 931	11.5
	II	54 992	21 349	4 006	5 511	960	86 818	9 906	11.4
	Keskimäärin	52 443	20 096	4 962	5 450	909	83 860	10 862	13.0
Pohjois-Pohjanmaa	I	27 422	11 906	2 906	2 697	437	45 368	6 652	14.7
	II	45 279	20 365	7 835	3 738	466	77 683	14 157	18.2
	Keskimäärin	38 476	18 019	5 681	3 279	443	65 898	10 987	16.7
Koillis-Suomi	I	38 162	29 593	3 023	2 995	786	74 559	10 324	13.8
	II	50 045	21 733	5 188	3 640	1 454	82 060	8 022	9.8
	Keskimäärin	45 080	25 672	4 302	3 343	1 093	79 490	9 563	12.0
Koko maa									
	Keskimäärin	64 014	31 652	7 837	5 884	907	110 294	13 245	12.0

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Biförtjänster. ⁴⁾ Kosthåll och privatekonomi. ⁵⁾ Kassa och kontofordringar.
⁶⁾ Summa tillgångar. ⁷⁾ Skulder.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ By-enterprises. ⁴⁾ Food- and private household. ⁵⁾ Cash and outstanding accounts.
⁶⁾ Assets in total. ⁷⁾ Debts.

Taul. 4 a. Varat ja velat mk/tila
Tillgångar och skulder mk/gård
Assets and debts per farm

1965

Alue ja suuruusluokka	Varat						Velat ²⁾	
	Maa- talous ¹⁾	Metsä- talous ²⁾	Sivuan- talous ³⁾	Ruoka- ja yksityis- talous ⁴⁾	Kassa ja tili- saatavat ⁵⁾	Varat yhteensä ⁶⁾	Yhteensä	Va- roista %
Etelä-Suomi I	41 032	14 020	5 025	4 092	804	64 973	7 589	11.7
II	72 724	27 802	7 155	6 026	1 072	114 779	16 141	14.1
III	131 345	62 460	13 917	11 437	1 557	220 716	28 859	13.1
IV	253 700	132 373	40 406	17 815	3 001	447 295	66 242	14.8
Keskimäärin	99 822	44 398	11 629	8 247	1 334	165 430	22 719	13.7
Sisä-Suomi I	39 248	22 373	3 711	3 499	578	69 409	10 030	14.4
II	66 869	42 163	8 191	5 532	967	123 722	12 525	10.1
III	128 126	99 108	10 610	11 134	1 978	250 956	18 589	7.4
Keskimäärin	65 100	42 221	7 141	5 513	957	120 932	12 419	10.3
Etelä-Pohjanmaa . . . I	31 891	11 771	5 154	4 639	936	54 391	5 652	10.4
II	61 769	21 771	4 645	5 960	1 278	95 423	11 333	11.9
III	117 771	48 345	17 557	12 346	3 098	199 117	36 726	18.4
Keskimäärin	65 035	23 843	6 322	6 593	1 463	103 256	13 798	13.4
Pohjois-Pohjanmaa . I	31 121	17 180	3 273	2 893	511	54 978	9 570	17.4
II	48 544	22 762	4 255	3 831	851	80 243	13 599	16.9
III	83 604	23 300	5 266	7 612	1 501	121 283	15 333	12.6
Keskimäärin	48 340	21 430	4 129	4 044	843	78 786	12 797	16.2
Koillis-Suomi I	37 987	27 531	4 261	3 260	765	73 804	10 019	13.6
II	52 814	25 418	5 720	4 436	813	89 201	10 656	11.9
III	96 783	53 564	11 985	5 920	917	169 169	23 006	13.6
Keskimäärin	47 854	27 371	5 302	3 970	796	85 293	10 822	12.7
Koko maa								
Keskimäärin	77 732	38 422	8 689	6 579	1 149	132 571	17 048	12.9

Taul. 5. Maatalousomaisuus mk/ha
Jordbrukets tillgångar mk/ha
Agricultural property per hectare

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Varasot ¹⁾	Kalusto ²⁾	Koti- eläimet ³⁾	Puutarha- kasvillisuus ⁴⁾	Raken- nukset ⁵⁾	Perusparan- nukset ⁶⁾	Maa ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I	102	688	511	17	2 994	97	692	5 101
	II	155	737	366	11	1 916	225	765	4 175
	III	159	640	236	10	1 560	244	780	3 629
	IV	128	547	201	6	1 412	263	717	3 274
	Keskimäärin	147	662	300	10	1 776	230	753	3 878
Painotettu keskiarvo	138	685	366	12	2 104	196	743	4 244	
Sisä-Suomi	I	89	568	491	10	2 806	51	688	4 703
	II	107	714	431	9	2 319	105	674	4 359
	III	86	847	338	7	1 995	198	620	4 091
	Keskimäärin	100	707	428	8	2 363	110	668	4 384
	Painotettu keskiarvo	95	637	460	9	2 585	79	679	4 544
Etelä-Pohjanmaa	I	69	426	539	8	2 227	67	650	3 986
	II	132	505	407	6	1 696	97	723	3 566
	Keskimäärin	121	496	416	6	1 722	91	718	3 570
	Painotettu keskiarvo	108	476	456	7	1 893	86	696	3 722
Pohjois-Pohjanmaa	I	40	355	434	6	1 896	37	665	3 433
	II	68	523	397	3	1 331	52	559	2 933
	Keskimäärin	60	461	399	4	1 407	52	589	2 972
	Painotettu keskiarvo	56	453	413	4	1 566	46	603	3 141
Koillis-Suomi	I	110	542	558	5	3 216	21	590	5 042
	II	102	573	412	5	2 021	48	571	3 732
	Keskimäärin	108	546	454	5	2 451	37	574	4 175
	Painotettu keskiarvo	108	549	523	5	2 929	28	586	4 728
Koko maa	Keskimäärin	126	629	359	9	1 928	162	707	3 920
	Painotettu keskiarvo	113	610	420	9	2 208	124	696	4 180

¹⁾ Förråd. ²⁾ Maskiner och redskap. ³⁾ Husdjur. ⁴⁾ Trädgårdens växtbestånd. ⁵⁾ Byggnader. ⁶⁾ Markanläggningar. ⁷⁾ Mark. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Stores. ²⁾ Implements. ³⁾ Livestock. ⁴⁾ Garden vegetation. ⁵⁾ Buildings. ⁶⁾ Drainage. ⁷⁾ Agricultural land. ⁸⁾ Total.

Taul. 5 a. Maatalousomaisuus mk/ha
 Jordbrukets tillgångar mk/ha
 Agricultural property per hectare

1965

Alue ja suuruusluokka	Varastot ¹⁾	Kalusto ²⁾	Koti- eläimet ³⁾	Puutarha- kasvillisuus ⁴⁾	Raken- nukset ⁵⁾	Perustaran- nukset ⁶⁾	Maa ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
Etelä-Suomi I	341	708	564	19	3 087	166	735	5 620	
	329	689	406	10	2 105	213	764	4 516	
	359	646	273	8	1 553	240	758	3 837	
	405	526	248	5	1 426	284	760	3 654	
	Keskimäärin	360	632	323	9	1 768	239	759	4 090
Painotettu keskiarvo	346	670	409	12	2 210	212	754	4 613	
Sisä-Suomi I	248	518	523	11	2 931	62	717	5 010	
	283	683	433	7	2 253	96	668	4 423	
	341	623	324	4	1 740	175	660	3 867	
	Keskimäärin	290	644	422	7	2 240	109	674	4 386
	Painotettu keskiarvo	266	582	479	9	2 619	81	696	4 732
Etelä-Pohjanmaa I	174	488	545	15	2 275	70	698	4 265	
	203	534	410	9	1 709	143	758	3 766	
	259	546	314	9	1 646	223	871	3 868	
	Keskimäärin	214	534	396	9	1 726	157	780	3 816
	Painotettu keskiarvo	198	518	451	11	1 913	124	746	3 961
Pohjois-Pohjanmaa I	147	423	542	4	2 125	40	630	3 911	
	168	471	395	3	1 372	73	631	3 113	
	235	514	351	2	993	85	654	2 834	
	Keskimäärin	181	475	404	3	1 383	71	636	3 153
	Painotettu keskiarvo	167	456	451	3	1 642	61	633	3 413
Koillis-Suomi I	140	540	548	5	3 130	22	622	5 007	
	149	605	442	4	2 028	31	603	3 862	
	138	372	285	4	1 533	13	550	2 895	
	Keskimäärin	145	562	456	5	2 293	26	603	4 090
	Painotettu keskiarvo	142	546	516	5	2 846	24	615	4 694
Koko maa									
	Keskimäärin	308	613	364	8	1 883	181	725	4 082
Painotettu keskiarvo	272	596	445	10	2 266	138	717	4 444	

Taul. 6. Kalusto mk/ha
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Traktorit ¹⁾	Leikkuri- putturit ²⁾	Peltoviljely- kalusto ³⁾	Ajo- ja kuljetus- kalusto ⁴⁾	Kotieläin- kalusto ⁵⁾	Muu kalusto ⁶⁾	Yhteensä ⁷⁾	
Etelä-Suomi	I	197	17	217	112	60	85	688
	II	257	94	232	52	43	59	737
	III	161	127	214	38	30	70	640
	IV	142	147	168	39	15	36	547
	Keskimäärin	198	110	211	50	34	59	662
Painotettu keskiarvo	210	84	218	65	42	66	685	
Sisä-Suomi	I	156	—	197	67	58	90	568
	II	260	57	198	68	66	65	714
	III	176	271	237	46	49	68	847
	Keskimäärin	226	80	204	65	62	70	707
	Painotettu keskiarvo	193	38	200	66	60	80	637
Etelä-Pohjanmaa	I	130	—	131	42	60	63	426
	II	207	15	157	37	44	45	505
	Keskimäärin	203	12	153	38	45	45	496
	Painotettu keskiarvo	179	9	147	39	50	52	476
Pohjois-Pohjanmaa	I	131	14	101	35	35	39	355
	II	239	5	160	40	47	32	523
	Keskimäärin	197	12	139	37	43	33	461
	Painotettu keskiarvo	194	9	135	38	42	35	453
Koillis-Suomi	I	181	—	156	60	76	69	542
	II	233	—	178	36	67	59	573
	Keskimäärin	207	—	166	43	68	62	546
	Painotettu keskiarvo	193	—	161	54	74	67	549
Koko maa	Keskimäärin	205	77	195	50	44	58	629
	Painotettu keskiarvo	198	48	191	58	50	65	610

1) Traktorer. 2) Skördetröskor. 3) Åkerbruksredskap. 4) Kör- och transportredskap. 5) Husdjursredskap.
6) Övriga redskap. 7) Summa.

Taul. 6 a. Kalusto mk/ha
Maskiner och redskap mk/ha
Implements per hectare

1965

Alue ja suuruusluokka	Leikkuri- puimurit	Traktorit lisälaitteineen	Traktorin työ- koneet ja -välineet	Hevosvetiset työkoneet ja -välineet	Muut maatalo- uskoneet	Kotieliin- kalusto	Muu maatalous- kalusto	Yhteensä	
Etelä-Suomi I	1	246	143	64	106	63	85	708	
	II	83	231	180	24	73	49	689	
	III	167	169	156	11	77	30	646	
	IV	143	126	124	8	71	24	526	
	Keskimäärin	127	181	155	16	76	36	41	632
Painotettu keskiarvo	82	213	159	31	83	47	55	670	
Sisä-Suomi I	3	146	80	64	94	67	64	518	
	II	73	251	144	34	68	47	683	
	III	181	150	144	15	59	45	623	
	Keskimäärin	87	212	134	34	70	61	46	644
	Painotettu keskiarvo	39	182	106	51	83	65	56	582
Etelä-Pohjanmaa I	—	166	94	65	38	59	66	488	
	II	29	212	132	34	37	52	38	534
	III	95	169	130	21	48	47	36	546
	Keskimäärin	42	200	129	33	39	52	39	534
	Painotettu keskiarvo	24	191	118	44	39	54	48	518
Pohjois-Pohjanmaa I	—	180	103	37	21	41	41	423	
	II	6	211	112	28	38	47	29	471
	III	108	186	119	11	25	31	34	514
	Keskimäärin	28	201	113	25	33	43	32	475
	Painotettu keskiarvo	15	195	109	30	29	43	35	456
Koillis-Suomi I	8	207	83	53	49	78	62	540	
	II	13	272	130	28	45	72	45	605
	III	78	120	72	10	25	33	34	372
	Keskimäärin	18	238	110	33	44	70	49	562
	Painotettu keskiarvo	12	217	92	46	47	75	57	546
Koko maa	Keskimäärin	98	194	143	24	67	45	42	613
	Painotettu keskiarvo	51	200	130	39	69	54	53	596

Taul. 7. Kotieläimiä 100 ha kohden
Djurantal per 100 ha

1964/65 *Number of livestock per 100 hectares adjusted arable land*

Alue ja suuruusluokka	Hevoset ¹⁾		Nautakarja ²⁾		Siat ³⁾		Siipikarja ⁴⁾		Lampaat ⁵⁾		Nautayksiköitä ⁶⁾	
	täyskasvuisia kpl ⁷⁾	muunnettuja ny ⁷⁾	lehmiiä kpl ⁸⁾	muunnettuja ny ⁷⁾	Yli 6 kk kpl ⁹⁾	muunnettuja ny ⁷⁾	yli 6 kk kpl ⁹⁾	alle 6 kk kpl ¹⁰⁾	yli 1 v kpl ¹¹⁾	alle 1 v kpl ¹²⁾		
Etelä-Suomi	I	11.3	11.8	54.2	69.6	2.9	3.6	269.7	144.0	4.0	3.5	92.5
	II	4.4	4.6	33.9	44.3	5.7	5.0	224.3	176.8	2.6	2.8	59.9
	III	2.4	2.7	20.9	28.1	4.5	3.8	97.9	67.3	1.5	1.5	37.2
	IV	1.7	1.7	14.4	18.4	4.1	6.0	133.5	135.9	3.7	2.5	30.0
	Keskimäärin	3.7	3.9	27.1	35.5	4.8	4.7	168.8	131.5	2.6	2.4	48.8
Painotettu keskiarvo	5.7	6.0	35.2	45.8	4.5	4.5	203.5	141.9	2.9	2.7	61.8	
Sisä-Suomi	I	9.3	9.8	53.4	70.1	6.4	6.1	106.2	22.1	6.4	6.4	89.5
	II	5.9	6.8	43.9	57.3	9.1	6.6	141.7	96.0	2.0	2.0	74.9
	III	3.5	3.7	28.4	36.2	7.8	5.6	109.8	5.3	10.0	23.8	50.5
	Keskimäärin	6.2	6.9	43.3	56.5	8.3	6.3	129.6	66.6	4.1	6.4	73.8
	Painotettu keskiarvo	7.8	8.4	48.5	63.5	7.4	6.2	118.6	46.3	5.1	6.1	81.9
Etelä-Pohjanmaa	I	7.5	7.5	53.0	69.9	13.5	9.5	398.1	297.9	9.7	9.6	98.9
	II	5.6	5.8	40.9	55.8	3.5	3.5	99.3	70.2	3.2	4.2	68.5
	Keskimäärin	5.6	5.8	42.3	57.1	5.9	4.5	118.3	85.2	3.5	4.3	71.3
	Painotettu keskiarvo	6.3	6.4	45.4	61.1	7.2	5.7	210.1	154.7	5.6	6.2	79.8
Pohjois-Pohjanmaa	I	4.9	4.9	54.6	70.4	2.7	2.6	169.0	182.4	5.4	5.4	84.1
	II	4.1	4.3	43.7	58.5	3.9	6.2	53.1	77.7	1.0	0.6	71.0
	Keskimäärin	4.2	4.4	46.1	61.2	3.3	4.9	77.9	98.0	3.5	2.9	73.6
	Painotettu keskiarvo	4.5	4.6	48.2	63.4	3.4	4.7	101.3	121.2	2.8	2.6	76.4
Koillis-Suomi	I	8.9	9.2	63.2	82.4	6.8	4.6	290.3	428.5	7.2	8.2	104.3
	II	5.0	5.1	55.5	70.6	4.0	2.3	117.6	28.5	7.2	8.8	82.1
	Keskimäärin	6.3	6.5	56.5	72.7	4.8	3.0	173.5	171.1	7.0	8.1	87.5
	Painotettu keskiarvo	8.0	8.2	61.4	79.6	6.1	4.1	248.9	332.5	7.2	8.3	99.0
Koko maa	Keskimäärin	4.7	5.0	35.9	47.1	5.5	4.9	150.3	114.5	3.5	3.9	61.4
	Painotettu keskiarvo	6.4	6.7	43.2	56.7	5.7	5.1	177.2	132.0	4.2	4.5	73.7

¹⁾ Hästar. ²⁾ Nötboskap. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Får. ⁶⁾ Fullvuxna. ⁷⁾ Omräknade kreatursenheter. ⁸⁾ Kor. ⁹⁾ över 6 mån. ¹⁰⁾ under 6 mån. ¹¹⁾ över 1 år. ¹²⁾ under 1 år. ¹³⁾ Kreatursenheter.

Taul. 7 a. Kotieläimiä 100 ha kohden
Djuranlal per 100 ha

1965 *Number of livestock per 100 hectares adjusted arable land*

Alue ja suuruusluokka	Hevoset ¹⁾		Nautakarja ²⁾		Siat ³⁾		Siipikarja ⁴⁾		Lampaat ⁵⁾		Nautayksiköitä ⁶⁾
	täyskasuisia kpl ⁷⁾	munnettuja ny ⁷⁾	lehmiiä kpl ⁸⁾	munnettuja ny ⁷⁾	Yli 6 kk kpl ⁹⁾	munnettuja ny ⁷⁾	yli 6 kk kpl ⁹⁾	alle 6 kk kpl ¹⁰⁾	yli 1 v kpl ¹¹⁾	alle 1 v kpl ¹²⁾	
Etelä-Suomi I	9.0	11.8	51.9	69.3	9.2	14.2	362.5	—	5.9	1.6	103.5
II	4.1	5.4	37.1	48.8	7.6	11.7	260.2	0.7	3.0	1.2	71.6
III	2.3	3.0	22.8	30.7	6.6	8.2	173.5	0.4	1.7	0.5	45.7
IV	2.0	2.6	18.8	25.7	5.1	6.7	72.9	191.7	4.8	1.4	41.0
Keskimäärin	3.1	4.1	27.7	37.0	6.7	9.2	184.4	49.0	3.1	1.0	55.5
Painotettu keskiarvo	4.9	6.5	36.7	48.8	7.6	11.2	254.1	19.0	3.7	1.2	72.6
Sisä-Suomi I	9.1	11.8	57.4	76.5	5.6	11.1	145.8	—	4.2	1.5	103.0
II	5.2	7.0	42.5	56.9	10.8	13.4	196.2	0.7	4.7	1.7	82.0
III	3.1	4.5	27.7	39.5	9.8	12.2	136.9	—	6.1	0.9	59.8
Keskimäärin	5.3	7.2	41.4	56.0	9.8	12.7	175.1	0.4	4.9	1.5	80.2
Painotettu keskiarvo	7.4	9.7	50.3	67.3	7.7	12.0	162.5	0.2	4.5	1.5	92.9
Etelä-Pohjanmaa ¹³⁾ I	7.9	9.9	51.6	68.8	6.7	22.1	498.7	—	8.6	—	111.9
II	4.3	5.6	38.2	54.0	5.3	10.4	100.5	—	2.5	1.6	72.5
III	2.8	3.5	23.0	33.0	10.1	20.0	13.4	—	8.2	4.0	58.2
Keskimäärin	4.2	5.3	35.6	50.2	6.5	13.2	102.9	—	4.1	2.0	71.5
Painotettu keskiarvo	5.5	7.0	41.8	57.6	6.3	15.6	240.1	—	5.3	1.2	85.8
Pohjois-Pohjanmaa I	5.0	6.7	54.2	74.2	12.6	23.0	385.6	—	5.3	3.3	112.6
II	3.9	4.9	44.3	60.6	5.3	8.2	55.2	—	3.9	2.1	75.5
III	2.6	4.2	36.2	48.9	7.2	5.4	119.4	—	3.8	3.0	61.7
Keskimäärin	3.8	5.0	43.8	59.7	6.7	9.5	112.7	—	4.0	2.5	77.2
Painotettu keskiarvo	4.2	5.6	47.5	65.0	8.5	14.0	199.8	—	4.5	2.7	89.4
Koillis-Suomi I	7.9	10.0	67.4	88.6	2.0	2.8	8.2	—	8.9	5.4	103.3
II	4.3	5.7	53.7	71.6	3.8	4.1	127.1	—	4.6	5.4	85.1
III	3.0	3.7	35.9	47.5	1.2	0.6	18.0	—	5.4	1.8	53.1
Keskimäärin	5.2	6.7	55.8	74.0	3.0	3.4	81.7	—	5.9	5.0	87.0
Painotettu keskiarvo	7.0	8.9	63.4	83.6	2.3	3.0	32.4	—	7.9	5.3	97.7
Koko maa											
Keskimäärin	3.8	5.1	34.1	45.9	7.1	9.9	164.5	28.5	3.8	1.5	65.4
Painotettu keskiarvo	5.7	7.5	43.9	58.9	7.1	11.7	207.3	8.2	4.5	1.7	83.1

Taul. 8. Rakennukset
Byggnader
Buildings

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Asuinrakennukset ¹⁾		Eläinsuojat ²⁾		Muut rakennukset ³⁾		Yhteensä mk/ha	
	mk/ha	%	mk/ha	%	mk/ha	%		
Etelä-Suomi	I	1 273	42.5	1 021	34.1	700	23.4	2 994
	II	804	41.9	647	33.8	465	24.3	1 916
	III	679	43.5	400	25.7	481	30.8	1 560
	IV	665	47.1	287	20.5	458	32.4	1 412
	Keskimäärin	770	43.3	520	29.3	486	27.4	1 776
Painotettu keskiarvo	900	42.8	670	31.8	534	25.4	2 104	
Sisä-Suomi	I	1 211	43.2	982	35.0	613	21.8	2 806
	II	959	41.3	830	35.8	530	22.9	2 319
	III	644	32.3	711	35.6	640	32.1	1 995
	Keskimäärin	958	40.5	841	35.6	564	23.9	2 363
	Painotettu keskiarvo	1 087	42.0	912	35.3	586	22.7	2 585
Etelä-Pohjanmaa	I	881	39.6	1 025	46.0	321	14.4	2 227
	II	743	43.8	618	36.4	335	19.8	1 696
	Keskimäärin	725	42.1	681	39.6	316	18.3	1 722
	Painotettu keskiarvo	794	42.0	769	40.6	330	17.4	1 893
Pohjois-Pohjanmaa	I	930	49.0	603	31.8	363	19.2	1 896
	II	604	45.4	496	37.2	231	17.4	1 331
	Keskimäärin	649	46.1	500	35.6	258	18.3	1 407
	Painotettu keskiarvo	740	47.2	540	34.5	286	18.3	1 566
Koillis-Suomi	I	1 299	40.4	1 355	42.1	562	17.5	3 216
	II	901	44.6	672	33.2	448	22.2	2 021
	Keskimäärin	1 009	41.2	953	38.9	489	19.9	2 451
	Painotettu keskiarvo	1 203	41.1	1 191	40.6	535	18.3	2 929
Koko maa	Keskimäärin	817	42.4	642	33.3	469	24.3	1 928
	Painotettu keskiarvo	940	42.6	774	35.0	494	22.4	2 208

¹⁾ Bostadsbyggnader. ²⁾ Djurstallar. ³⁾ Övriga byggnader.

Taul. 8 a. Rakennukset
Byggnader
Buildings

1965

Alue ja suuruusluokka	Asuinrakennukset ¹⁾		Eläinsuojat ²⁾		Muut rakennukset ³⁾		Yhteensä mk/ha
	mk/ha	%	mk/ha	%	mk/ha	%	
Etelä-Suomi I	1 397	45.2	1 033	33.5	657	21.3	3 087
II	871	41.4	761	36.1	473	22.5	2 105
III	629	40.5	485	31.2	439	28.3	1 553
IV	620	43.5	366	25.7	440	30.8	1 426
Keskimäärin	740	41.9	568	32.1	460	26.0	1 768
Painotettu keskiarvo	949	42.9	746	33.8	515	23.3	2 210
Sisä-Suomi I	1 339	45.7	988	33.7	604	20.6	2 931
II	953	42.3	782	34.7	518	23.0	2 253
III	775	44.5	553	31.8	412	23.7	1 740
Keskimäärin	971	43.4	762	34.0	507	22.6	2 240
Painotettu keskiarvo	1 169	44.6	888	33.9	562	21.5	2 619
Etelä-Pohjanmaa I	1 005	44.2	888	39.0	382	16.8	2 275
II	780	45.7	590	34.5	339	19.8	1 709
III	721	43.8	592	36.0	333	20.2	1 646
Keskimäärin	779	45.1	607	35.2	340	19.7	1 726
Painotettu keskiarvo	858	44.9	701	36.6	354	18.5	1 913
Pohjois-Pohjanmaa I	950	44.7	767	36.1	408	19.2	2 125
II	627	45.7	478	34.8	267	19.5	1 372
III	333	33.5	361	36.4	299	30.1	993
Keskimäärin	602	43.5	489	35.4	292	21.1	1 383
Painotettu keskiarvo	728	44.3	585	35.6	329	20.1	1 642
Koillis-Suomi I	1 361	43.5	1 239	39.6	530	16.9	3 130
II	828	40.8	762	37.6	438	21.6	2 028
III	704	45.9	578	37.7	251	16.4	1 533
Keskimäärin	968	42.2	880	38.4	445	19.4	2 293
Painotettu keskiarvo	1 228	43.2	1 117	39.2	501	17.6	2 846
Koko maa							
Keskimäärin	802	42.6	631	33.5	450	23.9	1 883
Painotettu keskiarvo	992	43.8	789	34.8	485	21.4	2 266

Taul. 9. Rahatulot mk/tila
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Sivuanstio- talous ³⁾		Ruoka- ja yksityistalous ⁴⁾		Yhteensä ⁵⁾	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	
Etelä-Suomi	I	10 571	66.0	2 165	13.5	2 527	15.8	745	4.7	16 008
	II	19 040	72.4	3 774	14.3	2 549	9.7	949	3.6	26 312
	III	37 675	76.6	7 366	15.0	2 746	5.6	1 381	2.8	49 168
	IV	72 379	82.2	9 686	11.0	4 794	5.5	1 146	1.3	88 005
Keskimäärin	24 637	74.8	4 557	13.8	2 738	8.3	1 006	3.1	32 938	
Sisä-Suomi	I	10 316	61.4	3 540	21.1	1 822	10.8	1 124	6.7	16 802
	II	15 799	64.6	5 453	22.3	2 403	9.8	797	3.3	24 452
	III	38 926	57.7	22 985	34.1	4 266	6.3	1 283	1.9	67 460
Keskimäärin	15 550	62.6	6 007	24.2	2 337	9.4	938	3.8	24 832	
Etelä-Pohjanmaa	I	11 230	76.0	341	2.3	1 965	13.3	1 241	8.4	14 777
	II	15 877	78.1	1 955	9.6	1 644	8.1	861	4.2	20 337
	Keskimäärin	15 566	78.0	1 775	8.9	1 701	8.5	927	4.6	19 969
Pohjois-Pohjanmaa	I	10 354	67.1	1 125	7.3	3 033	19.7	913	5.9	15 425
	II	15 534	72.1	2 582	12.0	2 120	9.8	1 319	6.1	21 555
	Keskimäärin	13 730	70.4	2 189	11.2	2 446	12.6	1 126	5.8	19 491
Koillis-Suomi	I	9 822	52.5	4 534	24.2	3 151	16.8	1 212	6.5	18 719
	II	14 658	68.2	2 305	10.7	2 918	13.6	1 613	7.5	21 494
	Keskimäärin	12 468	60.7	3 419	16.6	3 239	15.8	1 407	6.9	20 533
Koko maa	Keskimäärin	18 739	70.6	4 223	15.9	2 542	9.6	1 040	3.9	26 544

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Biförtjänster. ⁴⁾ Kosthåll och privatekonomi. ⁵⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ By-enterprises. ⁴⁾ Food- and private household. ⁵⁾ Total.

Taul. 9 a. Rahatulot mk/tila
Inkomster mk/gård
Cash receipts per farm

1965

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾		Sivuanstio- talous ³⁾		Ruoka- ja yksityistalous ⁴⁾		Yhteensä ⁵⁾	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%	mk	
Etelä-Suomi	I	12 501	71.9	1 424	8.2	2 708	15.6	755	4.3	17 388
	II	21 261	75.1	3 827	13.5	2 320	8.2	903	3.2	27 311
	III	40 571	74.1	7 692	14.0	5 126	9.4	1 383	2.5	54 772
	IV	90 408	80.8	14 338	12.8	5 261	4.7	1 889	1.7	111 896
	Keskimäärin	31 306	75.9	5 437	13.2	3 411	8.3	1 098	2.6	41 252
Sisä-Suomi	I	10 945	60.3	3 376	18.6	2 380	13.1	1 446	8.0	18 147
	II	18 753	66.1	5 687	20.1	2 830	10.0	1 080	3.8	28 350
	III	38 448	65.7	15 324	26.2	3 564	6.1	1 175	2.0	58 511
	Keskimäärin	18 495	65.0	5 997	21.1	2 775	9.7	1 195	4.2	28 462
Etelä-Pohjanmaa	I	10 793	69.7	934	6.0	2 473	16.0	1 277	8.3	15 477
	II	18 399	81.3	1 986	8.8	1 554	6.9	683	3.0	22 622
	III	32 100	72.8	6 297	14.3	5 116	11.6	593	1.3	44 106
	Keskimäärin	19 161	78.5	2 393	9.8	2 114	8.6	746	3.1	24 414
Pohjois-Pohjanmaa	I	11 279	68.2	1 171	7.1	3 265	19.7	823	5.0	16 538
	II	16 895	73.9	2 123	9.3	2 908	12.7	951	4.1	22 877
	III	29 086	83.6	2 587	7.4	2 228	6.4	906	2.6	34 807
	Keskimäärin	16 935	74.6	1 940	8.5	2 917	12.9	913	4.0	22 705
Koillis-Suomi	I	9 799	55.7	3 694	21.0	3 014	17.1	1 090	6.2	17 597
	II	15 581	65.4	3 516	14.8	3 466	14.5	1 257	5.3	23 820
	III	27 970	71.4	2 092	5.3	8 491	21.7	640	1.6	39 193
	Keskimäärin	13 474	62.3	3 543	16.4	3 448	15.9	1 161	5.4	21 626
Koko maa	Keskimäärin	23 672	72.4	4 860	14.9	3 088	9.4	1 087	3.3	32 707

Taul. 10. Rahamenot mk/tila
Utgifter mk/gård
Cash expenses per farm

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Sivustio- talous ³⁾	Verot ⁴⁾	Korot, vuokrat ja eläkkeet ⁵⁾	Ruokatalous ⁶⁾	Yksityis- talous ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi	I	6 296	42.2	301	112	934	270	2 570	4 447	14 930
	II	14 033	53.2	1 115	501	1 258	881	2 777	5 831	26 396
	III	27 264	57.7	1 829	250	3 261	1 984	3 485	9 187	47 260
	IV	59 462	64.5	5 619	478	6 010	3 588	4 312	12 787	92 256
Keskimäärin	18 171	55.6	1 398	370	1 913	1 158	2 980	6 686	32 676	
Sisä-Suomi	I	8 163	48.0	474	540	591	440	2 606	4 177	16 991
	II	12 197	52.2	841	129	1 230	528	2 841	5 591	23 357
	III	39 328	66.0	2 072	131	3 507	847	3 420	10 282	59 587
	Keskimäärin	12 699	53.6	803	265	1 172	520	2 802	5 441	23 702
Etelä-Pohjanmaa	I	7 340	49.0	194	422	625	243	2 529	3 625	14 978
	II	10 147	50.9	378	119	882	485	2 786	5 147	19 944
	Keskimäärin	10 143	51.6	341	170	848	542	2 733	4 883	19 660
Pohjois-Pohjanmaa ...	I	7 764	50.8	345	310	612	320	2 734	3 199	15 284
	II	11 199	52.4	514	735	676	740	2 900	4 594	21 358
	Keskimäärin	9 925	51.8	438	547	698	569	2 894	4 086	19 157
Koillis-Suomi	I	8 520	48.2	1 452	415	438	251	2 961	3 637	17 674
	II	11 960	55.8	743	262	737	310	3 209	4 211	21 435
	Keskimäärin	10 463	52.5	1 101	416	588	309	3 092	3 952	19 921
Koko maa	Keskimäärin	14 101	54.2	999	334	1 320	759	2 910	5 583	26 006

¹⁾ Jordbruk. ²⁾ Skogsbruk. ³⁾ Biförtjänster. ⁴⁾ Skatter. ⁵⁾ Räntor, arrenden och sytning. ⁶⁾ Kosthäll. ⁷⁾ Privatekonomi. ⁸⁾ Summa.

¹⁾ Agriculture. ²⁾ Forestry. ³⁾ By-enterprises. ⁴⁾ Taxes. ⁵⁾ Interests, rents and pensions. ⁶⁾ Food household. ⁷⁾ Private household. ⁸⁾ Total.

Taul. 10 a. Rahamenot mk/tila
 Utgifter mk/gård
 Cash expenses per farm

1965

Alue ja suuruusluokka	Maatalous ¹⁾		Metsätalous ²⁾	Sivunsi- talous ³⁾	Verot ⁴⁾	Korot vuokrat ja eläkkeet ⁵⁾	Ruokatalous ⁶⁾	Yksityis- talous ⁷⁾	Yhteensä ⁸⁾	
	mk	%								
Etelä-Suomi	I	8 409	46.6	1 217	92	926	382	2 717	4 310	18 053
	II	15 302	54.8	738	317	1 500	961	3 072	6 029	27 919
	III	31 919	58.5	1 942	1 012	3 588	2 226	3 929	9 903	54 519
	IV	70 808	61.1	8 161	2 487	7 849	5 481	5 106	15 911	115 803
	Keskimäärin	23 693	57.2	1 806	665	2 545	1 618	3 430	7 694	41 451
Sisä-Suomi	I	8 515	45.0	810	978	745	460	2 897	4 509	18 914
	II	14 028	50.5	1 149	655	1 466	707	3 276	6 482	27 763
	III	37 264	62.4	2 325	764	3 523	1 219	4 186	10 420	59 701
	Keskimäärin	14 793	52.0	1 170	760	1 466	688	3 259	6 311	28 447
Etelä-Pohjanmaa	I	5 650	40.3	259	751	618	231	2 685	3 839	14 033
	II	12 153	53.7	544	234	1 083	638	2 812	5 149	22 613
	III	23 915	55.3	1 458	1 098	2 615	2 585	3 518	8 081	43 270
	Keskimäärin	12 811	53.1	623	407	1 216	830	2 884	5 352	24 123
Pohjois-Pohjanmaa	I	9 042	52.3	343	1 691	513	333	2 770	2 593	17 285
	II	12 690	54.2	796	435	918	660	3 271	4 642	23 412
	III	17 680	59.7	389	340	1 744	809	4 012	4 662	29 636
	Keskimäärin	12 369	54.7	634	738	915	596	3 233	4 132	22 617
Koillis-Suomi	I	8 038	47.3	805	345	499	230	3 196	3 897	17 010
	II	12 550	53.8	974	308	871	406	3 394	4 845	23 348
	III	25 241	58.3	581	2 504	2 469	1 740	3 837	6 928	43 300
	Keskimäärin	11 016	51.8	885	404	765	376	3 322	4 502	21 270
Koko maa	Keskimäärin	18 040	55.1	1 339	641	1 814	1 080	3 307	6 497	32 718

Taul. 11. Maatalouden
Jordbrukets
Gross return

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto							Vehnä ⁶⁾	Ruis ⁷⁾
	Nautakarja ¹⁾	Maitotalous ²⁾	Siat ³⁾	Siipikarja ⁴⁾	Muut eläimet ⁵⁾	Yhteensä			
						mk	%		
Etelä-Suomi I	144	836	112	64	30	1 186	73.5	62	26
II	82	551	119	70	15	837	63.8	202	21
III	53	339	90	38	7	527	45.5	351	36
IV	30	261	105	38	7	441	38.3	426	39
Keskimäärin	66	443	106	52	13	680	54.3	286	30
Painotettu keskiarvo	89	562	110	59	17	837	61.9	213	27
Sisä-Suomi I	129	787	183	39	32	1 170	79.3	22	27
II	109	675	176	49	22	1 031	79.9	21	33
III	78	539	127	22	27	793	62.1	98	89
Keskimäärin	108	675	170	42	25	1 020	77.0	34	41
Painotettu keskiarvo	119	732	177	41	28	1 097	78.4	27	33
Etelä-Pohjanmaa I	127	729	294	161	23	1 334	81.9	13	21
II	119	637	99	21	12	888	79.4	7	32
Keskimäärin	118	643	123	33	14	931	80.1	7	33
Painotettu keskiarvo	122	671	171	73	16	1 053	80.5	9	28
Pohjois-Pohjanmaa I	155	834	123	106	19	1 237	84.1	1	10
II	98	622	105	31	14	870	84.1	0	20
Keskimäärin	112	667	102	47	16	944	83.9	0	19
Painotettu keskiarvo	122	710	112	62	16	1 022	84.1	0	16
Koillis-Suomi I	136	929	80	155	36	1 336	86.5	—	5
II	104	821	68	27	16	1 036	83.3	5	8
Keskimäärin	114	838	69	72	23	1 116	84.2	3	7
Painotettu keskiarvo	129	903	77	124	31	1 264	85.9	1	6
Koko maa									
Keskimäärin	88	562	118	49	16	833	66.4	161	30
Painotettu keskiarvo	108	660	134	62	20	984	72.7	100	26

¹⁾ Nötboskap. ²⁾ Mjölkhushållning. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Övriga husdjur. ⁶⁾ Vete. ⁷⁾ Råg. ⁸⁾ Fodersäd. ⁹⁾ Hö
¹⁾ Cattle. ²⁾ Dairy products. ³⁾ Pigs. ⁴⁾ Poultry. ⁵⁾ Other animals. ⁶⁾ Wheat. ⁷⁾ Rye. ⁸⁾ Podder crop.

kokonaistuotto mk/ha
bruttointäkt mk/ha
of agriculture per hectare

Rehuvilja ¹⁾	Heinä yms. ²⁾	Peruna ¹⁰⁾	Juurikasvit ¹¹⁾	Muut ¹²⁾	Yhteensä		Muu tuotto ¹³⁾				Kokonaistuotto yhteensä ¹⁴⁾	
					mk	%	Puu-tarha	Raken-nus-vuokrat ym.	Valtion avus-tukset	Yhteensä		
										mk		%
24	15	67	96	20	310	19.2	16	68	33	117	7.3	1 613
48	19	28	71	30	419	31.9	7	46	4	57	4.3	1 313
83	19	18	51	36	594	51.3	4	33	—	37	3.2	1 158
98	20	4	27	61	675	58.7	4	31	—	35	3.0	1 151
68	19	23	57	38	521	41.6	6	41	4	51	4.1	1 252
53	18	35	70	31	447	33.1	9	48	11	68	5.0	1 352
19	13	38	45	14	178	12.1	13	72	42	127	8.6	1 475
18	23	48	37	7	187	14.5	13	48	12	73	5.6	1 291
93	25	64	58	12	439	34.4	5	39	—	44	3.5	1 276
30	21	49	42	9	226	17.0	12	51	16	79	6.0	1 325
24	17	43	43	12	199	14.2	12	62	29	103	7.4	1 399
7	8	43	88	8	188	11.5	11	59	37	107	6.6	1 629
10	19	28	45	28	169	15.1	5	38	19	62	5.5	1 119
9	17	29	46	26	167	14.4	5	39	20	64	5.5	1 162
9	15	33	61	21	176	13.5	7	46	26	79	6.0	1 308
8	10	26	25	31	111	7.5	8	60	55	123	8.4	1 471
11	8	30	16	15	100	9.7	6	35	23	64	6.2	1 034
9	8	29	22	19	106	9.4	6	39	30	75	6.7	1 125
10	9	28	20	22	105	8.6	7	45	36	88	7.3	1 215
10	13	20	5	4	57	3.7	14	81	57	152	9.8	1 545
8	29	66	1	3	120	9.7	11	47	29	87	7.0	1 243
8	24	52	2	3	99	7.5	12	57	41	110	8.3	1 325
9	17	31	4	4	72	4.9	13	73	50	136	9.2	1 472
45	19	31	46	26	358	28.5	8	43	13	64	5.1	1 255
32	17	36	52	22	285	21.0	9	53	23	85	6.3	1 354

o. dyl. ¹⁰⁾ Potatis. ¹¹⁾ Rotfrukter. ¹²⁾ Övriga växter. ¹³⁾ Övriga intäkter. ¹⁴⁾ Bruttointäkter totalt.
¹⁾ Hay. ¹⁰⁾ Potato. ¹¹⁾ Root crops. ¹²⁾ Other plants. ¹³⁾ Other return. ¹⁴⁾ Total.

Taul. 11 a. Maatalouden
Jordbruket
Gross return

1965

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintuotto							Vehnä ⁶⁾	Ruis ⁷⁾
	Nautakarja ¹⁾	Maitotalous ²⁾	Siat ³⁾	Siipikarja ⁴⁾	Muut eläimet ⁵⁾	Yhteensä			
						mk	%		
Etelä-Suomi I	158	833	234	103	23	1 351	70.8	57	13
II	99	611	175	80	13	978	68.0	147	30
III	67	388	120	50	8	633	52.1	259	49
IV	59	335	90	36	12	532	42.7	339	52
Keskimäärin	79	466	135	58	12	750	56.6	234	42
Painotettu keskiarvo	106	603	173	76	15	973	64.4	162	31
Sisä-Suomi I	143	871	162	46	32	1 254	79.6	18	21
II	108	692	178	71	20	1 069	78.0	27	45
III	89	463	159	56	17	784	66.0	49	75
Keskimäärin	109	668	172	63	21	1 033	75.9	31	48
Painotettu keskiarvo	128	782	167	55	27	1 159	78.3	23	33
Etelä-Pohjanmaa I	161	739	185	164	21	1 270	75.2	11	36
II	130	630	159	20	10	949	76.0	14	43
III	93	339	256	3	16	757	65.6	12	110
Keskimäärin	124	582	182	24	12	924	73.8	13	58
Painotettu keskiarvo	138	648	177	72	15	1 050	74.8	13	47
Pohjois-Pohjanmaa I	165	828	243	117	16	1 369	85.9	0	17
II	140	707	93	24	13	977	81.2	3	29
III	92	550	95	35	10	782	72.7	4	50
Keskimäärin	132	687	113	39	13	984	80.3	3	32
Painotettu keskiarvo	145	740	155	64	14	1 118	82.7	2	26
Koillis-Suomi I	156	1 018	59	1	34	1 268	83.8	1	3
II	130	831	57	58	14	1 090	84.2	3	8
III	85	601	35	3	10	734	78.4	6	14
Keskimäärin	133	860	55	36	20	1 104	83.6	3	7
Painotettu keskiarvo	148	964	58	12	29	1 211	83.8	2	4
Koko maa									
Keskimäärin	96	558	140	54	14	862	65.2	144	41
Painotettu keskiarvo	123	694	162	64	19	1 062	72.4	78	31

¹⁾ Nötboskap. ²⁾ Mjölkhushållning. ³⁾ Svin. ⁴⁾ Fjäderfä. ⁵⁾ Övriga husdjur. ⁶⁾ Vete. ⁷⁾ Råg. ⁸⁾ Fodersäd. ⁹⁾ Hö.
¹⁾ Cattle. ²⁾ Dairy products. ³⁾ Pigs. ⁴⁾ Poultry. ⁵⁾ Other animals. ⁶⁾ Wheat. ⁷⁾ Rye. ⁸⁾ Fodder crop.

kokonaistuotto mk/ha
bruttointäkt mk/ha
of agriculture per hectare

Rehuvilja ¹⁾	Heinä yms. ²⁾	Peruna ¹⁰⁾	Juurikasvit ¹¹⁾	Muut ¹²⁾	Yhteensä		Muu tuotto ¹³⁾				Kokonaistuotto yhteensä ¹⁴⁾	
					mk	%	Puutarha	Rakennusvuokrat ym.	Valtion avustukset	Yhteensä		
										mk		%
83	3	48	208	27	439	23.0	21	77	20	118	6.2	1 908
83	9	29	88	19	405	28.1	8	46	2	56	3.9	1 439
135	12	17	49	23	544	44.7	4	35	0	39	3.2	1 216
148	12	10	61	49	671	53.9	9	33	—	42	3.4	1 245
119	11	20	73	28	527	39.7	7	40	2	49	3.7	1 326
100	8	30	112	25	468	31.0	11	51	7	69	4.6	1 510
85	8	28	47	7	214	13.6	12	77	19	108	6.8	1 576
74	12	31	44	7	240	17.5	9	48	5	62	4.5	1 371
133	20	37	26	23	363	30.6	5	36	—	41	3.4	1 188
89	13	32	40	11	264	19.4	9	49	6	64	4.7	1 361
84	10	30	45	8	233	15.7	11	64	13	88	6.0	1 480
71	—	83	99	15	315	18.7	8	63	32	103	6.1	1 688
87	8	38	33	30	253	20.2	4	38	5	47	3.8	1 249
154	4	13	2	74	369	32.0	2	26	—	28	2.4	1 154
101	6	35	30	39	282	22.5	4	37	5	46	3.7	1 252
87	5	52	55	28	287	20.5	5	46	15	66	4.7	1 403
40	8	27	14	12	118	7.4	15	63	28	106	6.7	1 593
65	8	45	19	7	176	14.6	4	38	9	51	4.2	1 204
85	22	53	16	8	238	22.1	33	21	2	56	5.2	1 076
66	11	45	17	8	182	14.8	12	38	10	60	4.9	1 226
57	10	38	17	9	159	11.8	12	47	16	75	5.5	1 352
23	3	39	5	2	76	5.0	13	87	69	169	11.2	1 513
39	13	48	2	3	116	8.9	9	51	29	89	6.9	1 295
59	8	48	—	4	139	14.8	6	50	8	64	6.8	937
36	9	46	3	3	107	8.1	10	61	39	110	8.3	1 321
28	5	41	4	2	86	5.9	12	78	59	149	10.3	1 446
103	11	27	54	23	403	30.5	8	43	6	57	4.3	1 322
85	8	35	70	18	325	22.2	10	56	14	80	5.4	1 467

o. dyl. ¹⁰⁾ Potatis. ¹¹⁾ Rotfrukter. ¹²⁾ Övriga växter. ¹³⁾ Övriga intäkter. ¹⁴⁾ Bruttointäkter totalt.
¹⁾ Hay. ¹⁰⁾ Potato. ¹¹⁾ Root crops. ¹²⁾ Other plants. ¹³⁾ Other return. ¹⁴⁾ Total.

Taul. 12. Maatalouden varsi-
Jordbrukets egentliga
General cash receipts

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintalous							Vehnä	Ruis
	Nauta- karja	Maito- talous	Siat	Siipi- karja	Muut eläimet	Yhteensä			
						mk	%		
Etelä-Suomi I	120	742	91	60	2	1 015	77.8	46	16
II	69	505	108	67	4	753	68.4	167	17
III	42	317	83	36	2	480	46.1	342	31
IV	28	254	101	38	3	424	40.9	359	39
Keskimäärin	55	410	98	50	3	616	56.8	254	26
Painotettu keskiarvo	74	511	98	56	3	742	65.0	186	22
Sisä-Suomi I	111	683	163	32	3	992	86.2	12	11
II	93	611	155	45	4	908	86.0	6	20
III	67	514	123	18	18	740	63.2	100	85
Keskimäärin	92	610	151	38	7	898	82.1	22	29
Painotettu keskiarvo	102	647	158	35	4	946	84.5	16	19
Etelä-Pohjanmaa I	110	619	238	160	7	1 134	85.2	10	15
II	102	563	88	19	3	775	83.5	5	24
Keskimäärin	103	569	107	31	3	813	84.1	5	25
Painotettu keskiarvo	105	584	144	71	4	908	84.2	7	21
Pohjois-Pohjanmaa I	121	723	113	101	4	1 062	88.1	—	11
II	92	551	97	30	1	771	89.0	0	12
Keskimäärin	99	588	94	45	2	828	88.3	0	14
Painotettu keskiarvo	104	623	104	59	2	892	88.6	0	11
Koillis-Suomi I	96	782	72	130	3	1 083	92.7	—	0
II	82	727	60	29	3	901	88.4	1	4
Keskimäärin	86	729	61	64	3	943	89.4	1	2
Painotettu keskiarvo	92	769	69	106	3	1 039	91.8	0	1
Koko maa									
Keskimäärin	74	508	106	46	3	737	69.5	141	24
Painotettu keskiarvo	90	586	119	57	3	855	76.8	85	19

naiset rahatulot mk/ha
inkomster mk/ha
of agriculture per hectare

Ohra	Kasvinviljely						Muut tulot					Yhteensä	
	Kaura ja sekavilja	Heinä yms.	Peruna	Juuri- kasvit	Muut	Yhteensä		Puu- tarha	Valtion avus- tukset	Muut	Yhteensä		
						mk	%				mk		%
8	5	8	49	97	19	248	19.0	8	33	1	42	3.2	1 305
12	19	10	17	71	25	338	30.7	2	4	4	10	0.9	1 101
30	42	16	13	51	33	558	53.5	1	—	3	4	0.4	1 042
34	65	18	2	27	61	605	58.4	3	—	4	7	0.7	1 036
22	36	13	15	57	35	458	42.3	2	4	4	10	0.9	1 084
17	24	11	24	70	28	382	33.5	4	11	2	17	1.5	1 141
6	0	6	20	44	8	107	9.3	4	42	6	52	4.5	1 151
5	3	15	35	37	5	126	11.9	5	12	5	22	2.1	1 056
44	44	24	60	58	8	423	36.1	1	—	7	8	0.7	1 171
11	9	15	36	42	6	170	15.5	5	16	5	26	2.4	1 094
8	4	10	28	43	7	135	12.0	4	29	6	39	3.5	1 120
—	—	6	31	88	5	155	11.6	2	37	3	42	3.2	1 331
2	4	12	17	44	24	132	14.2	1	19	1	21	2.3	928
2	3	11	18	45	23	132	13.7	0	20	1	21	2.2	966
1	3	10	22	60	17	141	13.1	1	26	2	29	2.7	1 078
2	—	9	9	25	29	85	7.0	3	55	1	59	4.9	1 206
2	—	4	22	16	13	69	8.0	3	23	0	26	3.0	866
2	—	5	19	22	16	78	8.3	2	30	0	32	3.4	938
2	—	6	16	20	20	75	7.4	3	36	1	40	4.0	1 007
1	—	7	5	5	2	20	1.7	3	57	5	65	5.6	1 168
4	0	18	55	1	1	84	8.3	3	29	2	34	3.3	1 019
3	0	13	42	2	2	65	6.2	3	41	3	47	4.4	1 055
2	0	10	17	4	2	36	3.2	3	50	4	57	5.0	1 132
15	21	13	22	46	23	305	28.7	3	13	3	19	1.8	1 061
10	12	10	24	52	18	230	20.6	3	23	3	29	2.6	1 114

Taul. 12 a. Maatalouden varsi-
Jordbrukets egentliga
General cash receipts

1965

Alue ja suuruusluokka	Kotieläintalous							Vehnä	Ruis
	Nauta- karja	Maito- talous	Siat	Siipi- karja	Muut eläimet	Yhteensä			
						mk	%		
Etelä-Suomi I	144	748	219	98	2	1 211	76.1	34	8
II	87	566	157	75	4	889	73.0	124	23
III	60	366	114	48	1	589	54.3	239	43
IV	55	326	83	35	4	503	41.9	357	54
Keskimäärin	71	437	125	56	2	691	58.6	223	38
Painotettu keskiarvo	95	555	159	72	3	884	68.2	144	26
Sisä-Suomi I	128	777	143	39	4	1 091	89.4	3	9
II	98	634	162	66	6	966	85.5	10	28
III	77	439	150	52	7	725	70.4	46	64
Keskimäärin	98	612	157	58	6	931	83.0	17	33
Painotettu keskiarvo	114	706	150	49	5	1 024	87.0	8	19
Etelä-Pohjanmaa I	149	622	174	159	3	1 107	82.2	13	13
II	117	565	155	17	2	856	83.4	11	32
III	86	349	245	2	6	688	71.9	11	79
Keskimäärin	112	520	176	22	3	833	81.0	11	41
Painotettu keskiarvo	126	566	170	68	3	933	82.0	12	29
Pohjois-Pohjanmaa I	142	721	231	117	2	1 213	92.9	—	12
II	128	642	85	21	2	878	90.0	—	10
III	87	518	87	34	3	729	79.2	—	14
Keskimäärin	120	624	105	36	3	888	88.3	—	12
Painotettu keskiarvo	129	661	146	63	2	1 001	90.4	—	11
Koillis-Suomi I	127	832	52	0	5	1 066	89.8	—	0
II	112	744	49	56	3	964	90.5	0	1
III	70	558	28	3	2	661	88.7	—	0
Keskimäärin	112	764	48	35	3	962	90.2	0	1
Painotettu keskiarvo	122	841	50	11	5	1 029	89.9	0	0
Koko maa									
Keskimäärin	86	514	129	51	4	784	68.9	134	33
Painotettu keskiarvo	109	626	149	60	4	948	78.1	66	21

naiset rahatulot mk/ha
inkomster mk/ha
of agriculture per hectare

Ohra	Kaura ja sekavilja	Heinä yms.	Peruna	Juuri- kasvit	Muut	Yhteensä		Muut tulot					Yh- teensä
						mk	%	Puu- tarha	Valtion avus- tukset	Muut	Yhteensä		
											mk	%	
11	16	3	43	202	25	342	21.5	13	20	5	38	2.4	1 591
17	17	11	23	88	17	320	26.3	4	2	3	9	0.7	1 218
57	48	15	15	50	22	489	45.1	1	0	5	6	0.6	1 084
69	70	14	10	61	49	684	56.9	7	—	7	14	1.2	1 201
45	42	13	18	72	27	478	40.5	4	2	5	11	0.9	1 180
28	28	10	26	110	23	395	30.5	6	7	4	17	1.3	1 296
4	6	8	19	46	8	103	8.4	2	19	6	27	2.2	1 221
8	10	19	25	43	9	152	13.5	2	5	4	11	1.0	1 129
35	42	27	32	27	25	298	28.9	1	—	6	7	0.7	1 030
14	17	19	25	40	12	177	15.8	2	6	5	13	1.2	1 121
7	10	13	22	44	10	133	11.3	2	13	5	20	1.7	1 177
—	—	—	69	99	9	203	15.1	1	32	3	36	2.7	1 346
10	9	6	34	33	29	164	16.0	0	5	1	6	0.6	1 026
57	42	6	9	2	62	268	28.0	—	—	1	1	0.1	957
20	16	6	30	30	35	189	18.4	0	5	1	6	0.6	1 028
11	9	4	45	54	24	188	16.5	0	15	2	17	1.5	1 138
—	—	7	11	14	11	55	4.2	9	28	1	38	2.9	1 306
8	0	9	37	19	5	88	9.0	1	9	0	10	1.0	976
39	10	20	54	16	6	159	17.3	30	2	0	32	3.5	920
14	2	11	38	17	6	100	9.9	8	10	0	18	1.6	1 006
8	1	9	28	17	8	82	7.4	8	16	0	24	2.2	1 107
1	0	8	27	5	1	42	3.5	4	69	6	79	6.7	1 187
4	1	18	40	2	3	69	6.5	2	29	1	32	3.0	1 065
0	—	17	55	—	—	72	9.7	4	8	0	12	1.6	745
2	1	15	38	2	2	61	5.7	3	39	2	44	4.1	1 067
2	0	10	31	4	2	49	4.3	3	59	5	67	5.3	1 145
32	29	14	23	54	22	341	30.0	3	6	4	13	1.1	1 138
16	16	10	29	69	17	244	20.1	4	14	4	22	1.8	1 214

Taul. 13. Maatalouden
Jordbrukets drifts-

Production expenses of agriculture (except

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Työkustannus					Ostotarvikkeet					
	Palkat 1)	Vilj. perheen työ 2)		Yhteensä		Rehut 3)	Lan- noitteet 4)	Sie- menet 5)	Yhteensä		
		Johto- työ	Muu työ	mk	%				mk	%	
Etelä-Suomi	I	28	33	771	832	53.9	193	117	27	337	21.8
	II	44	39	414	497	44.5	126	121	26	273	24.4
	III	99	45	191	335	38.6	79	129	20	228	26.3
	IV	193	52	56	301	35.8	91	150	25	266	31.6
	Keskimäärin	93	43	293	429	42.4	109	129	24	262	25.9
Painotettu keskiarvo	65	40	437	542	46.6	132	124	25	281	24.1	
Sisä-Suomi	I	43	27	759	829	54.5	211	114	33	358	23.5
	II	78	29	520	627	50.4	164	101	23	288	23.1
	III	306	33	178	517	45.6	120	122	29	271	23.9
	Keskimäärin	107	30	512	649	50.6	167	107	26	300	23.4
	Painotettu keskiarvo	72	28	639	739	52.8	189	110	29	328	23.4
Etelä-Pohjanmaa	I	20	33	756	809	50.8	355	106	37	498	31.3
	II	21	36	481	538	50.4	149	98	22	269	25.2
	Keskimäärin	20	36	498	554	50.1	172	96	22	290	26.3
	Painotettu keskiarvo	20	35	583	638	50.6	225	101	28	354	28.1
	Pohjois-Pohjanmaa ...	I	15	26	707	748	50.4	322	126	23	471
II		24	26	528	578	54.3	169	74	17	260	24.4
Keskimäärin		20	26	566	612	53.0	200	91	19	310	26.8
Painotettu keskiarvo		20	26	603	649	52.4	232	96	19	347	28.0
Koillis-Suomi		I	56	21	803	880	51.7	334	113	21	468
	II	74	19	587	680	51.9	218	100	25	343	26.2
	Keskimäärin	73	20	643	736	51.6	253	105	25	383	26.8
	Painotettu keskiarvo	60	21	751	832	51.7	306	110	22	438	27.2
	Koko maa	Keskimäärin	81	37	408	526	46.9	146	116	24	286
Painotettu keskiarvo		56	33	549	638	49.9	183	113	26	322	25.2

1) Löner. 2) Brukarfamiljens arbete. 3) Köpt foder. 4) Handelsgödsel. 5) Utsäde. 6) Husdjur. 7) Maskiner och redskap. 8) Byggnader. 9) Övriga driftskostnader. 10) Driftskostnader totalt. maintenance of 1) livestock, 2) implements and 3) buildings. 4) Other costs. 10) Total.

liikekustannus mk/ha

kostnader mk/ha

interest claim for total capital) per hectare

Koti- eläimet 1)	Poistot ja kunnossapito				Muu kustannus 2)						Yhteensä mk %	Liike- kus- tannus yh- teensä 10)		
	Kalusto 3)		Raken- nukset 4)	Yhteensä	Vakuu- tukset	Poltto- puut	Trak- torin ja leikk- pui- murin poltto- nesteet	Sähk- ö- maksut yms.	Trak- torin ja leikk- pui- murin vuokrat	Muut			Yhteensä	
	Trakt. ja leikk- pui- m.	Muu kalusto											mk	%
30	32	69	99	230	14.9	9	14	11	26	16	69	145	9.4	1 544
25	50	63	73	211	18.9	9	9	17	20	10	71	136	12.2	1 117
17	53	59	60	189	21.8	8	5	15	21	7	59	115	13.3	867
14	58	48	57	177	21.0	7	5	13	21	0	52	98	11.6	842
20	51	59	68	198	19.6	8	7	15	21	8	63	122	12.1	1 011
24	46	63	76	209	18.0	9	9	15	22	10	66	131	11.3	1 163
30	25	59	92	206	13.6	9	15	9	27	18	50	128	8.4	1 521
29	40	61	78	208	16.7	9	12	15	27	10	49	122	9.8	1 245
31	57	59	73	220	19.4	7	10	20	35	3	50	125	11.1	1 133
29	40	60	80	209	16.3	9	12	15	28	11	49	124	9.7	1 282
30	32	60	86	208	14.8	9	14	12	27	14	50	126	9.0	1 401
21	15	35	90	161	10.1	9	13	8	21	19	54	124	7.8	1 592
23	25	34	64	146	13.7	7	9	11	16	15	56	114	10.7	1 067
22	25	34	65	146	13.2	7	9	11	17	15	56	115	10.4	1 105
22	21	35	74	152	12.0	8	11	10	18	16	55	118	9.3	1 262
26	21	30	87	164	11.1	10	13	13	21	13	31	101	6.8	1 484
21	31	39	54	145	13.6	5	8	13	16	9	31	82	7.7	1 065
22	28	36	61	147	12.7	6	9	13	17	10	32	87	7.5	1 156
23	27	35	68	153	12.3	7	10	13	18	11	31	90	7.3	1 239
31	23	61	108	223	13.1	9	21	10	31	17	43	131	7.7	1 702
27	35	54	72	188	14.3	7	11	13	19	13	37	100	7.6	1 311
28	31	55	85	199	14.0	7	14	12	23	14	39	109	7.6	1 427
30	26	59	100	215	13.4	8	19	11	28	16	41	123	7.7	1 608
23	43	54	71	191	17.0	8	9	14	22	10	56	119	10.6	1 122
25	36	55	79	195	15.3	8	11	13	23	13	55	123	9.6	1 278

redskap. 8) Byggnader. 9) Övriga driftskostnader. 10) Driftskostnader totalt. maintenance of 8) livestock, 9) implements and 10) buildings. 8) Other costs. 10) Total.

Taul. 13 a. Maatalouden
Jordbrukets drifts-

Production expenses of agriculture (except

1965

Alue ja suuruusluokka	Työkustannus ¹⁾					Ostotarvikkeet					
	Palkat ¹⁾	Viljelijäperheen työ ²⁾		Yhteensä		Rehut ³⁾	Lannoitteet ⁴⁾	Siemenet ⁵⁾	Yhteensä		
		Johtotyö	Muutyö	mk	%				mk	%	
Etelä-Suomi	I	64	36	842	942	50.6	311	136	30	477	25.6
	II	61	41	492	594	46.3	166	131	27	324	25.2
	III	137	47	199	383	39.6	96	135	31	262	27.1
	IV	241	52	61	354	37.8	106	141	35	282	30.1
	Keskimäärin	136	46	287	469	42.6	131	135	31	297	27.0
	Painotettu keskiarvo	94	42	492	628	46.4	188	134	29	351	26.0
Sisä-Suomi	I	60	29	836	925	56.8	204	120	32	356	21.8
	II	85	31	552	668	50.6	176	108	24	308	23.4
	III	222	35	200	457	44.2	125	118	21	264	25.5
	Keskimäärin	113	32	515	660	50.7	169	112	24	305	23.4
	Painotettu keskiarvo	80	30	696	806	54.3	189	116	29	334	22.5
Etelä-Pohjanmaa	I	19	34	845	898	54.8	299	118	27	444	27.1
	II	25	39	501	565	49.8	160	109	28	297	26.2
	III	83	39	309	431	42.6	164	107	29	300	29.6
	Keskimäärin	38	38	477	553	48.7	169	109	28	306	27.0
	Painotettu keskiarvo	28	37	611	676	51.6	212	112	28	352	26.8
Pohjois-Pohjanmaa	I	14	30	793	837	49.9	411	124	23	558	33.3
	II	44	30	561	635	52.7	193	108	20	321	26.7
	III	46	27	428	501	52.2	116	109	17	242	25.2
	Keskimäärin	41	29	561	631	52.1	204	111	19	334	27.6
	Painotettu keskiarvo	32	30	642	704	51.3	275	115	21	411	29.9
Koillis-Suomi	I	44	23	862	929	54.5	283	129	25	437	25.6
	II	57	23	608	688	51.0	230	111	24	365	27.1
	III	112	25	302	439	48.8	135	90	21	246	27.3
	Keskimäärin	59	23	649	731	52.0	235	114	24	373	26.6
	Painotettu keskiarvo	49	23	789	861	53.8	266	124	25	415	25.9
Koko maa											
	Keskimäärin	112	40	392	544	46.3	154	125	28	307	26.1
	Painotettu keskiarvo	72	36	597	705	50.4	205	124	28	357	25.5

¹⁾ Löner. ²⁾ Brukarfamiljens arbete. ³⁾ Köpt foder. ⁴⁾ Handelsgödsel. ⁵⁾ Utsäde. ⁶⁾ Husdjur. ⁷⁾ Maskiner och redskap. ⁸⁾ Byggnader. ⁹⁾ Övriga driftskostnader. ¹⁰⁾ Driftskostnader totalt. ¹¹⁾ Wages paid. ¹²⁾ Imputed wage of farmer and farm family. ¹³⁾ Fodder. ¹⁴⁾ Fertilizers. ¹⁵⁾ Seeds. Depreciation and maintenance of ¹⁶⁾ livestock, ¹⁷⁾ implements and ¹⁸⁾ buildings. ¹⁹⁾ Other costs. ²⁰⁾ Total.

liikekustannus mk/ha
kostnader mk/ha

interest claim for total capital) per hectare

Koti-eläimet ¹⁾	Poistot ja kunnossapito				Muu kustannus ²⁾							Liikekustannus yhteensä ¹⁰⁾		
	Kalusto ³⁾		Rakennukset ⁴⁾	Yhteensä		Vakuutukset	Polttopuut	Traktorin ja leikkipuimurin poltto- nesteet	Sähkömaksut yms.	Traktorin ja leikkipuimurin vuokrat	Muut		Yhteensä	
	Trakt. ja leikkipuim.	Muu kalusto		mk	%								mk	%
37	41	67	109	254	13.7	11	15	14	31	21	95	187	10.1	1 860
28	49	62	76	215	16.7	10	9	15	24	14	79	151	11.8	1 284
20	55	59	61	195	20.1	9	7	15	24	6	67	128	13.2	968
19	57	51	59	186	19.8	8	6	12	24	3	62	115	12.3	937
23	53	58	67	201	18.2	9	8	14	24	9	71	135	12.2	1 102
28	49	62	81	220	16.3	10	10	14	26	13	80	153	11.3	1 352
31	26	54	94	205	12.6	9	15	10	31	21	58	144	8.8	1 630
29	48	58	74	209	15.8	10	12	16	28	11	57	134	10.2	1 319
23	49	53	65	190	18.4	9	8	14	29	8	55	123	11.9	1 034
28	45	56	75	204	15.7	9	11	15	29	12	57	133	10.2	1 302
30	35	55	85	205	13.8	9	14	12	30	17	57	139	9.4	1 484
25	19	33	93	170	10.4	8	16	10	18	25	50	127	7.7	1 639
24	31	39	63	157	13.8	8	10	12	16	16	54	116	10.2	1 135
17	48	35	52	152	15.0	7	9	17	19	14	64	130	12.8	1 013
23	34	37	62	156	13.7	8	10	13	17	16	56	120	10.6	1 135
24	28	36	73	161	12.3	8	12	12	17	19	54	122	9.3	1 311
26	27	32	69	154	9.2	10	13	15	25	11	53	127	7.6	1 676
22	32	40	54	148	12.3	6	11	11	18	13	41	100	8.3	1 204
17	43	46	35	139	14.5	4	8	15	16	2	33	78	8.1	960
21	34	40	51	146	12.1	6	10	13	18	11	41	99	8.2	1 210
23	31	37	58	149	10.9	7	12	13	21	11	45	109	7.9	1 373
30	32	51	111	224	13.1	10	19	10	26	13	38	116	6.8	1 706
27	41	55	73	196	14.5	8	11	13	21	10	37	100	7.4	1 349
17	35	34	52	138	15.3	6	7	12	20	4	28	77	8.6	900
27	38	51	82	198	14.1	8	13	12	23	10	37	103	7.3	1 405
29	34	51	101	215	13.4	9	17	11	25	12	37	111	6.9	1 602
24	48	54	69	195	16.6	9	9	14	24	10	63	129	11.0	1 175
27	40	53	80	200	14.3	9	12	13	25	15	64	138	9.8	1 400

redskap. ³⁾ Byggnader. ⁴⁾ Övriga driftskostnader. ¹⁰⁾ Driftskostnader totalt. ¹¹⁾ Wages paid. ¹²⁾ Imputed wage of farmer and farm family. ¹³⁾ Fodder. ¹⁴⁾ Fertilizers. ¹⁵⁾ Seeds. Depreciation and maintenance of ¹⁶⁾ livestock, ¹⁷⁾ implements and ¹⁸⁾ buildings. ¹⁹⁾ Other costs. ²⁰⁾ Total.

Taul. 14. Maatalouden varsinaiset rahamenot mk/ha
Jordbrukets egentliga utgifter mk/ha

1964/65

General cash expenses of agriculture per hectare

Alue ja suuruusluokka	Palkat	Rehut	Lannoitteet	Siemenet	Rakennusten kunnossapito	Koneiden ja kaluston kunnossapito	Eläimet	Vakuutukset	Traktorin ja leikk-puinurin polttonesteet	Sähkömaksut yms.	Traktorin ja leikk-puinurin vuokrat	Muut menot	Yhteensä	
Etelä-Suomi	I	29	192	117	26	20	33	28	10	16	27	16	48	562
	II	44	125	133	27	19	33	23	9	25	21	10	46	515
	III	92	78	134	20	16	32	16	8	22	21	7	41	487
	IV	217	91	157	24	16	30	13	7	17	22	0	35	629
	Keskimäärin	95	108	137	24	17	32	19	9	22	22	8	42	535
Painotettu keskiarvo	66	132	131	25	18	33	22	9	21	23	10	44	534	
Sisä-Suomi	I	44	208	119	33	25	35	28	9	15	27	18	37	598
	II	69	162	107	23	23	38	27	10	23	28	10	32	552
	III	297	117	128	29	26	47	30	8	32	35	3	39	791
	Keskimäärin	101	164	113	26	24	39	27	9	23	29	11	34	600
	Painotettu keskiarvo	70	186	116	29	24	37	28	9	19	28	14	35	595
Etelä-Pohjanmaa	I	18	350	110	37	22	16	20	10	12	21	19	37	672
	II	20	151	104	24	10	17	21	7	15	16	15	30	430
	Keskimäärin	19	172	101	24	11	17	21	7	15	17	15	31	450
	Painotettu keskiarvo	19	225	106	29	14	17	21	8	14	18	16	33	520
Pohjois-Pohjanmaa.	I	16	323	126	23	26	34	25	11	20	21	13	19	657
	II	26	163	82	18	14	25	19	6	17	16	9	21	416
	Keskimäärin	22	197	95	19	17	27	21	7	18	17	10	22	472
	Painotettu keskiarvo	22	230	100	20	19	29	21	8	18	18	11	20	516
Koillis-Suomi	I	52	330	113	24	23	40	29	10	20	31	17	28	717
	II	69	217	96	26	20	31	26	8	19	19	13	21	565
	Keskimäärin	66	252	103	26	20	34	26	8	19	23	14	24	615
	Painotettu keskiarvo	56	303	109	24	22	38	28	10	20	28	16	26	680
Koko maa	Keskimäärin	81	145	123	24	18	31	22	8	21	22	10	36	541
	Painotettu keskiarvo	55	181	119	26	19	32	24	9	19	23	13	37	557

Taul. 14 a. Maatalouden varsinaiset rahamenot mk/ha

Jordbrukets egentliga utgifter mk/ha

1965

General cash expenses of agriculture per hectare

Alue ja suuruusluokka	Palkat	Rehut	Lannoitteet	Siemenet	Rakennusten kunnossapito	Konoiden ja kaluston kunnossapito	Eläimet	Vakuutukset	Traktorin ja leikkipuimurin polttonesteeet	Sähkömaksut yms.	Traktorin ja leikkipuimurin vuokrat	Muut menot	Yhteensä
Etelä-Suomi I	61	309	142	30	25	38	35	12	17	32	21	58	780
II	57	163	128	26	18	34	27	11	16	24	14	45	563
III	133	95	142	32	18	35	19	9	14	24	6	45	572
IV	262	108	155	36	19	39	18	8	12	24	3	44	728
Keskimäärin	138	130	141	31	19	36	22	10	14	24	9	45	619
Painotettu keskiarvo	93	186	137	29	20	36	27	11	16	26	13	49	643
Sisä-Suomi I	61	198	130	31	21	39	30	10	14	31	21	38	624
II	79	175	115	24	21	39	28	10	18	29	11	35	584
III	209	125	114	21	23	40	23	9	15	28	8	34	649
Keskimäärin	105	167	117	25	21	39	27	10	17	30	12	35	605
Painotettu keskiarvo	77	185	124	28	21	39	29	10	15	30	17	37	612
Etelä-Pohjanmaa I	18	294	116	27	15	21	24	9	10	18	25	39	616
II	28	158	116	29	10	24	23	9	14	16	16	38	481
III	71	166	115	27	8	34	17	8	20	19	14	50	549
Keskimäärin	37	167	116	28	10	26	22	8	15	17	16	41	503
Painotettu keskiarvo	28	209	116	28	12	24	23	9	13	17	19	39	537
Pohjois-Pohjanmaa I	49	408	123	23	12	26	26	11	17	25	11	25	756
II	44	188	122	20	15	28	21	7	14	18	13	25	515
III	42	117	113	17	9	40	17	5	16	16	2	20	414
Keskimäärin	44	200	120	20	13	31	20	7	15	18	11	24	523
Painotettu keskiarvo	46	272	121	21	13	29	23	8	15	21	11	24	604
Koillis-Suomi I	44	279	132	26	28	34	29	12	17	26	13	22	662
II	54	230	119	24	16	39	26	9	19	21	10	25	592
III	84	133	127	20	7	28	17	7	13	20	4	17	477
Keskimäärin	54	234	124	24	19	36	26	9	18	22	10	24	600
Painotettu keskiarvo	48	263	129	25	25	35	28	11	17	25	12	23	641
Koko maa													
Keskimäärin	112	152	131	28	18	36	24	9	15	24	10	41	600
Painotettu keskiarvo	71	203	128	28	19	34	27	10	15	25	15	40	615

Taul. 15. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työtä t/tila
 Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete, timmar/gård
 1964/65 *Working hours per farm*

Alue ja suuruusluokka	Työtunteja						Työtunneista						
	Yhteensä ¹⁾			Niistä palkkaväen			metsätöitä			uundustöitä			
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset	
Etelä-Suomi	I	2 336	2 680	174	53	24	3	269	2	14	90	1	2
	II	3 094	2 906	218	234	165	4	363	8	15	204	9	16
	III	4 100	3 742	141	1 204	822	52	680	3	7	179	1	8
	IV	6 538	4 431	7	4 638	2 612	6	818	0	—	543	1	2
	Keskimäärin	3 373	3 129	179	691	434	13	437	5	12	199	5	11
Sisä-Suomi	I	2 476	2 860	293	98	72	12	431	8	31	129	1	19
	II	3 330	3 346	354	415	300	22	418	3	45	207	1	11
	III	6 080	4 789	324	3 245	2 756	4	794	4	25	499	—	3
		Keskimäärin	3 234	3 283	332	502	390	18	448	5	39	201	1
Etelä-Pohjanmaa	I	2 121	2 616	444	13	11	13	159	1	8	115	2	12
	II	3 143	2 957	318	98	33	23	286	2	13	194	5	12
		Keskimäärin	3 066	2 915	332	90	28	19	287	2	12	188	5
Pohjois-Pohjanmaa ...	I	2 232	2 631	219	38	—	12	212	—	1	141	0	5
	II	3 491	2 985	665	140	49	40	409	2	32	191	1	32
		Keskimäärin	3 064	2 952	468	95	28	28	357	2	19	189	0
Koillis-Suomi	I	2 720	2 936	289	130	182	29	523	1	30	144	1	14
	II	3 208	3 806	660	361	296	62	357	1	51	237	—	13
		Keskimäärin	3 000	3 348	460	286	234	44	438	1	40	191	1
Koko maa													
	Keskimäärin	3 224	3 156	296	466	313	21	414	4	23	196	3	13

¹⁾ Lukuihin eivät sisälly viljelijäperheen tekemät sivuansio- ja yksityistalouden työt.

Taul. 15 a. Viljelijäperheen ja aikapalkkaisen palkkaväen työtä t/tila
 Brukarfamiljens och de tidsavlönade arbetarnas arbete, timmar/gård

1965

Working hours per farm

Alue ja suuruusluokka	Työtunteja						Työtunneista						
	Yhteensä ¹⁾			Niistä palkkaväen			metsätöitä			undistustöitä			
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset	
Etelä-Suomi	I	2 223	2 689	208	87	20	6	210	2	13	114	3	8
	II	3 258	3 100	236	251	222	28	320	6	13	164	2	7
	III	4 345	3 868	190	1 498	1 229	44	553	4	14	197	1	12
	IV	7 446	5 329	239	5 672	3 550	118	901	9	14	468	3	18
	Keskimäärin	3 763	3 443	219	1 049	762	37	418	5	14	192	2	10
Sisä-Suomi	I	2 509	2 795	340	129	93	9	363	7	41	133	0	10
	II	3 591	3 312	353	507	246	54	406	1	26	155	0	6
	III	5 355	4 470	193	2 711	1 977	81	573	3	28	306	1	13
		Keskimäärin	3 457	3 280	333	622	377	44	411	3	31	164	0
Etelä-Pohjanmaa	I	2 192	2 558	272	27	19	—	252	1	4	50	—	4
	II	3 203	3 032	182	141	79	2	280	3	5	184	3	5
	III	4 533	3 271	390	671	484	3	549	1	26	120	0	19
		Keskimäärin	3 243	3 002	220	193	122	2	310	2	7	160	2
Pohjois-Pohjanmaa	I	2 430	2 618	389	195	3	10	202	3	30	188	0	4
	II	3 341	3 331	492	211	65	58	362	3	17	164	1	9
	III	4 937	5 107	536	318	117	335	681	4	36	300	3	22
		Keskimäärin	3 303	3 363	472	220	56	79	360	3	22	186	1
Koillis-Suomi	I	2 610	2 737	281	78	100	6	491	—	28	121	0	10
	II	3 196	3 388	545	232	156	13	437	2	49	173	1	8
	III	5 523	4 363	37	1 227	1 037	37	684	—	1	397	—	18
		Keskimäärin	3 021	3 136	410	200	164	11	470	1	38	158	0
Koko maa													
	Keskimäärin	3 515	3 316	288	700	482	35	408	4	21	177	1	9

Taul. 16. Maatalouden juoksevat työt
 Jordbrukets löpande arbeten
 Agricultural work per hectare

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Viljelijäperheen työ t/ha			Palkkaväen työ t/ha			Yhteensä ihmis- työtä t/ha	Yhteensä muunn.t hehtaaria kohden	Urakka- palkat mk/ha	
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset				
Etelä-Suomi	I	252	194	18	4	3	0	462	423	15
	II	147	93	10	10	7	0	262	242	17
	III	70	42	2	27	20	2	161	148	16
	IV	24	8	0	52	33	0	117	108	17
	Keskimäärin	104	66	6	23	17	1	214	197	17
Painotettu keskiarvo	150	103	10	16	11	0	285	262	16	
Sisä-Suomi	I	236	203	26	8	5	1	465	424	21
	II	172	127	17	21	19	2	348	319	17
	III	71	24	9	79	78	—	257	236	19
	Keskimäärin	168	125	18	28	26	1	356	326	18
	Painotettu keskiarvo	203	165	22	17	15	1	411	375	19
Etelä-Pohjanmaa	I	229	199	41	2	1	2	452	412	14
	II	168	109	15	4	2	1	291	269	8
	Keskimäärin	172	114	17	4	2	1	301	278	8
	Painotettu keskiarvo	191	142	25	3	2	1	351	322	10
	Pohjois-Pohjanmaa	I	232	172	20	3	—	1	418	384
II		180	110	33	7	2	2	316	294	7
Keskimäärin		189	127	27	5	2	2	338	312	7
Painotettu keskiarvo		202	136	27	5	1	2	358	331	8
Koillis-Suomi		I	258	215	22	13	16	3	514	468
	II	172	166	34	21	15	4	393	357	14
	Keskimäärin	198	177	28	21	15	3	426	388	17
	Painotettu keskiarvo	237	203	25	15	16	3	485	441	15
	Koko maa	Keskimäärin	198	97	13	21	16	1	279	256
Painotettu keskiarvo		181	135	18	13	10	1	349	320	15

Taul. 16 a. Maatalouden juoksevat työt
 Jordbrukets löpande arbeten
 Agricultural work per hectare

1965

Alue ja suuruusluokka	Viljelijäperheen työ t/ha			Palkkaväen työ t/ha			Yhteensä ihmis- työtä t/ha	Yhteensä muunn.t. hehtaaria kohden	Urakka- palkat mk/ha	
	Miehet	Naiset	Lapset	Miehet	Naiset	Lapset				
Etelä-Suomi	I	249	205	19	8	3	1	475	433	40
	II	160	101	10	11	11	2	289	267	19
	III	70	34	3	34	27	1	167	155	17
	IV	23	9	1	64	38	2	135	126	16
	Keskimäärin	95	57	6	33	23	1	212	196	18
Painotettu keskiarvo	154	108	11	20	15	1	303	279	24	
Sisä-Suomi	I	246	197	31	10	8	1	477	436	28
	II	173	119	15	26	12	3	339	313	18
	III	69	37	3	65	47	2	220	203	18
	Keskimäärin	161	112	15	33	19	2	333	307	20
	Painotettu keskiarvo	209	159	24	19	12	2	412	378	24
Etelä-Pohjanmaa	I	248	202	30	3	1	—	469	428	12
	II	161	106	9	6	3	0	281	259	10
	III	109	50	10	18	14	0	196	183	16
	Keskimäärin	155	99	10	8	5	0	272	251	12
	Painotettu keskiarvo	188	137	17	6	3	0	343	315	11
Pohjois-Pohjanmaa	I	239	172	40	3	0	1	435	401	5
	II	171	122	23	9	3	4	319	294	17
	III	126	107	7	8	4	8	252	230	9
	Keskimäärin	170	125	22	8	3	4	319	293	14
	Painotettu keskiarvo	195	141	28	6	2	3	360	331	11
Koillis-Suomi	I	255	207	24	7	9	1	490	447	21
	II	175	146	27	13	8	1	356	325	22
	III	104	59	—	29	30	1	222	204	13
	Keskimäärin	190	155	23	13	10	1	380	347	20
	Painotettu keskiarvo	233	189	24	9	10	1	453	413	21
Koko maa	Keskimäärin	125	83	10	28	19	2	261	240	18
	Painotettu keskiarvo	183	134	18	16	11	1	353	324	21

Taul. 17. Hevostyö
Hästarbete

1964/65

Working hours of horses

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Uudistus-työt t/tila	Metsä-työt t/tila	Sivu-ansio-ym. työt t/tila	Hevostyötä t/tila		Tunteja työhevosta kohden vuodessa
	t/ha	t/tila				Yhteensä	Siitä vuok-rattua	
Etelä-Suomi I	39	303	2	70	78	453	0	525
II	11	182	6	64	27	279	2	423
III	4	143	6	86	3	238	3	339
IV	6	433	3	163	27	626	—	603
Keskimäärin	10	217	5	76	33	331	2	449
Painotettu keskiarvo	17							
Sisä-Suomi I	44	341	7	110	53	511	23	642
II	20	284	7	97	46	434	3	524
III	12	368	—	174	—	542	5	496
Keskimäärin	24	309	6	107	45	467	10	558
Painotettu keskiarvo	34							
Etelä-Pohjanmaa I	34	273	5	56	22	356	4	584
II	17	268	5	49	24	346	11	397
Keskimäärin	18	265	5	58	23	351	9	422
Painotettu keskiarvo	23							
Pohjois-Pohjanmaa I	27	215	1	50	14	280	12	681
II	12	190	3	109	26	328	3	527
Keskimäärin	16	211	3	88	20	322	6	586
Painotettu keskiarvo	18							
Koillis-Suomi I	37	279	6	104	96	485	19	695
II	20	273	4	82	49	408	7	582
Keskimäärin	25	275	5	93	72	445	14	631
Painotettu keskiarvo	33							
Koko maa								
Keskimäärin	16	254	5	84	39	382	7	504
Painotettu keskiarvo	24							

Taul. 17 a. Hevostyö
Hästarbete

1965

Working hours of horses

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Uudistus-työt t/tila	Metsä-työt t/tila	Sivu-ansio-ym. työt t/tila	Hevostyötä t/tila		Tunteja työhevosta kohden vuodessa
	t/ha	t/tila				Yhteensä	Siitä vuok-rattua	
Etelä-Suomi I	30	218	1	50	54	323	3	499
II	13	202	3	68	23	296	3	481
III	5	176	3	107	8	294	1	422
IV	6	448	6	256	47	757	2	603
Keskimäärin	9	219	3	93	26	341	3	487
Painotettu keskiarvo	16							
Sisä-Suomi I	38	300	6	94	64	464	14	638
II	19	283	3	100	35	421	3	552
III	16	518	14	186	25	743	3	779
Keskimäärin	21	312	5	107	42	466	6	604
Painotettu keskiarvo	30							
Etelä-Pohjanmaa I	41	305	4	63	31	403	13	663
II	13	211	2	53	12	278	10	409
III	6	195	—	156	4	355	—	501
Keskimäärin	13	221	2	67	13	303	9	450
Painotettu keskiarvo	23							
Pohjois-Pohjanmaa I	25	195	0	51	26	272	13	657
II	14	223	1	76	14	314	7	521
III	8	237	2	119	7	365	1	531
Keskimäärin	14	217	1	75	16	309	7	547
Painotettu keskiarvo	18							
Koillis-Suomi I	31	232	2	92	68	394	15	633
II	16	215	0	71	39	325	6	539
III	6	192	—	62	1	255	—	273
Keskimäärin	19	222	1	80	50	353	9	565
Painotettu keskiarvo	27							
Koko maa								
Keskimäärin	13	245	3	92	31	371	5	530
Painotettu keskiarvo	22							

Taul. 18. Traktorityö
Traktorarbete

1964/65

Working hours of tractors

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Uudistus-työt t/tila	Metsä-työt t/tila	Sivu-ansio-ym. työt t/tila	Traktorityötä t/tila		Tunteja traktorin kohden vuodessa	
	t/ha	t/tila				Yhteensä	Siitä vuokrattua		
Etelä-Suomi	I	17	130	6	6	29	171	22	302
	II	26	413	22	38	57	530	12	514
	III	21	693	36	70	23	822	8	572
	IV	15	1 033	62	91	12	1 198	1	525
	Keskimäärin	21	453	24	41	42	560	13	511
Painotettu keskiarvo	21								
Sisä-Suomi	I	20	155	9	31	33	228	27	452
	II	23	318	20	17	86	441	15	536
	III	23	720	16	52	37	825	2	706
	Keskimäärin	22	291	16	24	65	396	18	540
	Painotettu keskiarvo	21							
Etelä-Pohjanmaa	I	16	124	1	5	17	147	24	508
	II	18	283	9	26	45	363	23	496
	Keskimäärin	18	266	9	23	41	339	23	496
	Painotettu keskiarvo	17							
Pohjois-Pohjanmaa	I	16	125	21	10	53	209	17	424
	II	23	357	3	34	101	495	17	556
	Keskimäärin	21	269	15	24	79	387	17	537
	Painotettu keskiarvo	20							
Koillis-Suomi	I	16	119	10	32	56	217	23	487
	II	22	291	23	14	81	409	31	540
	Keskimäärin	19	208	16	23	67	314	27	516
	Painotettu keskiarvo	17							
Koko maa	Keskimäärin	21	341	18	31	53	443	17	517
	Painotettu keskiarvo	20							

Taul. 18 a. Traktorityö
Traktorarbete

1965

Working hours of tractors

Alue ja suuruusluokka	Maatalouden juoksevat työt		Undistus-työt t/tila	Metsä-työt t/tila	Sivu-ansio-ym. työt t/tila	Traktorityötä t/tila		Tunteja traktorin kohden vuodessa	
	t/ha	t/tila				Yhteensä	Siitä vuokrattua		
Etelä-Suomi	I	23	167	3	10	28	208	23	302
	II	25	400	15	27	56	498	18	499
	III	21	726	27	52	37	842	12	566
	IV	19	1 319	40	98	36	1 493	11	671
	Keskimäärin	22	534	18	37	45	634	16	535
Painotettu keskiarvo	23								
Sisä-Suomi	I	19	147	10	15	42	214	28	408
	II	24	358	15	18	62	453	14	507
	III	21	683	16	40	31	770	26	616
	Keskimäärin	22	330	13	20	53	416	19	509
	Painotettu keskiarvo	21							
Etelä-Pohjanmaa	I	16	120	1	8	11	140	25	401
	II	21	346	10	24	42	422	15	507
	III	20	608	2	42	116	768	10	677
	Keskimäärin	21	350	7	25	48	430	16	533
	Painotettu keskiarvo	19							
Pohjois-Pohjanmaa	I	23	185	11	15	23	234	13	382
	II	23	355	10	40	70	475	20	543
	III	25	745	46	66	53	910	2	860
	Keskimäärin	23	359	15	36	56	466	16	564
	Painotettu keskiarvo	23							
Koillis-Suomi	I	20	152	12	30	65	259	22	498
	II	22	302	17	50	89	458	15	544
	III	22	721	16	53	30	820	1	767
	Keskimäärin	21	251	15	41	76	383	18	544
	Painotettu keskiarvo	20							
Koko maa	Keskimäärin	22	417	15	32	52	516	17	531
	Painotettu keskiarvo	22							

Taul. 19. Maatalouden liikutulokset
Jordbrukets driftsresultat
Economic results of agriculture

1964/65

Alue ja suuruusluokka	Tilaluku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous- yli jäämä ⁵⁾ mk/ha ⁶⁾	Kannattavuus- kerroin ⁷⁾ ⁸⁾	
Etelä-Suomi	I	45	1 613	1 544	69	873	0.82
	II	115	1 313	1 117	196	649	0.98
	III	43	1 158	867	291	527	1.26
	IV	15	1 151	842	309	417	1.54
	Keskimäärin	218	1 252	1 011	241	577	1.09
Painotettu keskiarvo		1 352	1 163	189	666	0.97	
Sisä-Suomi	I	44	1 475	1 521	— 46	740	0.72
	II	80	1 291	1 245	46	595	0.78
	III	9	1 276	1 133	143	354	0.85
	Keskimäärin	133	1 325	1 282	43	585	0.77
	Painotettu keskiarvo		1 399	1 401	— 2	665	0.74
Etelä-Pohjanmaa	I	13	1 629	1 592	37	826	0.84
	II	57	1 119	1 067	52	569	0.82
	Keskimäärin	74	1 162	1 105	57	591	0.83
	Painotettu keskiarvo		1 308	1 262	46	664	0.83
Pohjois-Pohjanmaa ...	I	14	1 471	1 484	— 13	720	0.80
	II	20	1 034	1 065	— 31	523	0.75
	Keskimäärin	35	1 125	1 156	— 31	561	0.76
	Painotettu keskiarvo		1 215	1 239	— 24	605	0.77
Koillis-Suomi	I	37	1 545	1 702	— 157	667	0.62
	II	34	1 243	1 311	— 68	538	0.68
	Keskimäärin	72	1 325	1 427	— 102	561	0.64
	Painotettu keskiarvo		1 472	1 608	— 136	636	0.63
Koko maa	Keskimäärin	532	1 255	1 122	133	578	0.90
	Painotettu keskiarvo		1 354	1 278	76	658	0.83

*) Tuloksia laskettaessa veroja ei ole luettu kustannuksiin.

*) Skatterna ingår inte i kostnaderna.

1) Gårdsantal. 2) Bruttoäkt. 3) Driftskostnader. 4) Beskattningsbar förräntning. 5) Skuldfri inkomst. 6) Lön-samhetsknot.

1) Number of farms. 2) Total return. 3) Production cost except interest claim for total capital. 4) Taxable net return.

5) Net return to total capital plus imputed wage of operator and family. 6) Coefficient of profitability.

Taul. 19 a. Maatalouden liiketulokset
 Jordbrukets driftsresultat
 Economic results of agriculture

1965

Alue ja suuruusluokka	Tilaluku ¹⁾	Kokonais- tuotto mk/ha ²⁾	Liike- kustannus mk/ha ³⁾	Verotettava puhdas tuotto mk/ha ⁴⁾	Maatalous- ylijäämä ⁵⁾ mk/ha ⁶⁾	Kannattavuus- kerroin ⁷⁾
Etelä-Suomi I	86	1 908	1 860	48	926	0.80
II	257	1 439	1 284	155	688	0.91
III	147	1 216	968	248	494	1.13
IV	48	1 245	937	308	421	1.42
Keskimäärin	538	1 326	1 102	224	557	1.04
Painotettu keskiarvo		1 510	1 352	158	692	0.90
Sisä-Suomi I	94	1 576	1 630	— 54	811	0.73
II	198	1 371	1 319	52	635	0.79
III	33	1 188	1 034	154	389	0.91
Keskimäärin	325	1 361	1 302	59	606	0.79
Painotettu keskiarvo		1 480	1 484	— 4	722	0.75
Etelä-Pohjanmaa I	14	1 688	1 639	49	928	0.85
II	84	1 249	1 135	114	654	0.90
III	14	1 154	1 013	141	489	0.90
Keskimäärin	112	1 252	1 135	117	632	0.89
Painotettu keskiarvo		1 403	1 311	92	740	0.87
Pohjois-Pohjanmaa I	19	1 593	1 676	— 83	740	0.73
II	48	1 204	1 204	0	591	0.79
III	9	1 076	960	116	571	0.96
Keskimäärin	76	1 226	1 210	16	606	0.81
Painotettu keskiarvo		1 352	1 373	— 21	651	0.77
Koillis-Suomi I	61	1 513	1 706	—193	692	0.61
II	72	1 295	1 349	— 54	577	0.70
III	5	937	900	37	364	0.77
Keskimäärin	138	1 321	1 405	— 84	588	0.67
Painotettu keskiarvo		1 446	1 602	—156	656	0.63
Koko maa						
Keskimäärin	1 189	1 322	1 175	147	579	0.91
Painotettu keskiarvo		1 467	1 400	67	700	0.82

Taul. 20. Puutavaran käyttö k-m³/tila
Virkesanvändningen i fm³/gård
Use of wood m³ per farm

Alue ja suuruusluokka	Maatalouteen			Ruoka- talouteen	Yksityis- talouteen	Eläkkeisiin	Yhteensä	
	poltto- puita	muuta	yhteensä					
1964/65								
Etelä-Suomi	I	7.6	2.2	9.8	5.5	7.0	0.8	23.1
	II	9.2	4.6	13.8	6.0	8.2	1.3	29.3
	III	13.6	3.0	16.6	7.0	12.1	2.5	38.2
	IV	30.3	8.7	39.0	4.6	12.0	0.2	55.8
	Keskimäärin	11.2	4.1	15.3	6.0	8.9	1.4	31.6
Sisä-Suomi	I	9.3	2.2	11.5	6.9	8.2	0.4	27.0
	II	12.6	4.3	16.9	7.2	10.9	0.3	35.3
	III	24.9	6.8	31.7	6.3	19.4	—	57.4
	Keskimäärin	12.3	3.7	16.0	7.1	10.6	0.3	34.0
Etelä-Pohjanmaa	I	7.6	3.6	11.2	4.7	4.4	0.5	20.8
	II	9.8	5.1	14.9	6.6	9.1	0.9	31.5
	Keskimäärin	9.6	5.3	14.9	6.4	8.4	0.9	30.6
Pohjois-Pohjanmaa ...	I	7.3	2.8	10.1	6.9	5.5	—	22.5
	II	10.0	5.5	15.5	7.2	7.9	—	30.6
	Keskimäärin	9.0	4.5	13.5	7.2	7.2	—	27.9
Koillis-Suomi	I	11.1	2.6	13.7	6.3	8.1	0.0	28.1
	II	11.2	8.0	19.2	6.1	8.7	—	34.0
	Keskimäärin	11.2	5.1	16.3	6.2	8.4	0.0	30.9
Koko maa	Keskimäärin	11.1	4.3	15.4	6.4	9.1	0.8	31.7
1965								
Etelä-Suomi	I	6.9	2.0	8.9	5.2	6.3	0.6	21.0
	II	10.3	3.9	14.2	5.8	8.7	0.8	29.5
	III	16.7	5.1	21.8	7.2	11.2	1.7	41.9
	IV	39.4	6.7	46.1	6.0	12.5	0.4	65.0
	Keskimäärin	14.1	4.2	18.3	6.1	9.3	1.0	34.7
Sisä-Suomi	I	8.4	2.0	10.4	6.8	9.0	0.3	26.5
	II	13.4	4.6	18.0	7.3	12.3	0.4	38.0
	III	20.2	6.7	26.9	8.1	18.4	—	53.4
	Keskimäärin	12.7	4.0	16.7	7.2	12.0	0.3	36.2
Etelä-Pohjanmaa	I	8.0	2.5	10.5	5.0	5.3	—	20.8
	II	10.3	3.8	14.1	5.3	10.3	1.2	30.9
	III	18.1	3.8	21.9	5.8	16.3	0.4	44.4
	Keskimäärin	11.0	3.7	14.7	5.3	10.4	1.0	31.4
Pohjois-Pohjanmaa	I	7.3	6.2	13.5	6.8	8.3	—	28.6
	II	11.6	2.9	14.5	6.5	10.3	—	31.3
	III	14.9	10.6	25.5	7.1	10.4	—	43.0
	Keskimäärin	10.9	4.6	15.5	6.7	9.8	—	32.0
Koillis-Suomi	I	10.5	4.0	14.5	6.3	9.2	0.1	30.1
	II	11.5	4.2	15.7	6.3	9.8	—	31.8
	III	17.3	3.1	20.4	6.9	12.9	—	40.2
	Keskimäärin	11.3	4.1	15.4	6.3	9.7	0.0	31.4
Koko maa	Keskimäärin	12.9	4.1	17.0	6.4	10.2	0.6	34.2

Taul. 21. Ruokailukustannus ja ruokailupäivien luku
Kosthällskostnaden och antalet kostdagar
Food costs and boarding days

Alue ja suuruusluokka	Ruokailukustannus ruokailupäivää kohden				Muunnettujen ruokailupäivien luku tilaa kohden vuodessa			
	maatilan tuotteet p	raha- menot p	työ- kustannus p	yhteensä p	viljelijä- perhe	palkka- väki	muut	yhteensä
1964/65								
Etelä-Suomi I	92	171	112	375	1 375	11	109	1 495
II	100	185	122	407	1 331	50	85	1 466
III	89	185	127	401	1 465	220	132	1 817
IV	71	245	145	461	1 156	276	127	1 559
Keskimäärin	94	187	122	403	1 355	91	102	1 548
Sisä-Suomi I	101	166	112	379	1 407	26	107	1 540
II	104	157	105	366	1 574	97	110	1 781
III	106	186	124	416	1 131	525	90	1 746
Keskimäärin	104	162	108	374	1 489	102	108	1 699
Etelä-Pohjanmaa I	94	171	108	373	1 368	4	53	1 425
II	98	159	102	359	1 637	22	74	1 733
Keskimäärin	97	161	104	362	1 584	18	68	1 670
Pohjois-Pohjanmaa I	84	166	110	360	1 620	6	24	1 650
II	97	153	97	347	1 812	27	41	1 880
Keskimäärin	92	158	101	351	1 775	18	34	1 827
Koillis-Suomi I	101	173	97	371	1 587	50	66	1 703
II	107	165	105	377	1 772	92	55	1 919
Keskimäärin	104	170	100	374	1 667	76	64	1 807
Koko maa								
Keskimäärin	98	172	112	382	1 490	77	89	1 656
1965								
Etelä-Suomi I	84	189	130	403	1 305	20	92	1 417
II	93	193	126	412	1 380	61	114	1 555
III	89	210	138	437	1 432	273	119	1 824
IV	76	252	136	464	1 293	538	147	1 978
Keskimäärin	88	204	132	424	1 375	154	115	1 644
Sisä-Suomi I	91	179	114	384	1 467	34	93	1 594
II	98	178	112	388	1 600	102	106	1 808
III	90	189	112	391	1 433	518	199	2 150
Keskimäärin	95	179	113	387	1 545	125	111	1 781
Etelä-Pohjanmaa I	88	175	108	371	1 471	6	42	1 519
II	95	173	119	387	1 497	27	74	1 598
III	95	197	116	408	1 484	164	90	1 738
Keskimäärin	94	177	117	388	1 492	41	73	1 606
Pohjois-Pohjanmaa I	77	158	109	344	1 685	30	43	1 758
II	91	176	115	382	1 737	47	58	1 842
III	101	203	143	447	1 823	99	41	1 963
Keskimäärin	89	175	117	381	1 734	49	52	1 835
Koillis-Suomi I	97	196	107	400	1 522	28	69	1 619
II	104	183	111	398	1 713	52	63	1 828
III	113	187	102	402	1 683	323	48	2 054
Keskimäärin	102	188	109	399	1 628	51	65	1 744
Koko maa								
Keskimäärin	93	190	121	404	1 485	117	100	1 702

Taul. 22. Tärkeimpien omalla tilalla tuotettujen maataloustuotteiden käyttö vuosi-
ruokailijaa kohden kiloaAnvändningen av de viktigaste på den egna gården framställda produkterna
i kg per person och år*Farm products consumed per grown up boarder annually*

Alue ja suuruusluokka	Maito	Sianliha	Muu liha	Kanan- munat	Vehnä	Ruis	Ohra	Peruna
1964/65								
Etelä-Suomi	I	387.5	6.1	2.0	6.7	55.7	18.0	163.3
	II	399.1	7.4	2.5	8.8	83.2	16.3	158.0
	III	320.3	5.4	4.3	8.7	81.3	13.7	150.1
	IV	233.4	4.8	7.0	8.6	58.5	3.5	134.2
	Keskimäärin	367.0	6.5	3.2	8.4	75.6	15.2	155.5
Sisä-Suomi	I	447.4	7.0	5.2	6.4	25.4	32.1	174.2
	II	423.1	6.8	5.1	6.4	52.7	45.4	170.0
	III	374.6	9.4	8.6	9.7	59.0	44.1	153.8
		Keskimäärin	427.0	7.0	5.4	6.6	45.0	41.3
Etelä-Pohjanmaa	I	509.3	3.1	0.7	5.7	9.9	30.0	159.6
	II	546.2	3.3	2.3	5.0	10.3	24.6	176.7
		Keskimäärin	538.9	3.1	1.9	4.8	9.7	25.5
Pohjois-Pohjanmaa	I	456.6	5.1	3.9	2.4	2.3	5.2	155.6
	II	492.7	4.4	5.7	1.3	8.5	35.3	181.6
		Keskimäärin	476.8	4.4	5.4	1.7	5.8	25.3
Koillis-Suomi	I	558.3	4.3	14.2	2.5	—	12.6	130.6
	II	558.1	5.8	11.7	3.4	12.7	16.7	161.3
		Keskimäärin	557.7	5.3	12.9	2.9	6.4	14.5
Koko maa								
	Keskimäärin	442.7	5.8	5.2	6.1	43.2	24.0	162.1
1965								
Etelä-Suomi	I	359.9	5.2	1.3	5.8	45.7	15.6	161.0
	II	375.0	5.9	2.1	9.3	69.1	17.5	163.7
	III	335.4	5.2	3.6	8.9	67.6	16.5	150.2
	IV	273.9	4.9	3.4	9.0	51.7	14.5	134.3
		Keskimäärin	350.1	5.5	2.6	8.7	63.5	16.6
Sisä-Suomi	I	392.4	5.9	3.7	5.0	27.3	35.0	160.2
	II	405.8	5.7	4.8	6.8	41.8	39.6	163.6
	III	318.3	6.7	7.4	8.3	39.7	46.0	144.4
		Keskimäärin	391.6	5.9	4.8	6.5	37.8	39.2
Etelä-Pohjanmaa	I	480.4	1.5	2.7	5.9	6.5	22.5	162.2
	II	538.4	2.8	1.5	3.1	13.5	21.8	172.3
	III	555.1	1.8	0.9	2.0	19.9	15.9	179.9
		Keskimäärin	533.8	2.5	1.6	3.3	13.5	21.1
Pohjois-Pohjanmaa	I	410.4	3.1	2.2	2.4	1.8	8.1	174.4
	II	475.0	2.8	4.8	2.5	4.9	18.6	180.5
	III	410.8	6.8	10.5	2.3	10.5	40.8	209.6
		Keskimäärin	451.4	3.4	4.9	2.5	4.9	18.9
Koillis-Suomi	I	542.3	3.9	11.8	0.7	2.1	9.0	139.8
	II	546.9	5.0	11.9	2.3	6.6	16.2	158.9
	III	600.9	7.1	9.6	2.1	5.1	25.8	165.5
		Keskimäärin	547.3	4.7	11.7	1.7	4.7	13.7
Koko maa								
	Keskimäärin	408.7	5.1	4.4	6.3	40.7	23.3	160.0

Taul. 23. Puutarhojen viljelyalat keskimäärin puutarhaa kohti vuonna 1965

	Puutarhasuuruusluokat			Yhteensä/ keskimäärin
	I	II	III	
Puutarhojen luku	4	6	3	13
<i>Todellinen puutarhapinta-ala</i>				
lasinalaisviljelykset	br m ²			
lämmitettävät kasvihuoneet	744.4	1 455.1	3 526.5	1 714.5
kaitiot	156.4	467.1	—	263.7
lavat ¹⁾	81.2	—	178.0	66.0
Yhteensä	982.0	1 922.2	3 704.5	2 044.2
avomaan viljelykset	aaria			
avomaan kukkaviljely	1.6	7.3	10.3	6.2
avomaan vihannesviljely	18.1	73.6	138.0	71.4
hedelmäviljely	23.3	20.8	183.3	59.1
marjaviljely	11.4	2.5	24.0	10.2
taimitarhaviljely	—	—	127.0	29.3
Yhteensä	54.4	104.2	482.6	176.2
<i>Muunnettu puutarha-pinta-ala</i>	%			
kasvihuoneet	744.4	1 455.1	3 526.5	1 714.5
lavatarha	47.5	93.4	35.6	65.9
avomaan viljelykset	54.4	104.2	482.6	176.2
Yhteensä muunnettua	846.3	1 652.7	4 044.7	1 956.6

¹⁾ 1 lavaikkuna = 1.5 br m²

Taul. 24. Lasinalaisviljelysten pinta-alat br m²/puutarha

	Puutarhasuuruusluokat			Keskimäärin
	I	II	III	
<i>Kasvihuoneet</i>				
Rakenne				
yksinäishuoneet				
— 4.9 m	10.4	46.8	17.7	28.9
5.0—9.9 m	486.8	400.6	725.8	502.2
10.0—14.9 m	247.2	520.5	220.8	367.3
15.0— m	—	205.4	1 333.4	402.5
ryhmähuoneet	—	281.8	1 228.8	413.6
Lämmitys				
lämmitettävät	744.4	1 455.1	3 526.5	1 714.5
kaitiot	156.4	467.1	—	263.7
Kateaine				
lasi	744.4	1 580.5	3 526.5	1 772.4
muovi	156.4	341.7	—	205.8
<i>Lavat</i>				
Lämmitys				
lämpölavat	—	—	99.0	22.9
kylmälavat	81.2	—	79.0	43.1

Taul. 25. Omaisuussuhteet 31.12. 1965 mk/puutarha

	Puutarhasuuruusluokat			Keskimäärin
	I	II	III	
Omaisuus				
<i>Varsinainen omaisuus</i>	64 497	106 236	324 564	143 777
Rahoitusomaisuus	12 492	9 873	40 942	17 849
raha	431	388	2 240	829
talletukset	5 988	3 256	25 864	9 314
tilisaatavat	6 073	6 229	12 838	7 706
Vaihto-omaisuus	1 698	7 960	10 330	6 580
valmiit tavarat ja puolivalmisteet	635	6 728	6 997	4 915
raaka- ja tarveaineet	1 063	1 232	3 333	1 665
Käyttöomaisuus	50 307	88 403	273 292	119 348
maa	1 236	6 580	19 865	8 002
perusparannukset	—	448	1 344	517
rakennukset	44 004	69 084	191 032	89 509
kasvillisuus	1 971	4 390	35 956	10 930
kotieläimet	—	—	417	96
kalusto	3 096	7 224	23 611	9 736
aineeton käyttöomaisuus	—	677	1 067	558
<i>Ylimääräinen omaisuus</i>	200	492	9 478	2 476
Omaisuus yhteensä	64 697	106 728	334 042	146 253
Pääoma				
<i>Vieras pääoma</i>	33 085	39 553	137 088	60 071
Lyhytaikainen	3 171	4 579	21 088	7 955
tilivelat	3 171	4 579	16 588	6 917
lyhytaikaiset lainat	—	—	4 500	1 038
Pitkäaikainen	29 914	34 974	116 000	52 116
<i>Oma pääoma</i>	31 612	67 175	196 954	86 182
Pääoma yhteensä	64 697	106 728	334 042	146 253

Taul. 26. Omaisuussuhteet 31. 12. 1965 mk/100 muunnettua m²

	Puutarhasuuruusluokat						Keskimäärin	
	I		II		III			
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
Omaisuus								
<i>Varsinainen omaisuus</i>	7 621	99.7	6 427	99.5	8 024	97.2	7 349	98.3
Rahoitusomaisuus	1 476	19.3	597	9.2	1 012	12.3	912	12.2
raha	51	0.7	23	0.4	55	0.7	42	0.5
talletukset	707	9.2	197	3.0	640	7.8	476	6.4
tilisaatavat	718	9.4	377	5.8	317	3.8	394	5.3
Vaihto-omaisuus	201	2.6	482	7.5	255	3.1	336	4.5
valmiit tavarat ja puolivalmisteet	75	1.0	407	6.3	173	2.1	251	3.4
raaka- ja tarveaineet	126	1.6	75	1.2	82	1.0	85	1.1
Käyttöomaisuus	5 944	77.8	5 348	82.8	6 757	81.8	6 101	81.6
maa	146	1.9	398	6.2	491	5.9	409	5.5
perusparannukset	—	—	27	0.4	33	0.4	26	0.3
rakennukset	5 199	68.0	4 180	64.7	4 723	57.2	4 575	61.2
kasvillisuus	233	3.1	265	4.1	889	10.8	559	7.5
kotieläimet	—	—	—	—	10	0.1	5	0.1
kalusto	366	4.8	437	6.8	584	7.1	498	6.6
aineeton käyttöomaisuus	—	—	41	0.6	27	0.3	29	0.4
<i>Ylimääräinen omaisuus</i>	24	0.3	30	0.5	234	2.8	126	1.7
Omaisuus yhteensä	7 645	100.0	6 457	100.0	8 258	100.0	7 475	100.0
Pääoma								
<i>Vieras pääoma</i>	3 910	51.1	2 393	37.1	3 389	41.0	3 070	41.1
Lyhytaikainen	375	4.9	277	4.3	521	6.3	407	5.5
tilivelat	375	4.9	277	4.3	411	5.0	354	4.8
lyhytaikaiset lainat	—	—	—	—	110	1.3	53	0.7
Pitkäaikainen	3 535	46.2	2 116	32.8	2 868	34.7	2 663	35.6
<i>Oma pääoma</i>	3 735	48.9	4 064	62.9	4 869	59.0	4 405	58.9
Pääoma yhteensä	7 645	100.0	6 457	100.0	8 258	100.0	7 475	100.0

Taul. 27. Puutarhan rahatulot ¹⁾ mk/puutarha

	Puutarhasuuruushokat						Keskimäärin	
	I		II		III			
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
Tuotetulot								
lasinalaiset kukat	12 090	25.3	24 025	36.5	118 229	57.5	42 092	45.5
» vihannekset	34 591	72.4	33 359	50.7	47 558	23.2	37 014	40.0
avomaan kukat	9	0.0	145	0.2	—	—	70	0.1
» vihannekset	922	1.9	6 434	9.8	19 576	9.5	7 771	8.4
hedelmät	—	—	1 767	2.7	2 065	1.0	1 292	1.4
marjat	194	0.4	73	0.1	492	0.2	207	0.2
taimitarhatuotteet	—	—	—	—	17 570	8.6	4 055	4.4
Rahatulot yhteensä	47 806	100.0	65 803	100.0	205 490	100.0	92 501	100.0

Taul. 28. Puutarhan rahamenot ²⁾ mk/puutarha

	I		II		III		Keskimäärin	
	mk	%	mk	%	mk	%	mk	%
	Palkkamenot	5 092	21.9	12 518	25.3	53 043	39.6	19 585
palkat	4 312	18.5	11 539	23.3	49 601	37.0	18 099	29.7
sosiaalimaksut	780	3.4	979	2.0	3 442	2.6	1 486	2.5
Viljelystarvikemenot	14 893	63.9	29 854	60.4	55 936	41.7	31 269	51.3
lämmitys ja valaistus	7 077	30.4	11 509	23.3	20 181	15.0	12 146	20.0
siemenet ja kasvimateriaali	3 132	13.4	10 402	21.0	15 094	11.3	9 248	15.2
väkilannoitteet	742	3.2	1 694	3.4	4 392	3.3	2 024	3.3
maanpar.aineet ja karjanlanta	889	3.8	1 676	3.4	3 167	2.4	1 778	2.9
pakkaustarvikkeet	1 872	8.0	2 258	4.6	3 906	2.9	2 519	4.1
muut viljelytarvikkeet	1 181	5.1	2 315	4.7	9 196	6.8	3 554	5.8
Yleiskustannusmenot	742	3.2	2 153	4.4	12 803	9.6	4 175	6.9
posti ja puhelin	130	0.6	323	0.7	722	0.6	355	0.6
rahtikulut	169	0.7	494	1.0	2 061	1.5	755	1.3
sekalaiset menot	443	1.9	1 336	2.7	10 020	7.5	3 065	5.0
Käyttöomaisuuden korjausmenot	2 566	11.0	4 882	9.9	12 230	9.1	5 865	9.6
rakennukset	1 653	7.1	2 944	6.0	2 332	1.7	2 405	4.0
muu kiinteistö	25	0.1	505	1.0	29	0.0	248	0.4
kalusto	888	3.8	1 433	2.9	9 537	7.1	3 135	5.1
muu käyttöomaisuus	—	—	—	—	332	0.3	77	0.1
Puutarhan varsinaiset rahamenot yhteensä	23 293	100.0	49 407	100.0	134 012	100.0	60 894	100.0
Käyttöomaisuuden investointimenot	15 019		14 960		13 013		14 530	
rakennukset	13 757		12 161		2 585		10 443	
muu kiinteistö	—		—		471		109	
kalusto	1 262		2 799		9 649		3 907	
muu käyttöomaisuus	—		—		308		71	
Rahamenot yhteensä	38 312		64 367		147 025		75 424	

¹⁾ Näihin sisältyvät myös tilivuoden tilisaatavat.²⁾ Näihin sisältyvät myös tilivuoden tilivelat.

Taul. 29. Puutarhan kokonaistuotto päätuotantoaloittain

	mk/puutarha				mk/100 muunn. m ²			
	Puutarhasuuruusluokat							
	I	II	III	Keski- määrin	I	II	III	Keski- määrin
Lasinalainen kukkaviljely	12 093	24 164	120 162	42 604	1 429	1 462	2 971	2 177
Lasinalainen vihannesviljely	34 916	33 480	49 058	37 517	4 125	2 026	1 213	1 918
Avomaan kukkaviljely	9	145	—	70	1	9	—	4
Avomaan vihannesviljely	925	6 439	19 576	7 773	109	389	484	397
Hedelmäviljely	13	1 780	2 132	1 917	2	108	53	67
Marjaviljely	195	76	492	209	23	4	12	10
Taimitarhaviljely	—	—	17 805	4 109	—	—	440	210
Keskimäärin koko puutarha	48 151	66 084	209 225	93 599	5 689	3 998	5 173	4 783

Taul. 30. Puutarhan kokonaistuotto ja sen jakaantuminen mk/100 muunnettua m²

Puutarhasuuruusluokka ja tuoton jakaantuminen	Tuotantoala								
	lasinalainen kukkaviljely	lasinalainen vihannesviljely	avomaan kukkaviljely	avomaan vihannesviljely	hedelmäviljely	marjaviljely	taimitarhaviljely	Keskimäärin	%
<i>Suuruusluokka I</i>									
Rahatulot ja tilisaatavat	1 429	4 087	1	109	—	23	—	5 649	99.3
Varastojen ja kasvillis. lisäys	—	19	—	—	—	—	—	19	0.3
Luontoisluovutukset	0	19	—	0	2	0	—	21	0.4
Yhteensä	1 429	4 125	1	109	2	23	—	5 689	100.0
<i>Suuruusluokka II</i>									
Rahatulot ja tilisaatavat	1 453	2 019	9	389	107	4	—	3 981	99.6
Varastojen ja kasvillis. lisäys	8	1	—	—	—	—	—	9	0.2
Luontoisluovutukset	1	6	—	0	1	0	—	8	0.2
Yhteensä	1 462	2 026	9	389	108	4	—	3 998	100.0
<i>Suuruusluokka III</i>									
Rahatulot ja tilisaatavat	2 923	1 176	—	484	51	12	435	5 081	98.2
Varastojen ja kasvillis. lisäys	23	—	—	—	—	—	—	23	0.5
Luontoisluovutukset	25	37	—	—	2	—	5	69	1.3
Yhteensä	2 971	1 213	—	484	53	12	440	5 173	100.0
<i>Puutarhat keskimäärin</i>									
Rahatulot ja tilisaatavat	2 151	1 892	4	397	66	10	207	4 727	98.8
Varastojen ja kasvillis. lisäys	14	3	—	—	—	—	—	17	0.4
Luontoisluovutukset	12	23	—	0	1	0	3	39	0.8
Yhteensä	2 177	1 918	4	397	67	10	210	4 783	100.0

Taul. 31. Puutarhan liikekustannus päätuotantoaloittain

	mk/puutarha				mk/100 muunn. m ²			
	Puutarhasuuruusluokat							
	I	II	III	Keskimäärin	I	II	III	Keskimäärin
Lasinalainen kukkaviljely	10 202	26 937	83 931	34 941	1 205	1 630	2 075	1 786
Lasinalainen vihannesviljely	22 570	30 651	38 313	29 933	2 667	1 855	947	1 530
Avomaan kukkaviljely	36	156	—	83	4	9	—	4
Avomaan vihannesviljely	751	4 566	18 439	6 593	89	276	456	337
Hedelmäviljely	214	1 284	4 896	1 788	25	78	121	91
Marjaviljely	369	150	1 578	547	44	9	39	28
Taimitarhaviljely	—	—	13 575	3 133	—	—	336	160
Keskimäärin koko puutarha	34 142	63 744	160 732	77 018	4 034	3 857	3 974	3 936

Taul. 32. Puutarhan liikekustannus kustannusryhmittäin mk/100 muunnettua m²

	I	II	III	Keskimäärin	%
Rahamenot ja tilivelat	2 742	2 989	3 306	3 107	78.9
Varastojen ja kasvillis. vähennys	5	189	68	106	2.7
Poistot	532	461	560	518	13.2
Luontoisluovutukset yksityistaloudesta	25	1	2	5	0.1
Viljelijäperheen työ	730	217	—	182	4.6
Muut	—	0	38	18	0.5
Yhteensä	4 034	3 857	3 974	3 936	100.0

Taul. 33. Ihmistyötä tuntia puutarhaa ja 100 muunnettua m² kohden

	Puutarhasuuruusluokat						Keskimäärin	
	I		II		III		t/puut.	t/100 m ²
	t/puut.	t/100 m ²	t/puut.	t/100 m ²	t/puut.	t/100 m ²		
Varsinainen puutarhatyö ¹⁾								
Viljelijäperheen työ								
miehet	3 312	391	1 029	62	—	—	1 494	77
naiset	1 179	139	752	46	—	—	710	36
lapset	224	26	112	7	—	—	121	6
Palkkaväen työ								
miehet	158	19	2 267	137	9 072	224	3 188	163
naiset	1 106	131	2 898	175	7 626	189	3 437	176
lapset	293	35	212	13	797	20	372	19
Yhteensä								
miehet	3 470	410	3 296	199	9 072	224	4 682	240
naiset	2 285	270	3 650	221	7 626	189	4 147	212
lapset	517	61	324	20	797	20	493	25
Investointityöt	757	90	843	51	211	5	671	34
Muut työt	146	17	273	16	438	11	272	14
Työnkäyttö yhteensä	7 175	848	8 386	507	18 144	449	10 265	525

¹⁾ Näihin sisältyvät varsinaisten viljelytöiden lisäksi mm. lämmitystyöt sekä rakennusten ja kaluston korjaus- ja kunnossapitotyöt. Taulukossa 34 oleviin kuukausittaisiin työtuntimääriin on luettu vain varsinaiset viljelytyöt. Lasten työtunnit on esitetty muunattomina.

Taul. 34. Ihmistyön käyttö kuukausittain tuntia/100 muunnettua m²

	Puutarhasuuruusluokat						Keskimäärin	
	I		II		III			
	tuntia	%	tuntia	%	tuntia	%	tuntia	%
Lasinalaisviljely								
Tammikuu	25	4.9	20	5.0	19	6.0	20	5.3
Helmikuu	31	6.1	25	6.2	19	6.0	23	6.1
Maaliskuu	37	7.3	35	8.7	21	6.6	29	7.7
Huhtikuu	41	8.1	34	8.4	24	7.6	30	7.9
Toukokuu	52	10.3	47	11.7	36	11.4	42	11.1
Kesäkuu	60	11.9	47	11.7	40	12.7	46	12.2
Heinäkuu	76	15.0	49	12.2	49	15.5	53	14.1
Elokuu	62	12.2	40	9.9	42	13.3	44	11.7
Syyskuu	39	7.7	28	6.9	17	5.4	24	6.4
Lokakuu	30	5.9	26	6.4	14	4.4	21	5.6
Marraskuu	24	4.7	23	5.7	22	7.0	23	6.1
Joulukuu	30	5.9	29	7.2	13	4.1	22	5.8
Koko vuosi yhteensä	507	100.0	403	100.0	316	100.0	377	100.0
Avomaan viljely								
Tammikuu	—	—	12	1.5	14	1.2	12	1.1
Helmikuu	140	9.4	13	1.6	8	0.7	22	1.9
Maaliskuu	35	2.3	26	3.2	3	0.2	12	1.1
Huhtikuu	14	0.9	73	9.1	9	0.7	27	2.4
Toukokuu	79	5.3	60	7.5	122	10.0	101	8.9
Kesäkuu	311	20.8	118	14.7	84	6.9	115	10.2
Heinäkuu	301	20.2	97	12.0	98	8.0	117	10.3
Elokuu	378	25.3	82	10.2	63	5.2	98	8.6
Syyskuu	156	10.4	104	12.9	288	23.6	225	19.9
Lokakuu	65	4.4	112	13.9	349	28.6	257	22.7
Marraskuu	12	0.8	82	10.2	127	10.4	104	9.2
Joulukuu	3	0.2	26	3.2	55	4.5	42	3.7
Koko vuosi yhteensä	1 494	100.0	805	100.0	1 220	100.0	1 132	100.0
Puutarhaviljely yhteensä								
Tammikuu	24	4.2	19	4.4	18	4.3	19	4.3
Helmikuu	38	6.7	24	5.6	17	4.0	23	5.2
Maaliskuu	37	6.5	35	8.2	19	4.5	28	6.3
Huhtikuu	40	7.0	36	8.4	22	5.2	30	6.7
Toukokuu	54	9.5	47	11.0	47	11.1	48	10.8
Kesäkuu	76	13.3	52	12.2	45	10.6	52	11.7
Heinäkuu	90	15.8	52	12.2	55	13.0	58	13.1
Elokuu	82	14.4	43	10.0	45	10.6	49	11.0
Syyskuu	46	8.1	33	7.7	49	11.6	42	9.4
Lokakuu	32	5.6	31	7.2	54	12.8	42	9.4
Marraskuu	23	4.0	27	6.3	34	8.0	30	6.7
Joulukuu	28	4.9	29	6.8	18	4.3	24	5.4
Koko vuosi yhteensä	570	100.0	428	100.0	423	100.0	445	100.0

Taul. 35. Puutarhan liikeluokset mk/puutarha

	Puutarhasuuruusluokat			Keskimäärin
	I	II	III	
Kokonaistuotto	48 151	66 084	209 225	93 599
Liikekustannus	34 142	63 744	160 732	77 018
Verotettava puhdas tuotto	14 009	2 340	48 493	16 581
Maatalousyliäämä	20 189	5 925	48 493	20 137
Kannattavuuskerroin	2.15	0.67	2.99	1.87
Puutarhapääomien korkovaatimus 5 % mukaan	3 225	5 312	16 228	7 189
Tuotantokustannus	37 367	69 056	176 960	84 207
Tuotantokustannusprosentti	77.6	104.5	84.6	90.0

Taul. 36. Puutarhan liikeluokset mk/100 muunnettua m²

	I	II	III	Keskimäärin
	Kokonaistuotto	5 689	3 998	5 173
Liikekustannus	4 034	3 857	3 974	3 936
Verotettava puhdas tuotto	1 655	141	1 199	847
Maatalousyliäämä	2 385	358	1 199	1 029
Kannattavuuskerroin	2.15	0.67	2.99	1.87
Puutarhapääomien korkovaatimus 5 % mukaan	381	321	401	368
Tuotantokustannus	4 415	4 178	4 375	4 304
Tuotantokustannusprosentti	77.6	104.5	84.6	90.0

Summary

In this annually published report there are presented economic characteristics of the bookkeeping farms which participate in the profitability investigation of agriculture. The collection of the basic data is carried out by agricultural advisory societies in whose offices the major part of accounting is also done. The State annually grants funds for this activity which was begun in 1912.

Beginning with the fiscal year 1960/61 the investigations of the profitability of agriculture have been carried out by the Agricultural Economics Research Institute and the reports have been included among its publications. Corresponding reports on years prior to the fiscal year 1960/61 have appeared in the Information Series of the Bureau of Agriculture.

In this research activity it has not been possible to select the participating farms in such a manner as to represent the average returns of all farms of the country. Since bookkeeping is a voluntary activity on farms, only those can be included which are willing to participate. The interest in bookkeeping for research purposes is generally greater among the more progressive farmers and on the larger sized units. Therefore the economic results on participating farms are better than the average for all farms in the country. This has been clearly indicated, for example, by average hectare yields on the bookkeeping farms which are generally higher than national averages.

On the basis of natural differences in different parts of the country five separate regions have been defined for the purpose of analyzing the data.

1. South Finland
2. Central Finland
3. South Ostrobothnia
4. North Ostrobothnia
5. Northeast Finland

In addition the farms have been grouped on the basis of arable land area into the following size classes:

I	—10.0 hectares
II	10.0—25.0 »
III	25.0—50.0 »
IV	50.0— »

The processing of the data has been performed by the Agricultural Economics Research Institute. In the handling of the data the averages for gross return, production expenses, net return and other items have been calculated on the basis of geographic location and size groupings. Because the arithmetics average size of bookkeeping farms in different regions is greater than that of all farms, mean values for the different regions and for the whole country have been presented as weighted means. The weights used have been obtained from the Agricultural Census 1959, which shows the division of the arable land between different regions and size classes for all farms greater than 2 hectares in area.

In the first chapter the general agricultural conditions are considered for the fiscal year 1963/64. Weather conditions are presented in terms of temperature and rainfall. The yields obtained during the fiscal year indicate the total production of the principal crops for the whole country. They have also been calculated on a per hectare basis so that crop yields obtained on the bookkeeping farms can be compared with those obtained on all farms in the country. The presentation of average prices of the principal agricultural products sold and supplies purchased as well as that of the average wage rates indicates the relative position of agriculture.

Presented in Chapter II are the number of bookkeeping farms, the average number of hectares in each land use category and the percentage of total arable land per farms used for the various crops, as well as the average per hectare crop yields and the average milk production per cow per year, all grouped according to geographic area and size of farm.

The assets and liabilities of the farmers on the bookkeeping farms are presented in Tables 4—8. These are based on estimates made at the beginning of the bookkeeping period which begins on July 1 and ends on June 30 of the following year. In 1964 the bookkeeping period was changed to coincide with the calendar year. The first bookkeeping results for a calendar year are those for 1965. Private dwellings are also included in the agricultural assets.

In the farmers cash receipts and expenses which are shown in Tables 9 and 10, transactions concerning debts and savings are not included.

The gross return of agriculture and its calculation are explained in Chapter V. The gross returns presented in Table 11 include the following return items:

1. The cash receipts and accounts receivable for the accounting year, but not including the cash receipts obtained from liquidating property which was on hand at the beginning of the year.
2. The cash value of deliveries in kind transferred from agriculture to forestry, food- and private households, pensions, supplementary enterprises and wages for labor.
3. The additions to total property transferred from agriculture, such as the cash value of payments in kind for new buildings, increased cropping, drainage and new machinery.
4. Increases in stocks, garden plants and domestic animals derived from agricultural production. In the results for 1965 stocks of potatoes, root crops and forage used on the farm have not been taken into account.

Production expenses of agriculture and their structure are examined in Chapter VI. Production expenses include the following cost items:

1. The money spent during the accounting year for the ordinary monetary operating expenses. However, expenses for additions to property (eg. new buildings), are not included in production expenses.
2. The value of products in kind which agriculture has received from supplementary non-agricultural enterprises.
3. Depreciation.
4. In addition to the regular wages paid for hired farm labor, the labor of the farmers and farm families has been included, calculated on the basis of the general wage level for agricultural labor.

Taxes and interest on debts are not included in the production expenses of agriculture.

Tables 15—18 present the number of hours of manual, horse and tractor labor which have been based on daily work records from the bookkeeping farms. On the basis of this data the division of labor input between different farm enterprise has been calculated.

The economic results of farming are presented in Table 19.

The net return is the difference between gross return and the production expenses of agriculture. Since the production expenses do not include taxes or interest on debts, the concept of net return is the taxable net return of debt free agriculture.

The net farm income has been calculated by deducting from gross return all production expenses except the value of farmers' and farm families' labor.

The coefficient of profitability is the quotient obtained by dividing net farm income by the sum of the interest on investment and the value of farmers' and farm families' labor. The rate of interest used in these calculations is 5 %. In these calculations agriculture has been treated as a whole.

In order to study the economics of horticulture an investigation of the profitability of some gardens was started in 1965. A bookkeeping system for horticulture is in the process of being developed to satisfy the needs of both farmers and research. The first bookkeeping results for the calendar year 1965 area presented in Tables 23—36.

